

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Ústav pedagogiky a sociálních studií

Diplomová práce

Pavlna GACHOVÁ

**Vzdělávání národnostních menšin ve Vyšší policejní škole
a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově**

Olomouc 2012

vedoucí práce: PhDr. Linda Švrčinová

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Vzdělávání národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole MV v Holešově“ vypracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

.....

V Olomouci dne 16. března 2012

Děkuji za odborné konzultace a cenné rady při zpracování mé diplomové práce paní doktorce Lindě Švrčinové.

OBSAH

ÚVOD	6
I	TEORETICKÁ ČÁST
1	ZÁKLADNÍ POJMY, TEORETICKÁ VÝCHODISKA 8
1.1	Migrace 9
1.2	Integrace, segregace..... 10
1.3	Etnikum, etnicita, etnocentrismus 10
1.4	Xenofobie..... 12
1.5	Kultura, kulturní vzorec, akulturace, enkulturace 12
1.6	Rasa, rasismus 13
2	CHARAKTERISTIKA MENŠIN 15
2.1	Pojem národnostní menšiny – definice 15
2.2	Historie a současnost postavení vybraných národnostních menšin v České republice s ohledem na počet příslušníků menšin studujících ve škole. 17
2.2.1	Vietnamci v České republice 17
2.2.2	Ukrajinci v České republice 20
2.2.3	Slováci v České republice 22
2.2.4	Romové v České republice 25
3	VZDĚLÁVÁNÍ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN 27
3.1	Význam vzdělávání národnostních menšin pro jejich integraci 30
3.2	Základní problémy ve vztahu ke vzdělávání národnostních menšin 33
4	EVROPSKÉ FONDY PODPORUJÍCÍ VZDĚLÁVÁNÍ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN 37
4.1	Základní informace o Evropském sociálním fondu 37
4.1.1	Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost v gesci Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy 39
4.2	Definice projektů pro přípravu a vzdělávání žáků z národnostních menšin 42
4.2.1	Projekt - Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově 45

4.2.2	Projekt - Vzdělávání národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově	49
4.3	Národnostní menšiny studující ve škole na základě projektů pro přípravu a vzdělávání národnostních menšin.....	56
5	SYSTÉM POLICEJNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	59
5.1	Čtyřleté střední odborné vzdělávání	62
5.2	Vyšší odborné vzdělání.....	68
5.3	Policejní akademie České republiky	69
5.4	Policejní vzdělávání (Základní odborná příprava, kurzy, jazykové kurzy)	70
5.5	Příprava pro službu v bezpečnostních sborech s důrazem na Policii České republiky.....	75
II	EMPIRICKÁ ČÁST	
6	ÚVOD K EMPIRICKÉ ČÁSTI	79
6.1	Cíl a charakteristika empirického šetření	79
6.2	Formulace otázek a hypotéz.....	80
6.3	Metody a organizace výzkumu	82
6.4	Charakteristika souboru respondentů	84
7	INTERPRETACE ZÍSKANÝCH ÚDAJŮ	85
8	SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMU.....	111
	ZÁVĚR	115
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ.....	119
	SEZNAM GRAFŮ, TABULEK A OBRÁZKŮ	126
	SEZNAM ZKRATEK.....	129
	SEZNAM PŘÍLOH.....	130

ÚVOD

Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky, v platném znění, ve své hlavě třetí nazvané „Práva národnostních a etnických menšin“, v článcích 24 a 25 stanoví, že příslušnost ke kterékoli národnostní nebo etnické menšině nesmí být nikomu na újmu. Dále se občanům tvořícím národnostní nebo etnické menšiny zaručuje všestranný rozvoj, zejména právo společně s jinými příslušníky menšiny rozvíjet vlastní kulturu, právo rozšiřovat a přijímat informace v jejich mateřském jazyku a sdružovat se v národnostních sdruženích. Občanům příslušejícím k národnostním a etnickým menšinám se za podmínek stanovených zákonem zaručuje též právo na vzdělání v jejich jazyku, právo užívat jejich jazyka v úředním styku a právo účasti na řešení věcí týkajících se národnostních a etnických menšin.¹

V současné době je problematika národnostních a etnických menšin a jejich integrace a začleňování do majoritní společnosti velmi diskutovaným tématem, zejména v souvislostech s jejich nerovnoprávným nebo nerovnocenným postavením ve většinové společnosti. V zásadě neexistuje jednotná, na široké mezinárodní úrovni používaná definice národnostní nebo etnické menšiny a také neexistují jednotná mezinárodní pravidla, která by závazně a komplexně vymezovala práva národnostních a etnických menšin. Vedle některých mezinárodních aktů, které řeší práva národnostních a etnických menšin, je vymezení pojmu a obsahu národnostních a etnických menšin a pravidel pro vymezení jejich práv a způsobů jejich naplňování ponecháno v pravomoci jednotlivým vládám.

I vláda České republiky podniká řadu kroků pro účinnou integraci a začleňování národnostních a etnických menšin do majoritní společnosti. Jednou z oblastí je také zajištění jejich vzdělání a příprava na budoucí povolání. Jelikož pracuji na škole, která se touto tematikou zabývá, zvolila jsem si jako téma své diplomové práce „Vzdělávání národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra“. Na této škole se již čtvrtým rokem realizují dva projekty pro přípravu a vzdělávání národnostních menšin.

¹ USNESENÍ předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

V prvním projektu jde především o přípravu před přijetím ke vzdělávání a ve druhém projektu je řešeno samotné vzdělávání minorit se zaměřením na zlepšení rovných příležitostí dětí a žáků, včetně žáků se speciálními potřebami, multikulturní výchovy a vzdělávání pro účinnou prevenci rasismu, xenofobie a podporu integrace národnostních menšin.

V diplomové práci bych chtěla podrobněji poukázat na základní problémy vzdělávání minorit, jejich adaptaci ve škole, začlenění do kolektivu a jejich přípravu na budoucí povolání, zejména na práci v bezpečnostních sborech s důrazem na Policii České republiky.

Cílem navrhované diplomové práce je poukázat na problematiku integrace národnostních menšin do společnosti v České republice zejména v souvislosti s jejich vzděláváním, zařazením do kolektivu studentů policejní školy a jejich dalším uplatněním po ukončení středního vzdělání zejména v Policii České republiky nebo dalších bezpečnostních sborech.

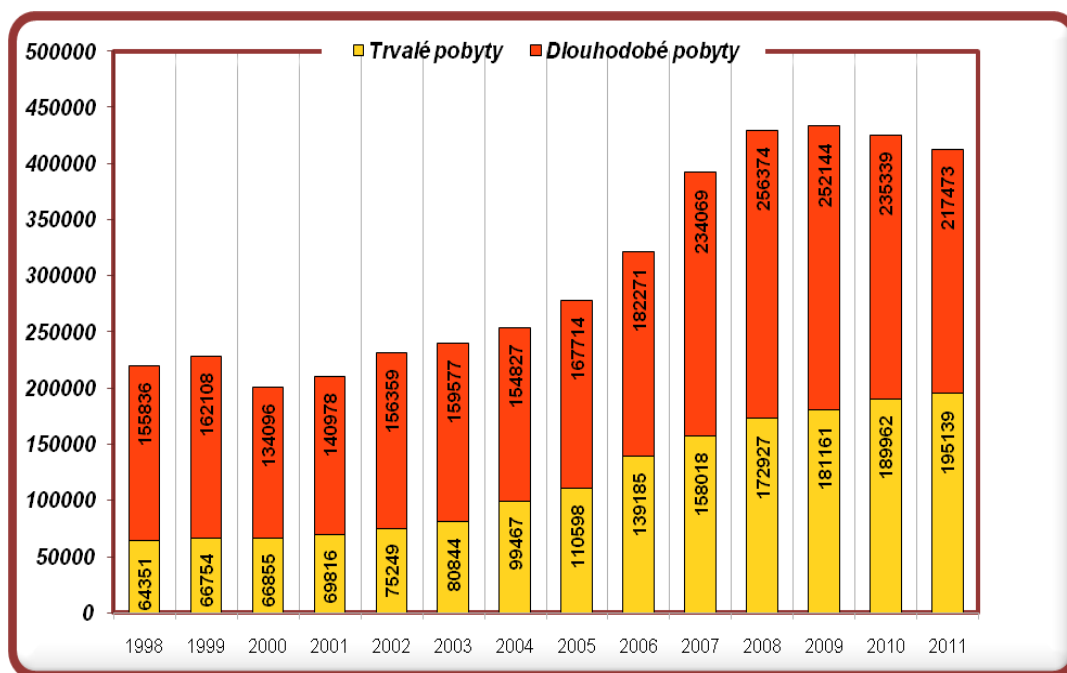
V této práci se budu zabývat zejména projekty, které jsou zaměřeny na zlepšení rovných příležitostí pro uchazeče z 9. tříd základních škol z národnostních menšin žijících v České republice při přijímacím řízení a vzdělávání v policejní škole. Jde především o přípravu před přijetím ke vzdělávání a samotné vzdělávání minorit a na zlepšení rovných příležitostí dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, multikulturní výchovu a vzdělávání pro účinnou prevenci rasismu, xenofobie a podporu integrace národnostních menšin ve střední policejní škole.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 ZÁKLADNÍ POJMY, TEORETICKÁ VÝCHODISKA

Migrace nabývá v současném světě obrovských měřítek. Do jednotlivých zemí přicházejí kulturně odlišní imigranti či uprchlíci a při jejich včleňování do populace hostitelských zemí se vyskytují různé problémy psychologické povahy na obou stranách – jak u imigrantů, tak u obyvatel domácích. Jde zejména o problém akulturace a integrace, o problém etnických postojů a stereotypů aj. Také do České republiky v současnosti přicházejí cizinci z různých zemí a očekává se postupný růst jejich počtu v důsledku evropské integrace. Češi mohou mít potíže zvyknout si na společný život s nimi v jedné zemi.²

Následující graf nám ukazuje vývoj počtu cizinců s pobyty trvalými a dlouhodobými nad 90 dní v České republice v letech 1998 - 2011(31. 8. 2011). K velkému nárůstu počtu cizinců dochází v letech 2007, 2008 a 2009. V roce 2010 a 2011 můžeme sledovat, že došlo k mírnému poklesu.

Graf č. 1: Vývoj počtu cizinců s pobyty trvalými a dlouhodobými nad 90 dní v České republice v letech 1998-2011.

Zdroj: Ředitelství služby cizinecké policie Ministerstva vnitra České republiky

² PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie: Sociopsychologické zkoumání kultur, etnik, ras a národů*. Praha: Portál, s.r.o., 2004. 200 s. ISBN 80-7178-885-6.

Doma jsme ve své zemi, mezi svými známými, kamarády, rodinou. Pokud bychom opustili hranice svého domova či města, staneme se cizinci v nové společnosti. Tady se na nás mohou dívat z pohledu vlastních předsudků a stereotypů. Každá společnost většinou považuje za normální pouze to, co se utvořilo v průběhu její minulosti. Je to dáno tím, že málokterá kultura je naprosto homogenní, izolovaná a nezávislá na kulturách ostatních. Může se jednat o zvyky, etiku, chování, jednání atd. Integrace je proces náročný, ale člověku je nicméně přirozený. Společnost neustále naráží na problémy s integrací. Jedním z důvodů je nesmyslná xenofobie či přímo rasismus, pramenící často z vlastního strachu, obav a neznalosti poměrů. Každý člověk mívá často potíže s tím, že za normální považuje pouze to, co zná ze své minulosti – principy chování, jednání, zvyky, etiketu, normy atd. Dokáže-li se však jedinec dostatečně otevřít novým impulsům a vnímat je v plné šíři, často sám na sobě pozoruje mnoho neduhů, které se poté snaží odbourat. Vlastně se ale snaží přiblížit sám k sobě – ke svému Já. Nebo snad k „druhému Já“?³

Co vlastně slova jako je migrace, integrace, segregace, xenofobie, kultura, etnocentrismus, rasismus a další znamenají?

1.1 Migrace

Pojem migrace lze definovat jako časově více či méně ohraničený proces přesunu lidí mezi prostory určenými státními hranicemi. Přístup každé společenské skupiny k nově přichozím nebo k těm, kteří o příchod usilují, měl v historii i dnes mnoho společného, protože společnosti se vždy snažily příliv cizinců kontrolovat. Migraci jako společenský jev můžeme zkoumat v několika rovinách i z různých úhlů pohledu. Můžeme ji rozdělit na migraci dobrovolnou a nucenou. Pod dobrovolnou migrací můžeme zahrnout případy, kdy lidé opouštějí svoji vlast za účelem sjednocení rodiny, studia, zaměstnání nebo z osobních důvodů. Na druhé straně vynucená migrace může být snahou vyhnout se pronásledování, represi, ozbrojeným konfliktům, přírodním katastrofám. Také to mohou být situace, které představují ohrožení života, svobody a živobytí jedince.⁴

³ *After Ego - Máš zelenou : Mezikulturní vzdělávání Metodická příručka pro učitele* [online]. Asociace pro mezinárodní otázky ve spolupráci s programem Varianty Člověka v Tísni s Českými centry., 2008 [cit. 2011-10-28]. Dostupné z WWW: <http://www.varianty.cz/download/pdf/texts_153.pdf>.

⁴ BUDILOVÁ, Lenka; HIRT, Tomáš. *Policista v multikulturním prostředí : Informační manuál pro Policii ČR*. Neuvedeno : Člověk v tísni ve spolupráci MVČR, neuvedeno. 85 s.

Migrace je tedy jev naprosto přirozený a současné rozmístění lidí na světě je výsledkem předchozích migrací obyvatelstva. Co se týče prostorového rozlišení, známe migraci vnitřní a mezinárodní. Mezinárodní migraci ovlivňuje převážně politické, ekonomické, sociální, demografické a kulturní prostředí cílových zemí, ale také zemí zdrojových. Migrace obyvatelstva je však nedílnou součástí celosvětového společenského a ekonomického vývoje.⁵

1.2 Integrace, segregace

„V obecném smyslu integrace znamená sjednocení, včlenění, zařazení nižší části ve vyšší celek. Vztahuje se k existenci strukturovaného celku, jehož části jsou ve funkčním spojení. Společenská integrace představuje kontinuální proces sjednocování elementů společenské struktury a procesů, které se v ní odehrávají, ve vyvážený funkční celek směřující k dosažení koheze a konsenzu a tím i životaschopnosti společenského systému.“ Jedná se tedy o proces vzájemného přizpůsobení, nikdy o jednostrannou záležitost. Dochází k němu v procesu vzájemné interakce. Integrace není dokonalý stav, ale neustálý pohyb. Funkční rovnováha společnosti je neustále narušována v důsledku měnících se přírodních i společenských podmínek. *„Tyto změny nutí společnost k neustálému přizpůsobování, hledání optimální rovnováhy tak, aby celek fungoval v daných podmínkách co nejlépe. Aktivní přizpůsobení, schopnost subjektů zasahovat do objektivních životních podmínek a přetvářet je, umožňuje optimální uspokojování individuálních, skupinových i společenských potřeb, patří mezi nejvyšší formy integrace.“*⁶ Opakem pojmu integrace je segregace. Jedná se o vyloučení, vyčlenění.

1.3 Etnikum, etnicita, etnocentrismus

Etnikum je určitá vymezená skupina lidí, které mají společný rasový původ, obvykle společný jazyk, a sdílejí společnou kulturu. Můžeme říci, že etnikum se vyznačuje svou vlastní etnicitou.⁷

⁵ Migrace [online]. 06.04.2010 [cit. 2011-12-11]. Inkluzivní škola. Dostupné z WWW: <www.inkluzivniskola.cz/kdo-jsou-nove-prichozi/o-migraci>.

⁶ HORÁKOVÁ, Milada. *Zaměstnávání cizinců v České republice : Integrace cizinců na trhu práce v České republice* [online]. [s.l.]: VÚPSV, prosinec 2001 [cit. 2011-10-01]. Dostupné z WWW: <<http://praha.vupsv.cz/Fulltext/int1.pdf>>.

⁷ PRŮCHA, Jan. *Multikulturní výchova: Teorie-praxe-výzkum*. Praha: ISV nakladatelství Praha, 2001, 210 s. ISBN 80-85866-72-2., str.18.

Etnicita je pojem ústřední pro teorii multikulturní výchovy. Vyjadřuje souhrn určitých vlastností či znaků vymezujících pojem etnikum a je úzce spojeno s prvky příslušné kultury. Etnicita je „vzájemně provázaný systém kulturních (materiálních a duchovních), rasových, jazykových a teritoriálních faktorů, historických osudů a představ o společném původu, působících v interakci a formujících etnické vědomí člověka a jeho etnickou identitu.“⁸ Pokud má být cílem multikulturní výchovy poznávání a respektování jiných kultur než kultury vlastní, znamená to respektování a poznávání nositele těchto kultur, jiné etnika.

„Pojem etnocentrismus představuje tendenci posuzovat odlišné kultury, jejich zvyky, tradice a hodnoty s perspektivy kultury vlastní. Jinými slovy, nositelé všech kultur jsou přesvědčeni, že jedině normy, obyčeje a pravidla jejich kultury jsou správné, platné a pravdivé. Taková perspektiva je však k nositelům odlišných kultur výrazně netolerantní, neboť jiné kultury jsou posuzovány podle standardů, které jim nejsou vlastní, a proto jim namnoze nevyhovují. Navíc je takový způsob pohlížení na jiné kultury hodnotově zatížený, takže ostatní kultury nejsou chápány pouze jako jiné, ale rovnou jako horší než kultura vlastní. V tomto smyslu slouží vlastní kultura ostatním jako samozřejmý vzor a model, který mohou následovat, neboť jim je takto rozuměno jako odchylkám od optimálního stavu (představovaného kulturou vlastní) či rovnou jako obskurním anomáliím. Tato tendence je primárně vlastní všem kulturám, jedná se tedy o kulturní univerzálii (tzv. skutečnost, která je vlastní všem kulturám světa).“⁹

⁸MAŘÍKOVÁ, Hana, Miloslav PETRUSEK a Alena VODÁKOVÁ. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum, 1996, 1459 s. ISBN 80-7184-311-3. 276

⁹Interkulturní vzdělávání, příručka nejen pro středoškolské pedagogy : *Materiál vznikl v rámci projektu Varianty, financované programu PHARE Evropské unie*. Praha : Společnost Člověk v tísni, společnost při ČT, o.p.s. v nakladatelství Lidové noviny, 2002. 518 s. ISBN 80-7106-614-1. strana 87

1.4 Xenofobie

„Xenofobii charakterizují projevy odporu, nepřátelství, ale i nedůvěra ke všemu cizímu a strach ze všeho cizího. Konkrétním projevem je nepřátelství k lidem jiné barvy pleti, jiné národnosti, jazyka, náboženského přesvědčení, kultury, projevující se navenek odporem a nepřátelstvím vůči imigrantům, ale i cizincům s trvalým pobytem a uprchlíkům. Někdy je tento pojem užíván jako obecný termín pro rasismus, antisemitismus a nacionalismus. Stejně jako rasismus je předsudkem, který vytváří negativní názor bez jakékoliv znalosti nebo smyslu.“¹⁰

1.5 Kultura, kulturní vzorec, akulturace, enkulturace

Termín kultura má různé významy v jednotlivých sociálních vědách. V pedagogické sféře se uplatňuje hlavně v těchto významech. Pojem kultura jakožto komplex materiálních, především však nemateriálních výtvorů. Jedná se zejména o poznatky, ideje, hodnoty, morální normy a jiné, které lidská civilizace vytvářela během svého vývoje. Říkáme tomu kulturní dědictví, které si lidstvo předává z generace na generaci. Pokud se jedná o kulturu ve smyslu sociologickém a kulturně antropologickém, jde o způsoby chování, sdílení norem, hodnot, tradic a rituálů, které jsou charakteristické pro určité sociální nebo etnické skupiny. Ovlivňují například kulturní vzorce, průběh a výsledky vzdělávacích procesů.¹¹

Díky této osvojené perspektivě příslušníci skupiny vnímají a chápou své prostředí, vytvářejí pocit vlastního světa a zároveň si osvojují konkrétní zvyky v dané kultuře a jiné konverze. Člověk obvykle prožívá vztah k vlastní kultuře jako něco nevysloveného a neproblematického. V současné době z důvodu migrace dochází ke styku odlišných kultur. Kontakt těchto rozmanitých kultur může být v určitých případech prožíván jako konfliktní, ale na druhé straně též jako obohacující. Je to vlastně příležitost srovnávat různé kultury, může to vést k posilování, anebo naopak k zpochybňování vlastní kulturní orientace.

¹⁰ *Prevence-praha.cz : rasismus-a-xenofobie* [online]. [cit. 2011-10-01]. Rasismus a xenofobie. Dostupné z WWW: <<http://www.prevence-praha.cz/rasismus-a-xenofobie>>.

¹¹ PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 4. vydání. Praha: Portál, 2003, 324 s. ISBN 80-7178-772-8. strana 108

Tyto kulturní rozdíly mohou zasahovat jen do některých stránek života člověka, ale též do celého pojetí života minorit.¹²

„Kulturní vzorce (standardy) jsou způsoby chování, hodnot a norem, komunikačních zvyklostí, které jsou charakteristické pro určité etnikum nebo kulturu určité země. Jsou generačně předávány a udržují se trvale v historickém vývoji.“¹³

Akulturační proces, při kterém dochází k osvojování kulturních vzorců, norem, hodnot, poznatků a způsobů chování, mezi příslušníky různých kultur jednou nebo více skupinami. Je aktuálním pedagogickým problémem vzhledem k vzdělávání příslušníků etnických minorit v určité zemi, vzdělávání dětí imigrantů.

Enkulturační proces, jehož prostřednictvím, si jedinec v průběhu svého života osvojuje kulturu dané společnosti.¹⁴

1.6 Rasa, rasismus

U mnohých lidí dodnes přetrvává pocit, že pojem „rasa“ je něco, s čím je třeba zacházet opatrně. Jako kdyby členění lidské populace na specifické rasy bylo něco neetického či v rozporu s idejemi o rovnosti všech lidí. Ale rozdíly mezi lidmi existují a také se těmito teoriemi a výzkumem ras zabývají některé vědy, především biologie člověka a fyzická antropologie.¹⁵

Termín rasa vyjadřuje určitý soubor tělesných znaků (např. barvu pleti, vlasů, očí charakter tělesné konstituce). Smyslem tohoto pojmu je tedy popsat pomocí vědecké terminologie fyziologické charakteristiky různých populací a kategorizovat je. Ale také je tento pojem užíván v ideologickém slova smyslu a slouží jako termín k prokazování nadřazenosti jedné rasy nad druhou a stal se nástrojem k legitimaci a násilí.¹⁶

¹² NAVRÁTIL A KOLEKTIV, Pavel. *Romové v České společnosti*. 1.vydání. Praha: Portál, 2003, 224 s. ISBN 80-7178-741-8. strana 19-20

¹³ PRŮCHA, Jan. *Multikulturní výchova: Příručka (nejen) pro učitele*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Triton, 2011, 167 s. ISBN 978-80-7387-502-2. strana 36

¹⁴ tamtéž, strana 15, 58

¹⁵ PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie: Sociopsychologické zkoumání kultur, etnik, ras a národů*. Praha : Portál, s.r.o., 2004. 200 s. ISBN 80-7178-885-6. strana 61-62

¹⁶ NAVRÁTIL A KOLEKTIV, Pavel. *Romové v České společnosti*. 1. vydání. Praha: Portál, 2003, 224 s. ISBN 80-7178-741-8. strana 25-26

Rasismus představuje v lidské společnosti velmi starý fenomén. Vznikl už ve starověké otrokářské společnosti. Měl ospravedlnit především porobení a utiskování otroků a obhájit zotročování jedněch národů a lidských skupin jinými. Téměř vždy se jednalo o porobení malých národů velkými či uplatnění síly a moci většiny proti menšině.¹⁷

„Novodobý rasismus, stejně jako jeho dřívější formy, popírá rovnocennost lidských ras, která je vědecky a historicky objektivně prokázána a je tudíž nezpochybnitelná¹⁸.“ Vyšší rasy jsou nositeli civilizace a jsou povolány k vládnutí, kdežto rasy nižší jsou charakteristické svou neschopností kulturní tvořivosti a jsou objektem útlaku. Rasisticky motivované jednání může mít různé podoby. Od těch nejlehčích podob jako může být vyhrožování, společenský odstup až k šikanování. Nejhorší jsou pak násilné formy, které mohou končit smrtí.

Pokud budeme vycházet při definici rasismus pouze z vědeckého hlediska, můžeme tento pojem objasnit takto.

„Příslušníci každé rasové skupiny vnímají a uvědomují si specifické vlastnosti své vlastní skupiny a odlišnosti ve vlastnostech jiných rasových skupin. Toto historicky dlouhodobé vnímání rasových odlišností vedlo k vytvoření poměrně stabilních sociálněpsychologických stereotypů a postojů. Je to přirozený, a nikoli pouze negativní jev. Rasismus je souhrnné označení pro takové jednání, které překračuje pouhé vnímání rasových odlišností a přetváří se na nepřátelské aktivity vůči příslušníkům jiné rasy, jež se projevují v diskriminaci, v agresivním chování (verbálním nebo fyzickém).“¹⁹

K přežití v nové společnosti je nutné přizpůsobení se majoritnímu obyvatelstvu. Minority si přitom uchovávají svou původní kulturu, zvyky, obyčeje a přejímají pouze ty nové prvky kultury, bez kterých by nemohly v této nové společnosti fungovat. Tímto se adaptují do většinové společnosti. Proces integrace může být úspěšný jen tehdy, kdy hostitelská společnost tyto členy přijme, ovšem za předpokladu, že oni sami se chtějí stát její součástí a jsou ochotni sdílet základní společné hodnoty normy a cíle majoritní společnosti. Ale i my sami se musíme snažit o pochopení kultury minorit, jejich života, individuálních a sociálních potřeb.

¹⁷ WOLF, Josef. *Lidské rasy a rasismus v dějinách a v současnosti: Člověk a jeho svět II*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Karolinum, 2000, 224 s. ISBN 80-246-0099-4. str. 55

¹⁸ Tamtéž. strana 56

¹⁹ PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie : Sociopsychologické zkoumání kultur, etnik, ras a národů*. Praha: Portál, s.r.o., 2004. 200 s. ISBN 80-7178-885-6., strana 64

2 CHARAKTERISTIKA MENŠIN

V dnešní době je problematika národnostních menšin, které žijí na území České republiky často diskutována. I když je spíše vnímána jako negativum v souvislosti s jejich nerovnocenným a nerovnoprávným postavením ve většinové společnosti, je třeba si uvědomit, že soužití minoritních a majoritních skupin z hlediska historického s sebou přinášelo nejen záporny, ale i svá pozitiva.²⁰

Menšiny představují v občanské společnosti státu skupinu obyvatelstva různě strukturovanou. Některé mohou disponovat celou sociální strukturou, kterou má většinová populace (v České republice jsou to například Poláci, Slováci), jiné menšiny reprezentují především určité sociální vrstvy v občanské společnosti státu (v České republice například Romové, Ukrajinci, Rusové). Významným činitelem života menšiny je její sociální status, který zaujme ve většinové společnosti. Tento podmiňuje její postavení v této společnosti a zároveň i kvalitu jejího vztahu k většinové populaci. Nemusí být tedy jen pouze „okrajovou“ skupinou nebo rovnocenným partnerem, ale stává se zprostředkovatelem civilizačního pokroku a dosud nepoznaných kulturních hodnot.

2.1 Pojem národnostní menšiny – definice

Definice národnostní menšiny není jednotná. V Evropské unii je k vymezení tohoto pojmu jednotlivým členským státům ponechána volná ruka. Za všeobecnou definici je považováno definování národnostní menšiny společenstvím Organizace spojených národů.

„Národnostní menšina je skupina obyvatel státu, tvořící menšinu v nedominantní pozici uvnitř státu, disponující etnickými, náboženskými nebo jazykovými charakteristikami, které jsou odlišné od charakteristik většiny obyvatel, mající vědomí vzájemné solidarity, motivované, byť jen implicitně kolektivní vůli přežít, a jejím cílem je dosáhnout rovnosti a většinou, jak ve skutečnosti, tak i podle zákona.“²¹

²⁰ *Národnostní menšiny [online]. 2011, 4. 10. 2011 [cit. 2011-10-28]. Multikulturazlin. Dostupné z WWW: <<http://www.multikulturazlin.cz/l.php?id=2>>.*

²¹ Tamtéž.

Česká republika se touto problematikou zabývá ve své legislativě již od svého vzniku. Základním právním aktem národnostní menšinové politiky se stala Listina základních práv a svobod, uzákoněna 9. 1. 1991, která v hlavě třetí, čl. 24, 25 stanoví:

„Článek 24

Příslušnost ke kterékoli národnostní nebo etnické menšině nesmí být nikomu na újmu.

Článek 25

- (1) *Občanům tvořícím národní nebo etnické menšiny se zaručuje všestranný rozvoj, zejména právo společně s jinými příslušníky menšiny rozvíjet vlastní kulturu, právo rozšiřovat a přijímat informace v jejich mateřském jazyku a sdružovat se v národních sdruženích. Podrobnosti stanoví zákon.*
- (2) *Občanům příslušejícím k národnostním a etnickým menšinám se za podmínek stanovených zákonem zaručuje též:*
 - a) *právo na vzdělání v jejich jazyku,*
 - b) *právo užívat jejich jazyka v úředním styku,*
 - c) *právo účasti na řešení věci týkajících se národnostních a etnických menšin.*“²²

Zákon o právech příslušníků národnostních menšin²³, tzv. menšinový zákon, vstoupil v platnost 2. 8. 2001. Uvedený zákon začal odlišovat příslušníky národnostních menšin a cizince. Položil důraz na definování pojmů národnostní menšina a příslušník národnostní menšiny. V § 2, odstavci 1 a 2 stanoví, že:

- *„Národnostní menšina je společenství občanů České republiky žijících na území současné České republiky, kteří se odlišují od ostatních občanů zpravidla společným etnickým původem, jazykem, kulturou a tradicemi, tvoří početní menšinu obyvatelstva a zároveň projevují vůli být považováni za národnostní menšinu za účelem společného úsilí o zachování a rozvoj vlastní svébytnosti, jazyka a kultury a zároveň za účelem vyjádření a ochrany zájmů jejich společenství, které se historicky utvořilo.*

²² USNESENÍ předsednictva České národní rady ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

²³ Česká republika. Zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů. In Sbíрка zákonů. 2. srpna 2001.

- *Příslušníkem národnostní menšiny je občan České republiky, který se hlásí k jiné než české národnosti a projevuje přání být považován za příslušníka národnostní menšiny spolu s dalšími, kteří se hlásí ke stejné národnosti.“*

Často je stále užívána a citována například definice Francesca Capotortiho, který působil jako zvláštní spolupracovník Subkomise pro prevenci diskriminace a ochranu menšin při komisi za lidská práva Organizace spojených národů z roku 1977. Podle ní je menšina:

„.....skupina početně slabší než zbytek obyvatelstva státu, nacházející se v nedominantním postavení, jejíž příslušníci – coby občané daného státního útvaru – mají etnické, náboženské nebo jazykové rysy, kterými se odlišují od zbytku obyvatelstva, a vykazují, byť pouze implicitně, smysl pro soudržnost zaměřený na uchování své kultury, tradic, náboženství nebo jazyka.“²⁴

2.2 Historie a současnost postavení vybraných národnostních menšin v České republice s ohledem na počet příslušníků menšin studujících ve škole.

V této části práce se zaměříme na vybrané národnosti menšiny studující ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově. Podle počtu zastoupení žáků jsem si vybrala menšinu vietnamskou, ukrajinskou, romskou a slovenskou.

2.2.1 Vietnamci v České republice

Přítomnost Vietnamců v České republice lze datovat od čtyřicátých let minulého století, kdy k nám přijížděli za vzděláním jednotliví vietnamští studenti²⁵. V roce 1956 se pak jednalo především o mezinárodní pomoc Vietnamu pro děti postižené válkou. Tyto děti zde měly získat vzdělání a následně i odbornou přípravu. Některé z těchto dětí zvolily tuto zemi pro založení rodiny a nového domova.

²⁴ ŠATAVA, Leoš. *Jazyk a identita etnických menšin: Možnosti zachování a revitalizace*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2009. 215 s. ISBN 978-80-86429-83-0., strana 32

²⁵ MARTÍNKOVÁ, Šárka, et al. *Vietnamci, Mongolové a Ukrajinci v ČR: pracovní migrace, životní podmínky, kulturní specifika*. Praha Ministerstvo vnitra ČR, neuedeno. 80 s. ISBN 978-80-7312-063-4. str. 9-10.

V sedmdesátých letech poté přichází další vlna dělníků, studentů, učňů a stážístů. V první polovině osmdesátých let zde žije přibližně více než 35 tisíc osob, přičemž dvě třetiny tvoří dělníci. V této době dochází však i k nelegálnímu obchodování s lákavým a nedostatkovým zbožím (digitální hodinky, džíny, walkmany), které nakupuje majoritní obyvatelstvo. V druhé polovině osmdesátých let prošlo československými podniky 70 – 120 tisíc Vietnamců a stali se nezbytnou pracovní silou hlavně v neatraktivních oborech, o které neměli čeští pracovníci zájem. Jednalo se hlavně o pomocné práce a pásovou výrobu. V této době se objevila možnost migrace za úplatu, kterou zprostředkovávala celá řada agentur. Jednak to byly oficiální agentury, které byly registrovány na Ministerstvu práce a válečných invalidů VSR a vznikly za účelem vývozu levné pracovní síly do zahraničí, na druhé straně agentury neoficiální, které se utvořily z důvodů, u kterých byl na prvním místě zisk za zprostředkování. Prioritou již nebyla snaha o zvýšení kvalifikace či zdokonalení se v pracovní činnosti, ale vidina snadnějšího výdělků a zlepšení životní úrovně.²⁶

Další velký příliv Vietnamců na území dnešní České republiky byl zaznamenán po roce 1989. Jednalo se především o zbylé části rodin již zde usazených Vietnamců, kteří zde vytvořili pro nové vlny migrantů dostatečnou základnu. Jedná se však i o Vietnamce z bývalé východní Evropy, a to zejména, Polska, Maďarska, Slovenska, ale také z bývalé NDR. Přicházejí i další příslušníci rodin (manželky, děti), čímž začínají vznikat rodinné okruhy, čili komunita v pravém slova smyslu. První komunity se začaly soustřeďovat hlavně do velkých měst jako je Praha, Brno, Ostrava, kde si vietnamští příslušníci začínají pronajímat stánky na tržištích za účelem prodeje levného textilu a elektroniky z Asie. Někteří se však rozhodli pracovat jako řadoví dělníci v továrnách na výrobu porcelánu, tabáku, v automobilním průmyslu atd. Migrace Vietnamců byla celkem pochopitelná. V jejich zemi panovala vysoká nezaměstnanost, mnozí z nich se ve své zemi zadlužili a zde hledali možnost splacení svého dluhu²⁷. Dle údajů Českého statistického úřadu k 30. listopadu 2011 žilo v České republice 55 858 vietnamských občanů. Z toho s povolením k trvalému pobytu bylo 37 497 osob a s dlouhodobým pobytem 18 088 osob.²⁸

²⁶ BROUČEK, Stanislav. *Aktuální problémy adaptace vietnamského etnika v ČR*. Praha : Etnologický ústav AV ČR, 2003. 119 s. Dostupné z WWW: <http://www.cizinci.cz/files/clanky/107/vietnamska_etnika.pdf>.

²⁷ BROUČEK, Stanislav. Historie imigrace z Vietnamu do českých zemí. *Vietnamci v ČR* [online]. 2005, [cit. 2011-12-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.klubhanoi.cz/view.php?cislocianku=2005040901>>.

²⁸ Počet cizinců v ČR. *Český statistický úřad: T03 Cizinci podle typu pobytu a pohlaví - top 25 st. občanství* [online]. 2012 [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/tabulky/ciz_pocet_cizincu-001

Aspekty fungování vietnamské komunity

Prostředí velkých tržnic, jakým je například velkoobchodní tržnice SAPA v Praze, se stalo jakýmsi samostatným územím s vlastními pravidly. Tyto prostory tvoří místo pro obchodování, nabízejí veškeré služby, jsou centrem správním, kulturním i mediálním. Pořádají se zde komunitní sjezdy, slavnosti u příležitosti významných svátků. Vietnamská komunita tu může najít tlumočníky, překladatele, poradenství všeho druhu. Jsou zde kasina, lékaři, kadeřnictví, jazykové středisko s výukou českého jazyka, mateřská škola atd. SAPA se stala jakousi „Mekkou“ pro všechny Vietnamce, kteří tu žijí, i ty, kteří zde přicestují.

V České republice Vietnamci netvoří oficiálně uznanou národnostní menšinu. Jejich komunita je velmi uzavřená, samostatná, izolovaná. Hodnotou je rodina. Děti jsou vychovány k prokazování úcty k rodičům, sourozencům, učitelům atd. Mají velmi silné vlastenecké cítění. V současné době u nás také vycházejí vietnamské časopisy jako je například Tuan Tin Moi (Novinky týdně), The Gioi Tre (Svět mladých), Suc Song (Síla k životu). Deníky informují o událostech ve Vietnamu, v České republice a jsou zde i praktické rady pro život.²⁹

Vietnamská komunikace (neverbální) se hodně liší od té naší. Proto může dojít k častému nedorozumění. Některá vybraná kulturní specifika.

- Úsměv – snad nejvíce zavádějící je vnímání úsměvu na tváři Vietnamců, neboť úsměv v jejich podání neznamena jen pocit radosti či výraz sympatie. Vietnamci ho užívají také v kontextu nepříjemné situace, projevují jim nervozitu, podráždění, rozpaky či omluvu, kdy chtějí zmírnit fakt, že se svými problémy obtěžují či v případě, že dotyčný nerozumí projevu mluvčího apod.
- Pozdrav – při pozdravu i poděkování se Vietnamci lehce uklání a při seznámení obvykle nepodávají pouze pravou ruku, ale doprovázejí ji i lehký stisk ruky levé. Oběma rukama jsou rovněž podávány jakékoli předměty partnerovi, jemuž dáváme najevo, že si ho vážíme. Vietnamské ženy nejsou zvyklé při pozdravu či seznámení podávat ruku vůbec.

²⁹ MARTÍNKOVÁ, Šárka, et al. *Vietnamci, Mongolové a Ukrajinci v ČR : pracovní migrace, životní podmínky, kulturní specifika*. Praha : Ministerstvo vnitra ČR , 80 s. ISBN 978-80-7312-063-4. strana 18-19

- Nepřímá odpověď – Vietnamci se často vyhýbají přímé odpovědi. Ve vietnamské komunikaci téměř nenalezneme zápor (na přímou odpověď vyžadující *ano – ne* se nám obvykle dostane odpovědi „*je to dosti složité*“, „*musíme si to promyslet*“ apod.), konkrétní situaci často popisují nepřímo, například pomocí klasických příběhů nebo legend.
- Časoprostorové vnímání – Vietnamci nejsou příliš vybaveni smyslem příchodu „na čas“ ani plánováním do budoucna, z pohledu Evropana jednají víceméně chaoticky; s tím souvisí například i neschopnost Vietnamců stát ve frontě.
- Ztráta tváře – kdo není schopen regulovat své city, pozbývá autority. „Tvář“ ztratí ten, kdo se vzteká, křičí či jiným způsobem dá průchod svým negativním emocím, a tvrdá je současně otevřená kritika jednotlivce před kolektivem, neboť tím „ztrácí tvář“ dotyčný.
- Image – Vietnamci si velice hlídají svou pověst a všeobecně inklinují k tomu ukazovat vše v nejlepším světle; o problémech se nemluví a nepřísluší se je ukazovat.
- Dárek – smyslem dárku je projevit úctu obdarovanému. Ve Vietnamu je samozřejmostí i při úředním jednání (nezaměňujeme za úplatek).³⁰

Děti vietnamských imigrantů, které se narodily v České republice a žijí zde od narození, se velice dobře integrují do majoritní společnosti. Vyrůstají mezi českými vrstevníky, od kterých přejímají zdejší kulturu, styl života. Na rozdíl od svých rodičů překonaly jazykovou bariéru, lépe se domluví česky, některým komunikace ve vietnamštině činí potíže.

2.2.2 Ukrajinci v České republice

Další národnostní menšinou u nás jsou Ukrajinci, kteří na naše území přišli už v 16. a 17. století, tedy v podstatě ještě před tím, než se konstituoval ukrajinský či český národ. Z tohoto je patrné, že ukrajinská migrace má historicky značně hluboké kořeny. Mezi prvními příchozími byli hlavně jednotliví studenti nebo žoldáci. Podle ukrajinistů Zilynského a Kočíka se intenzivnější migrace mezi Ukrajinou a českými zeměmi odehrávala po připojení části Haliče a Bukoviny k Habsburskému soustátí.

³⁰ MARTÍNKOVÁ, Šárka, et al. *Vietnamci, Mongolové a Ukrajinci v ČR : pracovní migrace, životní podmínky, kulturní specifika*. Praha : Ministerstvo vnitra ČR , 80 s. ISBN 978-80-7312-063-4., strana 25-26

V této době pobývalo na českém území množství ukrajinských vojáků, důstojníků a v neposlední řadě také sezónních dělníků, kteří v této době pravděpodobně ještě neměli vyhraněné povědomí o své národnostní příslušnosti.³¹

Další vlna ukrajinských migrantů začala přicházet koncem 19. století. V této době se začaly také vydávat knihy, slovníky, učebnice, vzniklo ukrajinské divadlo, ale také gymnázia, umělecká akademie a děti mohly navštěvovat internát pro děti předškolního věku. Tato doba dala možnost vzniku desítek ukrajinských spolků různého zaměření, ukrajinská komunita byla velice aktivní, zejména v udržování své vlastní kultury. V době okupace, až do roku 1989 se rozvoj ukrajinské kultury a spolků zastavil. Většina imigrantů byla asimilována do majoritní společnosti.³²

Po pádu železné opony došlo k dalšímu přílivu imigrantů z Ukrajiny. Tato migrace má převážně ekonomický charakter. Hlavní motivací je zabezpečení rodiny a zvýšení své životní úrovně. Také vzdělávání dětí tu hraje významnou roli. Rodiče jim chtějí zajistit lepší budoucnost a vnímají to tak, že český systém nabízí vzdělávání levněji než ten na Ukrajině. To se také stává důvodem pro setrvání celé rodiny v České republice.

V současné době Ukrajinci představují nejpočetnější migrační komunitu. Je to dáno také tím, že Česká republika co se týče geografické blízkosti, je poměrně atraktivní destinací. Také vzhledem k tomu, že pocházejí ze zemí slovanské kulturní a jazykové oblasti, Ukrajinci v České republice netrpí nedostatečnou jazykovou kompetencí.³³ V souvislosti s novodobou pracovní migrací se také hovoří o tzv. cirkulační migraci – migranti neusilují o trvalé usídlení v cílové zemi, jedná se jen o krátkodobý pobyt za účelem výdělků finančních prostředků a zvýšení sociálního a ekonomického statusu v mateřské zemi. Úroveň vzdělání většinou neodpovídá práci, kterou zde vykonávají. Většina z nich pracuje v nekvalifikovaných oborech, vykonává často fyzicky náročnou práci, která je zdraví nebezpečná, někdy i ponižující.

³¹ Zilynskij, B.2002. *Ukrajinci v českých zemích po roce 1989. Náčrt hlavních vývojových aspektů*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR.

³² MARTÍNKOVÁ, Šárka, et al. *Vietnamci, Mongolové a Ukrajinci v ČR : pracovní migrace, životní podmínky, kulturní specifika*. Praha : Ministerstvo vnitra ČR , 80 s. ISBN 978-80-7312-063-4.strana 59-60

³³ ČERVINKA, Ondřej. *Ukrajinská pracovní migrace v české republice:případová studie*. s117-139

Není výjimkou, že tito lidé pracují deset, dvanáct hodin denně mnohdy v nevyhovujících pracovních podmínkách.³⁴

Specifickou skupinu poté tvoří studenti přicházející z Ukrajiny. Jejich cílem nejsou jen ekonomické důvody, ale hlavně touha po vzdělání a uplatnění se ve své specializaci a získání nových poznatků. Jsou mezi nimi specialisté na výpočetní techniku, vědci, manažeři, zdravotníci, vedoucí pracovníci. Tato mladá generace je také lépe zapojena do kulturního života Ukrajinců v ČR.

2.2.3 Slováci v České republice

Žijí v České republice, mluví naším jazykem, přizpůsobují se politickému klimatu i souvisejícím změnám, přijímají místní tradice, ale zároveň si uchovávají své vlastní včetně rodné řeči. Mluvíme o příslušnících národnostních menšin, kteří obohacují naši společnost minimálně tím, že poskytují možnost pozitivní konfrontace.³⁵

Historie přítomnosti Slováků na území České republiky zdaleka přesahuje období vzniku společného státního útvaru. Spojení obou republik však vytvořilo kvalitativně odlišnou půdu pro oboustrannou pracovní migraci. Zjistit skutečné počty vzhledem ke kvalitě dobové statistiky prakticky nelze. Migrační proudy obyvatel ze Slovenska do českých zemí reflektovaly rozdílné politické, hospodářské a sociální podmínky vývoje obou zemí. Literatura rozlišuje tři hlavní proudy přílivu Slováků do českého prostředí v minulém století, z nichž první či výchozí se považoval za určující k osídlování česko-německého pohraničí v letech 1945-1947. Na něj bezprostředně navazuje druhý migrační proud, který již neměl tak vyhraněné příčiny. Byl méně živelný, přičemž jeho hlavní směry se zachovaly do roku 1950, kdy po únorovém převratu 1948 vyvolala politicko-strategická koncepce výhledové „socialistické industrializace“ novou vlnu tzv. průmyslových migrací, kterou lze považovat za třetí etapu sledovaného migračního vývoje. Určitou úlohu při této migraci hrály i migrační impulsy ze samotného Slovenska.

³⁴ LEONTIYEVA, Yana . *Komunikativní život a reprezentace kolektivních zájmů (Slováci, Ukrajinci, Vietnamci a Romové) : Sociologická studie/Sociological Studies* [online]. Praha : Sociologický ústav AV ČR , 2006 [cit. 2011-12-10]. Menšinová problematika v ČR. Dostupné z WWW: <<http://studie.soc.cas.cz/index.php3?lang=cze&shw=271>>.

³⁵ KUČEROVÁ, Ludmila. *Místní kultura.cz* [online]. 3. ledna 2008 [cit. 2011-10-01]. Slovenská komunita žije v Čechách tradičně . Dostupné z WWW: <<http://www.mistnikultura.cz/?q=slovenska-komunita-zije-v-cechach-tradicne>>.

Odchodem pracovníků do Čech se mělo snížit přelidnění slovenské vesnice a pracovní migrace Slováků ze západního Slovenska měla přispět k industrializaci samotného Slovenska. Nermalou skupinu slovenských pracovníků tvořili ti, kteří přicházeli do českých podniků na zaškolení, na získání kvalifikace a potřebných návyků. Ti se po zaškolení vraceli zpátky na Slovensko, aby spolu s českými odborníky rozběhli výrobu v slovenských průmyslových podnicích.³⁶

Prvního ledna 1993 došlo k rozdělení Československa na Českou republiku a Slovenskou republiku a Slováci se stali úředně uznávanou menšinou. V současné době je to vlastně druhá nejpočetnější menšina v České republice.

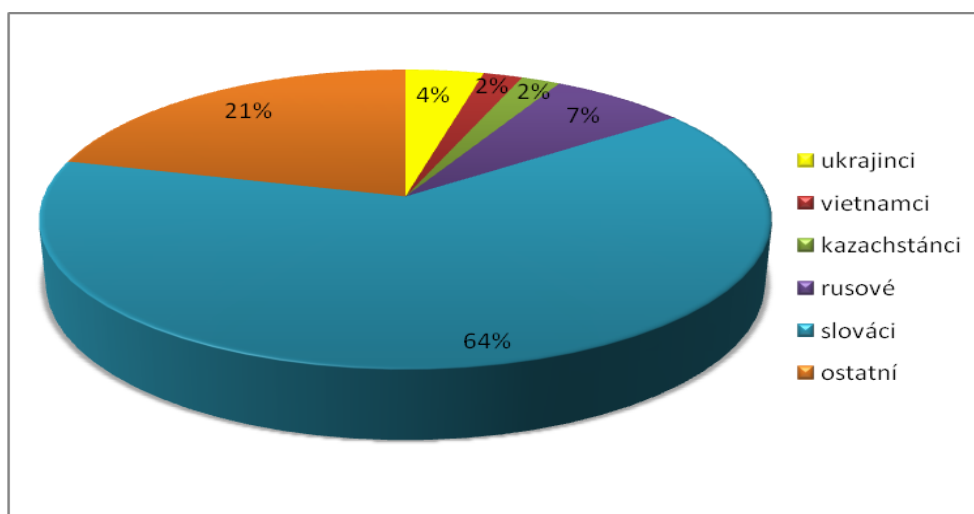
I když slovenský jazyk je nám poměrně blízký, pro mladé lidi začíná být téměř stejně cizím jazykem jako třeba polština nebo ruština. Dříve tomu ovšem tak nebylo, až do roku 1993 rozuměl prakticky každý obyvatel Československa oběma jazykům. Bylo to vcelku přirozené, do této doby měla totiž slovenština postavení státního jazyka, byly vysílány programy společné pro českou a slovenskou televizi. Dnes už ji slyšíme jen velmi zřídka. Slovenské rodiny žijící v České republice doma většinou mluví svým mateřským jazykem. V zaměstnání či při komunikaci se svými českými spolupracovníky, kamarády začínají po krátké době hovořit česky. Samozřejmostí je to pro jejich děti, které jsou od narození v kontaktu s českými dětmi.

Slovenská menšina je v dnešní době rozvrstvená po celém území České republiky. Většina z nich zde má trvalé zaměstnání, mnozí sem dojíždějí za prací denně, a to hlavně do sousedních moravských okresů, a obsazují běžná pracovní místa. Ti, kteří jsou z větší vzdálenosti, využívají možnost ubytování na ubytovnách.

Významnou skupinou, a to velice početnou, jsou slovenští studenti. Rok 1999 byl pro ně jakýmsi mezníkem a byly jim uděleny stejné podmínky pro studium v České republice jako českým studentům. Jednalo se hlavně o možnost používat svůj mateřský jazyk a neplacení školného. Tím došlo k velkému nárůstu slovenských studentů, který trvá dodnes. Podle Českého statistického úřadu ve školním roce 2009/2010 studovalo na vysokých školách celkem 64 % slovenských studentů z celkového počtu studujících cizinců.

³⁶EZZEDINE-LUKŠÍKOVÁ, Petra. *Socioweb* [online]. 23.12.2005 [cit. 2011-10-01]. Slováci v ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.socioweb.cz/index.php?disp=temata&shw=197&lst=106>>.

V porovnání s ostatními studujícími (Rusové 7 %, Ukrajinci 4 %, Vietnamci 2%, Kazachstánci 2 %, ostatní 21 %) je to číslo poměrně dosti vysoké.³⁷

Graf č. 2. Cizinci na vysokých školách v České republice podle státního občanství 2009/2010.
Zdroj: Český statistický úřad

I přesto, že slovenská menšina tvoří druhou největší menšinu v České republice, Slováci u nás nejeví velký zájem o společenské a kulturní aktivity. Dokazuje to i počet organizovaných členů, který činí odhadem 4 až 5 tisíc. Přispívá snad k tomu i to, že jsou geograficky rozptýleni po celé zemi.

V České republice působí 11 občanských sdružení, která se prezentují jako sdružení slovenské menšiny. Jsou to: Česko-Slovenská scéna, Demokratická aliancia Slovákov, Folklórne združenie Púčík, Klub slovenskej kultúry (KSK), Obec Slovákov v České republice (1 250 členů v roce 2003 ve 12 regionálních Obcích - Praha, Karlovy Vary, Sokolov, Teplice, Plzeň, Stříbro, Kladno, Brno, Tábor, Kroměříž, Karviná, Třinec), Slovensko-český klub, Slovenské folklórne združenie Limbora, Slovenský literárny klub v České republice, Spolok Detvan, Spolok priateľov slovenského divadla, Zväz Slovákov. Na aktivitách slovenské menšiny se podílí i Historická skupina priamych účastníkov SNP (organizace bez právní subjektivity – součást Svazu bojovníků za svobodu), Spoločnosť M. R. Štefánika (bez právní subjektivity) a Slovenská evanjelická cirkvev a.v. v České republice.³⁸

³⁷ Český statistický úřad: *Vzdělávání* [online]. 2011 [cit. 2011-10-01]. Cizinci v ČR. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/kapitola/ciz_vzdelavani>.

³⁸ Vláda ČR [online]. 2. 4. 2006 16:17 [cit. 2011-10-01]. Slovenská národnostní menšina. Dostupné z WWW: <<http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?id=16157>>.

2.2.4 Romové v České republice

Romové jsou další národnostní menšinou v České republice, která se svými antropologickými rysy zjevně odlišuje nejen od teritoriální majority, ale i od ostatních národnostních menšin. Zjevná odlišnost navozuje zjednodušený stereotyp vnímání Romů jako monolitního celku – problémy jednotlivců jsou považovány za typické charakteristiky celého etnika. Toto zjednodušení tradičně negativně ovlivňuje pozici Romů ve společnosti.³⁹

Romové pocházejí z Indie. Jejich předkové náleželi převážně k původnímu obyvatelstvu tohoto subkontinentu, které se i tělesně poněkud odlišovalo od většiny, jež nad ním později převládla. Z této země začali emigrovat pravděpodobně za obživou. Jejich migrace trvala řadu století⁴⁰. Někteří z nich se usazovali v městech a vesnicích, většina však vedla kočovný způsob života, který spočíval v neustálém stěhování. K tomu používali vozy kryté plachtami, tažené koňmi. Živili se jako kováři, kteří prodávali své vlastní kovářské výrobky, drátovali hrnce, ale také byli známí jako hudebníci, pastýři, zvěrolékaři či kejkliři. Tento neustálý pohyb je Romům vlastní dodnes.

První zmínky o Romech na území Čech a Moravy se datují koncem roku 1400, kdy našim územím prošla poměrně velká skupina Romů. Zpočátku byli tito lidé přijímáni příznivě, avšak situace kočovníků se časem zhoršovala z důvodu parazitního způsobu života, narůstal počet putujících tlup a objevovaly se stále častější konfrontace mezi místními obyvateli a kočovníky z řad Romů.⁴¹

V období od patnáctého století do první poloviny devatenáctého století byli Romové spíše pronásledováni, krutě se s nimi zacházelo. Několik generací také prožilo celý svůj život jako psanci postavení mimo zákon. Začínala se projevovat snaha o řešení otázky včlenění Romů do společnosti.

V dalších letech se uskutečnila řada pokusů o zlepšení situace Romů v oblastech vzdělávání, zaměstnanosti, sociální, ekonomické a kulturní. Výsledky těchto snah však jsou nanejvýš problematické.

³⁹ GJURIČOVÁ, Jitka. *Na okraji: Romové jako objekt státní politiky*. Praha : THEMIS, nakladatelství Tiskárny MV,p.o., 1999. 63 s. ISBN 80-85821-70-2., strana 5

⁴⁰ ŘÍČAN, Pavel. *S Romy žít budeme - jde o to jak: Cesty Romů: Příběh "děti větru"*. 391 publikace. Praha: Portál, s.r.o., 1998. 144 s. ISBN 80-7178-250-5. str.13-38.

⁴¹ tamtéž

Je to z velké části dáno tím, že romský národ si v neobvyklé míře zachoval mnoho ze svých tradic a zvyklostí a nelze přehlédnout také zachování původního jazyka. Způsob řešení různých životních situací, chápání norem a chování jednotlivců z řad Romů je pro většinovou společnost často nepřijatelné, protože příslušníci tohoto etnika se takto projevují i tehdy, když historicky žijí již ve zcela nových situacích a postaveních. Je nutné si uvědomit, že po celá staletí nedocházelo v romském národě k žádným podstatným změnám v jejich životním stylu, názorech a postojích. Byly to různé politické systémy, které je nutily přizpůsobit se většinové společnosti, ale k výraznějším změnám dochází až v posledních desetiletích s odstraněním negramotnosti a postupnou výchovou k vzájemnému porozumění a soužití většinové společnosti a minoritní společnosti.⁴²

Je třeba říci, že Romové nejsou jednotnou skupinou ve svých názorech a pohledech na význam vzdělání a výchovy dětí. Přesto však, s výjimkou nejstarší generace, nenajdeme v romské populaci negramotné osoby a většina Romů dosahuje v České republice vyššího vzdělání, než je u Romů obvyklé v jiných evropských zemích. V poslední době narůstá počet romských dětí, které nedokončují školní docházku a množí se záškoláctví. Příčinami jsou, mimo komunikační bariéry a horší jazykovou vybavenost, především diskriminační praktiky ve školství. Nejen z řad ostatních spolužáků, ale i ze strany mnoha pedagogů jsou rozšířeny rasové předsudky a postoje. Obava rodičů o bezpečí dětí, nechuť vystavovat je stresům a posměchu, nebo dokonce přímým fyzickým útokům vede rodiče k tomu, aby dětem tolerovali školní absenci. Také odborné učňovské školy prochází obdobím nejistoty a snížený zájem způsobil zrušení některých řemeslných oborů. Pro romskou mládež je situace o to víc komplikovaná, protože právě mezi učňovskou mládeží jsou rasistické postoje nejrozšířenější a útoky a agresivita mladých extrémistů jsou stále silnější. Ústrky pedagogů, posmívání, ponižování, fyzické útoky a šikana nemohou u Romů vyvolat lásku ke škole. V neposlední řadě Romové nejsou ke vzdělání motivováni žádným pozitivním vzorem z řad ostatních Romů. Jejich zkušenost ukazuje, že při hledání zaměstnání hraje větší úlohu jejich romský původ nežli vzdělání.⁴³

Výše uvedené problémy velice stěžují jejich integraci do majoritní společnosti.

⁴² GJURIČOVÁ, Jitka. *Na okraji : Romové jako objekt státní politiky*. Praha : Themis, nakladatelství Tiskárny MV, 1999. 63 s. ISBN 80-85821-70-2. strana 26-27

⁴³ DANIELOVÁ, Eva. *Romové v multikulturní společnosti z pohledu sociální pedagogiky*. Zlín, 2008. 102 s. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.

3 VZDĚLÁVÁNÍ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN

Rozlišování lidí na základě příslušnosti k určité skupině, národnosti nebo etnické skupině bez ohledu na konkrétní schopnosti jedince jakékoliv jednání, kdy se s jedním člověkem zachází hůře než s druhým ve srovnatelné situaci, ať už z důvodu rasy, etnického původu, postižení, věku, pohlaví, náboženství, sociálního či jiného postavení, je v moderních demokratických společnostech chápáno jako diskriminace, tedy jako jednání nepřipustné a z tohoto důvodu i zakázané, a to jednak mezinárodními úmluvami a zpravidla i jednotlivými zákony.⁴⁴

V moderních demokratických společnostech je vzájemná úcta, názorová snášenlivost, respekt, solidarita a důstojnost samozřejmostí a náleží všem účastníkům vzdělávacího procesu, kdy každý jednatel má možnost se vzdělávat po dobu celého života při vědomí spoluodpovědnosti za své vzdělávání. Přesto nadále existují i zde případy, kdy se diskriminace objevuje, a proto nejen Česká republika, ale i celá Evropská unie vynakládá velké finanční, materiální i jiné prostředky na boj proti diskriminaci ve společnosti.

Z uvedených důvodů školský zákon stanoví⁴⁵, že vzdělávání je založeno na rovném přístupu ke vzdělávání bez jakékoli diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu.

Vzdělávací potřeby všech jednotlivců včetně příslušníků národnostních menšin jsou zohledňovány. Základní a střední vzdělávání státních občanů České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie ve školách, které zřizuje stát, kraj, obec nebo svazek obcí je podle školského zákona bezplatné. Školský zákon rovněž respektuje mezinárodní závazky České republiky v oblasti ochrany práv příslušníků národnostních menšin v návaznosti na zákon č. 273/2001 Sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů a upravuje podmínky vzdělávání i příslušníků národnostních menšin.

⁴⁴ například: Zákon o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon). In: *Sbírka zákonů*. 2009, Předpis č. 198/2009, částka 058/2009.

⁴⁵ § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění.

Ze všech předpisů zmíněných výše vyplývá jedno základní pravidlo, a to je rovnost zacházení pro všechny občany Evropské unie, což v procesu vzdělávání znamená přístup ke vzdělávání a odbornému výcviku za stejných podmínek, jako mají občané toho konkrétního státu.

Obecně podle § 13 školského zákona platí, že vyučovacím jazykem ve školách je jazyk český, výjimky může povolit ministerstvo (jde např. o případy dvojjazyčných gymnázií nebo škol zřízených na základě mezinárodních dohod), přičemž příslušníkům národnostních menšin se zajišťuje za stanovených podmínek⁴⁶ právo na vzdělávání v jazyce národnostní menšiny a ve vyšších odborných školách lze vyučovat i v cizím jazyce.

Ve svém § 14 pak školský zákon stanoví tyto podmínky, za kterých lze realizovat právo na vzdělávání v jazyce národnostní menšiny. Především musím konstatovat, že v souladu s článkem 25 Listiny základních práv a svobod⁴⁷ a v souladu s Rámcovou úmluvou o ochraně národnostních menšin⁴⁸ je příslušníkům národnostních menšin za splnění stanovených podmínek garantováno právo na vzdělávání v mateřském jazyce a stanovena povinnost obce, kraje a ministerstva toto právo naplnit.

Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin ve svém článku 14 stanoví, že *„smluvní strany v oblastech obývaných příslušníky národnostních menšin tradičně nebo ve značném množství usilují, pokud existuje dostatečný požadavek, zajistit, pokud je to možné a v rámci svého vzdělávacího systému, aby příslušníci národnostních menšin měli odpovídající možnosti pro výuku menšinového jazyka nebo získání vzdělání v tomto jazyce, přičemž toto vzdělávání nesmí být na újmu učení se úřednímu jazyku nebo výuce v tomto jazyce.“*⁴⁹ Školský zákon v § 14 odst. 1 k tomu stanoví, že národnostní školství (vzdělávání v jazyce národností menšiny) je garantováno při splnění zákonných podmínek v těch obcích, ve kterých je v souladu se zvláštním právním předpisem⁵⁰ zřízen výbor pro národnostní menšiny (tedy v obcích, v nichž bylo při minulém sčítání lidu přihlášeno alespoň 10 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české).

⁴⁶ § 14 zákona v zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)

⁴⁷ Ústavní zákon č. 23/1992 Sb., kterým se uvozuje LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD.

⁴⁸ Sdělení MZV č. 96/1998 Sb., Sdělení MZV o rámcové úmluvě o ochraně národnostních menšin. Sbírnka Sdělení MZV.

⁴⁹ Tamtéž.

⁵⁰ § 117 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Ustanovení § 14 odst. 2) a 3) školského zákona dále stanoví minimální počty dětí a žáků ve školách a třídách národnostních menšin, který je výrazně snížen proti poměrům stanoveným pro majoritní populaci. Režim výjimek z těchto minimálních počtů je pak upraven v § 23 školského zákona.

Vzdělávání v jazyce národnostní menšiny podle § 14 odst. 4) školského zákona může zajistit i svazek obcí, popřípadě se na způsobu zajištění, včetně financování, mohou dohodnout obce mezi sebou, případě obec s krajem. V případech, kdy nejsou naplněny počty žáků a studentů stanoveny v § 14 odst. 2) a 3) školského zákona, se zavádí podle § 14 odst. 5) školského zákona možnost, aby pro podporu zájmů příslušníků národnostních menšin mohl ředitel školy se souhlasem zřizovatele stanovit v rámci školního vzdělávacího programu předměty nebo jejich části, v nichž bude možno výuku organizovat dvojjazyčně, a to také v jazyce národnostní menšiny.⁵¹

Dále se v § 14 odst. 6) školského zákona stanoví, že vysvědčení, výuční listy a diplomy o absolutoriu se ve školách, kde se vyučuje v jazyce národnostní menšiny, vydávají dvojjazyčně, tj. v jazyce českém i v jazyce národnostní menšiny.

Na specifika vzdělávání v jazyce národností menšiny je pamatováno také v části školského zákona upravující maturitní zkoušku. Zejména v § 81 odst. 8 školského zákona se stanoví, že *„Žáci škol a tříd s vyučovacím jazykem národnostní menšiny mají právo skládat společnou i profilovou část maturitní zkoušky v českém jazyce nebo v jazyce národnostní menšiny s výjimkou zkoušky ze zkušebního předmětu český jazyk a literatura, kterou skládají v českém jazyce.“*

V podmínkách Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Holešově je vzdělávání realizováno ve vyučovacím jazyce českém. Pro vzdělávání v jazyce národnostní menšiny nejsou naplňována požadovaná kritéria stanovená právními normami.

⁵¹ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění.

3.1 Význam vzdělávání národnostních menšin pro jejich integraci

Integrace je procesem náročným a také dlouhodobým. Ne každý nově přichozí jednatel je schopen a připraven se automaticky integrovat do nové společnosti.

Význam vzdělávání v souvislosti s integrací minority spočívá v možnosti pomoci žákovi, aby se začal cítit v cizím prostředí stejně jako ve svém rodném domově a nebyl tím novým, cizím. Důležité je také rozvíjet vztahy mezi novými žáky a ostatními spolužáky, snažit se je podporovat a pomáhat jim. K tomu velmi přispěje, pokud pochopíme jejich kulturu a způsob života, protože pro žáky z odlišných kultur je důležité, aby si zachovali svoji identitu a neztráceli kontakt se svou původní kulturou.

„Vzdělávání - je to proces uvědomělého a cílevědomého zprostředkování a aktivního utváření a osvojování soustavy vědeckých a technických vědomostí, intelektuálních a praktických dovedností a lidských zkušeností, utváření morálních rysů, osobitých zájmů a postojů. Je to proces utváření osobnosti, individualizací společenského vědomí, tedy součástí socializace.“⁵²

V České republice je vzdělávání národnostních menšin upraveno mezinárodními úmluvami, školským zákonem a zákony ostatními. V rámci rovného přístupu ke vzdělávání se na menšiny vztahuje povinná školní docházka i v případě, že neví, jak dlouho budou menšiny na území České republiky žít a zda se za rok či dva opět navrátí do své rodné země nebo nepřestěhují do jiného státu.

V případě našeho tématu je však třeba konstatovat, že se v České republice jedná o problematiku dlouhodobě přehlíženou a podceňovanou. Mnoho škol bylo nuceno se s touto novou zkušeností vyrovnávat bez jakékoliv metodické a finanční podpory ze strany státu. Je politováníhodnou skutečností, že formulování koncepčních a systematických zásad naplňování rovných příležitostí ve vzdělávání je soustavně blokováno nedostatkem politické vůle, a to bez ohledu na reálnou potřebu adekvátních opatření i každodenní školní realitu.⁵³

⁵² BARTOŇKOVÁ, H., ŠIMEK, D. *Andragogika*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002. 65 s. ISBN 80-24403-94-3.

⁵³ RADOSTNÝ, Lukáš, et al. *Žáci s odlišným mateřským jazykem v českých školách*. 1. vydání. Praha: META o.s. - Sdružení pro příležitosti mladých migrantů, 2011. 76 s. ISBN 978-80-254-9175-1. strana 10

Vzdělávání je dnes samozřejmostí a také nutností, bez vzdělávání bychom nebyli ničím a nikým. Je to proces, který pro někoho nekončí jen ukončením středního vzdělávání či dosažením titulu na vysoké škole. V dnešní době se můžeme vzdělávat v každém věku dokonce i ve stáří. Pro tyto lidi jsou připraveny programy celoživotního vzdělávání, jako jsou Univerzity třetího věku, Akademie třetího věku, Kluby aktivního stáří, Univerzity volného času. Vlastně se tu jedná o celoživotní vzdělávání.

Pokud se jedná o příslušníky jiných národností žijící v České republice, je i pro ně velmi důležité zapojit se do vzdělávacího procesu a získávat znalosti, které mohou dále uplatnit ve svém životě, zaměstnání. Pro tyto žáky se jeví jako nejvhodnější už návštěva mateřské školy, kde si začínají osvojovat hlavně znalost českého jazyka a učí se žít mezi svými vrstevníky. I když prvotní vzdělávání vlastně začíná doma v rodinném zázemí. Velmi záleží na tom, jakou motivaci si dítě z rodiny přinese a jak se rodiče staví ke vzdělání a jak dítě k němu motivují. Prioritou by také měla být spolupráce mezi školou a rodiči, přičemž základem je dobrá komunikace a vzájemná důvěra mezi pedagogy a rodiči.⁵⁴

V současné době se stále více hovoří o inkluzivním vzdělávání, které je založeno na začlenění všech dětí bez rozdílu do hlavního vzdělávacího proudu. Má tak zabránit segregaci dětí s různými vzdělávacími potřebami žáků. Základní myšlenkou inkluzivního vzdělávání je poskytnutí co nejlepší úrovně vzdělání, a to nezávisle na podobě jejich speciálních potřeb.

Inkluzivní vzdělávání lze chápat jako přístup, který předpokládá zařazení všech dětí do běžné školy (tzv. hlavní vzdělávací proud), která je na tento postup patřičně připravena. Ze svého principu nerozděluje děti na ty se speciálními vzdělávacími potřebami a bez nich. Pracuje se samozřejmostí k heterogennímu složení kolektivu a každý jedinec se proto stává objektem individualizovaného přístupu. V jedné třídě se tak spolu vzdělávají děti zdravotně postižené, nadané, děti cizinců, děti jiného etnika či většinové společnosti. Pedagog se všem dětem věnuje rovnocenně, nikomu více ani méně.⁵⁵

⁵⁴ RADOSTNÝ, Lukáš, et al. *Žáci s odlišným mateřským jazykem v českých školách*. 1. vydání. Praha: META o.s. - Sdružení pro příležitosti mladých migrantů, 2011. 76 s. ISBN 978-80-254-9175-1. strana 11-16

⁵⁵ *Wikipedia.org*: *Inkluzivní vzdělávání* [online]., 8. 5. 2011 [cit. 2011-10-28]. Wikipedia. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Inkluzivní_vzdělávání>.

Vláda České republiky ve svém Usnesení ze dne 15. března 2010 č. 206 schválila přípravnou fázi Národního akčního plánu inkluzivního vzdělávání, obsahující stěžejní záměr: posílit inkluzivní pojetí výchovy a vzdělávání na všech stupních a typech škol a implementovat principy a metody inkluze do vzdělávání na všech úrovních školského systému, v němž se žákovská heterogenita stane sociální normou (MŠMT 2010). Inkluzivním vzděláváním se v dokumentu rozumí vzdělávání rozvíjející kulturu školy směrem k sociální koherenci a inkluzí se rozumí uspořádání běžné školy způsobem, který může nabídnout adekvátní vyučování a studium všem dětem, žákům a studentům s ohledem na jejich individuální rozdíly a s respektem vůči jejich aktuálním vzdělávacím potřebám, přičemž nezáleží na druhu „speciálních“ potřeb ani výsledcích porovnání výkonu žáka.⁵⁶

Etnická, kulturní nebo jazyková odlišnost by měla být školou přijata bez odsuzování či vůbec jakéhokoliv posuzování ve smyslu cizosti. Pedagogickými reakcemi na národnostní, etnickou a kulturní diverzitu ve společnosti se zabývá interkulturní pedagogika. Interkulturní pedagogika má, obecně vzato, posilovat toleranci a empatii vůči rozdílným životním způsobům, podporovat rovnoprávné a solidární soužití lidí z různých kultur, posilovat interkulturní porozumění a schopnost společného řešení problémů. Úkolem interkulturní pedagogiky je doprovázet a posilovat proces interkulturního dialogu a současně i vývoje vlastní kultury. Z tohoto pohledu interkulturní pedagogika, podobně jako inkluzivní pedagogika, nemusí představovat speciální disciplínu pedagogických věd, nýbrž konstitutivní dimenzi pedagogických teorií i celé výchovně vzdělávací praxe.⁵⁷

⁵⁶ HÁJKOVÁ, Vanda; STRNADOVÁ, Iva. *Inkluzivní vzdělávání: Teorie a praxe*. Vydání 1. Praha 7 : Grada Publishing, a.s., 2010. 224 s. ISBN 978-80-247-3070-7. strana 90,

⁵⁷ tamtéž, strana 44

Pokud dojde k propojení všech výše uvedených příkladů, pokud se budeme snažit rozvíjet vzájemné vztahy mezi žáky z minorit a majorit, mezi rodiči a pedagogy a budou naplňovány rovné příležitosti všech zúčastněných ve vzdělávacím procesu, bude pro nás pro všechny proces integrace přínosem jak v oblasti poznání a pochopení různých kultur, tak i k získání nových vědomostí a zkušeností.

3.2 Základní problémy ve vztahu ke vzdělávání národnostních menšin

S problémy ve vzdělávání se nesetkáváme jen u národnostních menšin, ale samozřejmě se najdou problémy i při vzdělávání žáků majoritní společnosti a v jejich vztazích navzájem.

Každá kultura nás vybavila jistými normami a pravidly chování, která jsou pro nás samozřejmá, ale řada z nich po příchodu do jiné společnosti ztrácí svou platnost. Proto jsme v určitých situacích rádi, že nám nová kultura odpustí jisté prohřešky proti původním zvyklostem a nebere je příliš vážně. Nelze se totiž připravit na všechno nové, co nás čeká, mnoho věcí o nové kultuře a nové společnosti se člověk naučí v průběhu setkávání s novými lidmi, novými zvyklostmi, kulturou. Za velkou překážku při posilování vzájemných vtaů dětí cizinců a majoritní společnosti jsou považovány přetrvávající předsudky a stereotypy přecházející z rodičů většinové společnosti na děti, projevy xenofobie a na druhé straně i častá nedůvěra a uzavřenost ze strany dětí cizinců vůči ostatním ve třídě.⁵⁸

Předsudky jsou z psychologického hlediska zvláštní hodnotící postoje. Jejich specifickou vlastností je to, že se neopírají o objektivní znalost osob či jevů. V případě předsudků lidé věří něčemu, co se dozvěděli od jiných osob. Jestliže někdo sdílí předsudek o jiné lidské skupině, obvykle není schopen připustit racionální argumenty, které tyto předsudky vyvracejí. Běžnými jsou předsudky vůči příslušníkům etnických či rasových skupin, kdy se názory generalizují a vztahují se na všechny příslušníky určité skupiny.

⁵⁸ *After Ego - Máš zelenou: Mezikulturní vzdělávání Metodická příručka pro učitele* [online]. Asociace pro mezinárodní otázky ve spolupráci s programem Varianty Člověka v Tísni s Českými centry., 2008 [cit. 2011-10-28]. Dostupné z WWW: <http://www.varianty.cz/download/pdf/texts_153.pdf>.

Předsudky bývají více rozšířené a vyhocené v zemích, kde žijí příslušníci rasově, jazykově či nábožensky odlišných populací.⁵⁹

Pro vznik a vývoj předsudků je rozhodující prostředí, ve kterém jednatel od dětství vyrůstá. V průběhu osvojování určité kultury dítě přejímá kromě „pozitivních“ hodnot, norem, tradic i „negativní“ obsahy kultury, včetně stereotypů a předsudků. Děti si osvojují etnické a rasové předsudky nejprve od svých rodičů a příbuzných a již v předškolním věku se naučí rozpoznávat rozdíly mezi etnickými či rasovými skupinami.

Vznik rasových předsudků u dětí je významně ovlivněn typem sociokulturního profilu rodiny. Rasové předsudky se častěji vyskytují u dětí, které vyrůstají v rodinách s nižším socioekonomickým statusem a s nižší úrovní vzdělanosti rodičů.⁶⁰

Integraci dětí cizinců do společnosti brání většinou dosti často jazyková bariéra. Pokud děti vyrůstají v majoritní společnosti od narození, drtivá většina z nich hovoří plynule jazykem majority. Svůj rodný jazyk používají děti cizinců převážně doma, kde rodiče mluví mateřským jazykem a nerozumí jazyku majoritnímu. Kritickým obdobím může být pro tyto děti znalost jazyka, pokud ještě nedokončily povinnou školní docházku ve své zemi a poté jsou při příjezdu do České republiky zařazováni do základních škol nebo přicestují pouze na několikaměsíční pobyt. Tady je znalost vyučovacího jazyka z větší části nulová.

Účinnou formou při odstraňování jazykového znevýhodnění je co nejdříve docházka do mateřské školy. Dítě je zde obohaceno o nové podněty, získává nové znalosti, začíná se u něj rozvíjet logické myšlení, učí se poznávat barvy a v neposledním případě se učí sociálním dovednostem (spolupráce s kamarády, přijímání autority učitele). Některé sociálně znevýhodněné rodiny nedávají význam předškolnímu vzdělávání, a tudíž tyto děti neposílají do mateřské školy. S nástupem do základní školy mohou mít děti značné problémy, které se týkají jazykového znevýhodnění, protože nepřicházely do styku s dětmi majority, a tak si nemohly osvojit česky jazyk. Dále děti nejsou samostatné, nebyly zvyklé na určitý denní řád a rytmus a je pro ně mnohem těžší zapojit se do kolektivu svých vrstevníků.

⁵⁹ PRŮCHA, Jan. *Multikulturní výchova: Příručka (nejen) pro učitele*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha : Triton , 2011. 167 s. ISBN 978-80-7387-502-2.str.60

⁶⁰ PRŮCHA, Jan. *Multikulturní výchova: Příručka (nejen) pro učitele*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha : Triton , 2011. 167 s. ISBN 978-80-7387-502-2.str.62

S nástupem do střední školy, učiliště, střední odborné školy nebo gymnázia by znalost českého jazyka měla být již na velmi dobré úrovni, žák by měl hovořit plynule česky, rozumět všem slovům a slovním spojením. To je důležité k pochopení učiva, jelikož školy jsou již odborně zaměřeny a některé mají své specifické předměty.

Potřebuje-li žák mimoškolní přípravu, měli bychom hledat cesty k zajištění individuální pomoci. Doučování může sehrát velmi důležitou úlohu v budování sebedůvěry dítěte, k vlastnímu obohacení a může se stát i jeho školní motivací.⁶¹

V České republice jsou výsledky vzdělávání žáků silně závislé na jejich rodinném zázemí. V praxi to znamená, že pokud má dítě motivované rodiče a dobré rodinné zázemí, má daleko větší šance získat dobré vzdělání než dítě, které je stejně nadané, ale rodinné podpory se mu nedostává. Vysokou míru nerovností a jejich další prohlubování v rámci našeho vzdělávacího systému dokazují různé výzkumy i studie. Nezanedbatelnou úlohu má i přesvědčení sdílené ve společnosti, že rozdělování žáků je nejsprávnější a právě „spravedlivě“ rozdělit žáky podle jejich schopností do různých typů tříd a škol. Důsledkem jsou velké rozdíly v sociálním složení žáků jednotlivých škol a jejich výsledcích. Český vzdělávací systém také charakterizuje obecně malá motivační úloha školy – dítě, které si motivaci z domova nepřináší, ji ve škole zpravidla nezíská. Ne každá škola vnímá jako primární cíl pomoci každému dítěti maximálně rozvíjet jeho potenciál a kompenzovat tak znevýhodnění způsobená nepříznivým sociálním zázemím.⁶²

Spolupráce s rodinnou, a to nejen s rodinami minorit, je pro práci se školou velmi důležitá, tak jako je důležité poznání rodinného zázemí žáka. Někdy však bývá velmi obtížné navázat spolupráci s rodiči a vzájemně se tak podílet na výchově a vzdělávání dětí. K vzájemné komunikaci a pochopení či odbourání určitých předsudků mezi dětmi z minorit a majorit mohou sloužit také mimoškolní aktivity organizované školou za účasti rodičů. Tato setkání mohou být velmi zajímavá jak pro děti, tak i jejich rodiče, a mohou přispět k vzájemné spolupráci a k pochopení odlišností jednotlivých kultur. Někteří rodiče však odmítají komunikovat se školou, nedochází na třídní schůzky, nezajímají se o prospěch dítěte.⁶³

⁶¹ JANEBOVÁ - KUČEROVÁ, Eva, et al. *Otevírání školy všem dětem: Možnosti a příklady práce se sociálně a kulturně znevýhodněnými dětmi*. Praha : O.S.AISIS za podpory nadace Open Society Fund, Zář 2008. 60 s.

⁶² Tamtéž, strana 5

⁶³ Tamtéž, strana 29

Na kvalitu vzdělávání žáka má velký vliv také klima školy, do které dochází. Mezi učiteli a žáky, žáky a vychovateli by nemělo panovat napětí, ale vzájemné porozumění s tím, že žáci se chovají ke svým pedagogům s respektem. Pedagog by měl mít přirozenou autoritu, umět vzbudit u žáků zájem, být důsledný a vytrvalý. Poskytovat žákům potřebný čas, energii a opravdovou náklonnost. Pokud žák bude šikanován ze strany svých spolužáků z důvodu své etnické odlišnosti, neměl by se bát jít za svým učitelem a vzájemně tento problém vyřešit.

Důležitý vliv na utváření klimatu mají strategie pro překonávání předsudků a prevence rasismu u žáků a učitelů. Učitelé by měli dodržovat následující zásady:

- nesmí připustit zobecnění špatné zkušenosti chování jednotlivců a vztahovat je na chování etnika jako celku (stereotypizace),
- vedou žáky k otevřenému sdělování pocitů,
- při hněvu dětí projeví pochopení a soucítění,
- pomohou žákům vymezit jasná pravidla soužití ve třídě,
- učí děti mluvit konkrétně,
- stimulují morální úsudky žáků a rozvíjejí v nich empatie,
- vytvářejí smíšené třídy, neoddělují děti národnostních menšin.⁶⁴

Důležitou otázkou je také vzdělávání pedagogického sboru a vychovatelů, kteří se věnují žákům v rámci volného času, tedy po vyučování k tomu, aby dokázali uplatňovat výše uvedené strategie. V rámci seminářů s tematikou multikulturní výchovy si pedagogové osvojí dovednosti jak naučit žáky respektovat jiné kultury, tak se naučit spíše hledat v určitých odlišnostech spíše pozitivní přínos k vlastnímu obohacení než zdroje konfliktu. Získají znalosti z některých vědeckých disciplín, které se zabývají etnickými problémy, jako je etnologie, sociologie a psychologie k tomu, aby lépe porozuměli příčinám problémům, se kterými se minority potýkají. Tyto problémy mohou být důsledkem toho, že žáci z minorit pocházejí z odlišných kultur s odlišnou historií. Pochopení a znalost jejich kultury přispěje k lepší komunikaci, pochopení psychiky žáků, přístupu k jednotlivým etnickým menšinám a k respektování jejich kulturních zvláštností.

⁶⁴ JANEBOVÁ - KUČEROVÁ, Eva , et al. *Otevírání školy všem dětem : Možnosti a příklady práce se sociálně a kulturně znevýhodněnými dětmi*. Praha : O.S.AISIS za podpory nadace Open Society Fund, Zář 2008. 60 s. strana 36

4 EVROPSKÉ FONDY PODPORUJÍCÍ VZDĚLÁVÁNÍ NÁRODNOSTNÍCH MENŠIN

„Evropská unie prostřednictvím politiky soudržnosti usiluje o rovnoměrný hospodářský a společenský rozvoj všech svých členských států a jejich regionů. Cílem je, aby se zmírnily rozdíly v životní a ekonomické úrovni mezi chudšími a bohatšími zeměmi Evropské unie zároveň se zvyšovala schopnost Evropské unie jako celku čelit výzvám 21. století.“⁶⁵

Důraz je kladen na vytváření otevřené, flexibilní a soudržné společnosti s vysokou mírou zaměstnanosti. Fondy Evropské unie jsou hlavním nástrojem k realizaci evropské politiky, hospodářské a sociální soudržnosti. Evropské unie disponuje třemi hlavními fondy, prostřednictvím kterých jsou rozdělovány finanční prostředky určené ke snižování sociálních a ekonomických rozdílů mezi členskými státy a jejich regiony. Jedná se o fondy Strukturální (Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond) a Fond soudržnosti.⁶⁶

4.1 Základní informace o Evropském sociálním fondu

Evropský sociální fond je jedním ze tří strukturálních fondů Evropské unie. Je klíčovým finančním nástrojem pro realizování Evropské strategie zaměstnanosti. Hlavním posláním Evropského sociálního fondu je rozvíjení zaměstnanosti, snižování nezaměstnanosti, podpora sociálního začleňování osob a rovných příležitostí se zaměřením na rozvoj trhu práce a lidských zdrojů.⁶⁷

Mezi hlavní cíle Evropského sociálního fondu patří pomoc nezaměstnaným lidem při vstupu na trh práce a vytváření rovných příležitostí pro všechny při přístupu na trh práce. Sociální začleňování, pomoc lidem ze znevýhodněných sociálních skupin při vstupu na trh práce. Zavádění moderních způsobů organizace práce a podnikání a celoživotní vzdělávání. Boj se všemi formami diskriminace a nerovnosti, které souvisejí s uplatněním na trhu práce a zároveň zlepšení přístupu a účasti žen na trhu práce.⁶⁸

⁶⁵ Fondy Evropské unie. *Strukturální fondy EU: Informace o fondech EU* [online]. neuvědno [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>

⁶⁶ tamtéž

⁶⁷ *Evropský sociální fond v České republice* [online]. neuvědno [cit. 2011-12-15]. Esfcr.cz. Dostupné z WWW: <http://www.esfcr.cz/evropsky-socialni-fond-v-cr>.

⁶⁸ tamtéž

Z Evropského sociálního fondu jsou podporovány projekty neinvestičního charakteru, jako jsou například:

- rekvalifikace nezaměstnaných,
- speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, děti, mládež etnické menšiny a další znevýhodněné skupiny obyvatel,
- tvorba inovativních vzdělávacích programů pro zaměstnance,
- podpora začínajícím osobám samostatně výdělečně činným,
- rozvoj institucí služeb zaměstnanosti,
- rozvoj vzdělávacích programů včetně distančních forem vzdělávání,
- zlepšování podmínek pro využití ICT pro žáky i učitele,
- zvyšování kompetencí řídicích pracovníků škol a školských zařízení v oblasti řízení a personální politiky,
- zavádění a modernizace kombinované a distanční formy studia,
- stáže studentů, pedagogů a vědeckých pracovníků v soukromém a veřejném sektoru a další.

Základní programy Evropského sociálního fondu

Programy, které umožňují čerpání prostředků z ESF v oblasti lidských zdrojů v období 2007 – 2013 v České republice jsou:

Operační program *Lidské zdroje a zaměstnanost* je na snižování nezaměstnanosti prostřednictvím aktivní politiky trhu práce, profesního vzdělávání, dále na začleňování sociálně vyloučených obyvatel zpět do společnosti, zvyšování kvality veřejné správy a mezinárodní spolupráci⁶⁹. Operační program *Vzdělávání pro konkurenceschopnost* je víceletým tematickým programem v gesci Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, v jehož rámci je možné čerpat v období 2007-2013 finanční prostředky z Evropského sociálního fondu.⁷⁰

⁶⁹ *Operační program lidské zdroje a zaměstnanost* [online]. nevedeno [cit. 2011-12-15]. Strukturální-fondy . Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/oplzz>>.

⁷⁰ *OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost období 2007-2013* [online]. nevedeno [cit. 2011-12-15]. Msmt. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vpk-obdobi-2007-2013>>.

Operační program *Praha – Adaptabilita* je zaměřený na zvýšení konkurenceschopnosti Prahy posílením adaptability a výkonnosti lidských zdrojů a zlepšení přístupu k zaměstnání pro všechny se zaměřením na vzdělávání a boje proti sociálnímu vyloučení.⁷¹

Řídící orgán a partneři

Orgánem zodpovědným za řízení pomoci z Evropských sociálních fondů v České republice je Ministerstvo práce a sociálních věcí a je zároveň řídicím orgánem Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost – jednoho ze tří českých operačních programů pro čerpání finanční pomoci z Evropského sociálního fondu v České republice. Dalším řídicím orgánem je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, které má v gesci Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost. Třetí Operační program Praha – Adaptabilita řídí Magistrát hlavního města Praha. Dalšími partnery realizace jsou Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo průmyslu a obchodu, CzechInvest, úřady práce, orgány místní a regionální samosprávy.⁷²

4.1.1 Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost v gesci Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy

Vstupem do Evropské unie získala Česká republika možnost využívat podpory poskytované v rámci hospodářské a sociální soudržnosti. Česká společnost je nucena se do budoucna vyrovnat s nároky na dovednost, znalost a flexibilitu každého jedince, která souvisí s dynamicky se vyvíjejícími podmínkami globální ekonomiky. Proměnlivost a konkurence na trhu práce je jedním z důvodů, aby se člověk vzdělával po celý život. V našich podmínkách také dochází k demografickému úbytku české populace odcházející do důchodu a je potřeba ji nahradit novou pracovní silou. Česká republika musí podporovat rozvoj lidského kapitálu, který je jedním ze základních faktorů určujících hospodářský růst. Jako jeden z hlavních pilířů ekonomického úspěchu je vzdělávání obyvatelstva, které zvyšuje jejich úroveň a sociální soudržnost.

⁷¹ *Operační program Praha-Adaptabilita* [online]. neuvédno [cit. 2011-12-15]. Praha-fondy. Dostupné z WWW: <<http://www.prahafondy.eu/cz/oppa.html>>.

⁷² *Evropský sociální fond v ČR* [online]. neuvédno [cit. 2011-12-15]. Mpsv. Dostupné z WWW: <<http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/esf>>.

Jednotlivcům umožňuje prohlubovat znalosti a dovednosti, získávat a prohlubovat klíčové kompetence a posilovat jejich adaptabilitu a flexibilitu na trhu práce. K tomuto účelu slouží vzdělávací instituce, které by měly vystupovat jako moderní centra celoživotního učení a vzájemné spolupráce.

V návaznosti na strategické cíle Národnostního strategického referenčního rámce (základní programový dokument České republiky pro využívání fondů Evropské Unie v období 2007-2013) vznikl samostatný Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost.⁷³

Řídícím orgánem Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost je Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky. Tento program je zaměřený na vytvoření vhodných podmínek pro modernizaci a zkvalitnění systémů počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání, s důrazem na propojení do systému celoživotního učení a ke zlepšení podmínek ve výzkumu a vývoji.

Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost je financován z Evropského sociálního fondu. Byl schválen 12. října 2007 Evropskou komisí. Obsahuje 5 prioritních os, které rozdělují výše uvedený program na logické celky. Tyto celky se dále dělí na oblasti podpory a vymezují, jaké typy projektů spadají do příslušné prioritní osy. O podporu mohou požádat školy a školská zařízení, instituce vědy a výzkumu, organizace, které působí ve vzdělávání a kariérovém poradenství, ústřední orgány státní správy, obce, města, kraje, nestátní neziskové organizace a další.⁷⁴

V rámci Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost je obsaženo pět prioritních os, které jsou počáteční vzdělávání, terciární vzdělávání, další vzdělávání, systémový rámec dalšího vzdělávání a technická pomoc.

⁷³ *OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost období 2007-2013* [online]. neuvédno [cit. 2011-12-15]. Msmt. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vpk-obdobi-2007-2013>>.

⁷⁴ Operační program: Vzdělávání pro konkurenceschopnost. In *Česká republika Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy*. Zář 2007, str. 156. Dostupný také z WWW: <http://www.businessinfo.cz/files/podpory/090206_OPVK.pdf>.

První osou je počáteční vzdělávání

Program v rámci počátečního vzdělávání je zaměřen na podporování aktivit s cílem zvýšení kvality ve vzdělávání, propracování a metodickou podporu pro tvorbu vzdělávacích programů, včetně tvorby modulových výukových programů, na rozvoj klíčových kompetencí, zajištění rovných příležitostí pro všechny žáky z hlediska zdravotního, etnického, sociálního bez ohledu na pohlaví či státní příslušnost. Rozšíření výuky cizích jazyků na středních školách.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami propracování nabídky asistenčních služeb. Důraz je kladen i na zvyšování profesionality a podporu dalšího vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení s cílem zvyšování manažerských schopností nutných pro další rozvoj školských zařízení.⁷⁵

Druhá osa v sobě zahrnuje vzdělávání, výzkum a vývoj

V oblasti terciárního vzdělávání, výzkumu a vývoje je nutné se zaměřit na aktivity v systému vyššího odborného vzdělávání a vysokoškolského vzdělávání, modernizaci jejich studijních programů v souladu s potřebami trhu práce s důrazem na znalost ekonomiky. Při vytváření a realizaci těchto programů uplatnit i zapojení odborníků ze zahraničí. Další vzdělávání administrativních pracovníků a učitelů na vysokých odborných školách. V oblasti výzkumu a vývoje zlepšení podmínek pro tyto pracovníky, vytváření vzájemných vazeb mezi jednotlivými subjekty – vzdělávacími a výzkumnými a vývojovými institucemi, veřejným a soukromým sektorem.⁷⁶

Ve třetí ose se hovoří o dalším vzdělávání

Třetí oblastí je další vzdělávání. Jsou zde zahrnuty aktivity, které se zaměřují na propojení systému počátečního a dalšího vzdělávání tak, aby byl vytvořen komplexní systém celoživotního učení. Vytvoření vzdělávacích modulů zaměřených na jazykové a informačně technologické dovednosti a také na podporu podnikatelských dovedností.

⁷⁵ *Prezentace OPVK* [online]. neuvědno [cit. 2011-12-15]. Msmt. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/file/16455>>.

⁷⁶ Tamtéž.

Prohloubení nabídky dalšího vzdělávání pedagogů, lektorů a řídicích pracovníků škol, včetně přípravy a realizace nových vzdělávacích programů dalšího vzdělávání pedagogů a lektorů odborného vzdělávání v rámci vzdělávacích institucí.⁷⁷

Čtvrtá osa - systémový rámec celoživotního učení

Na území celé České republiky jsou financovány aktivity, které přispívají k vytváření systému celoživotního učení v oblasti počátečního, terciárního a dalšího vzdělávání. Na prioritní osu 4 je z fondů Evropské unie vyčleněno 227,1 mil. €. ⁷⁸

Pátou osou je technická pomoc

Na tuto prioritní osu je z fondů Evropské unie vyčleněno 72,4 mil. €, které slouží k financování aktivit spojených s řízením programu. Patří sem například platy pracovníků zapojených do řízení v Operačním programu vzdělávání pro konkurenceschopnost, monitoring projektů, zpracování analýz a studií, publicita programu a podpora schopnosti potenciálních příjemců čerpat finanční prostředky.⁷⁹

4.2 Definice projektů pro přípravu a vzdělávání žáků z národnostních menšin

V devadesátých letech dvacátého století se Česká republika ze země původu stala zemí tranzitní a následně i zemí cílovou. S přílivem uprchlíků byl stát nucen odpovídajícím způsobem reagovat na zvýšený počet přistěhovalců, přijmout mezinárodní úmluvy upravující status a ochranu uprchlíků. S narůstajícím počtem migrantů, ale také též v souvislosti s již delší dobu usídlenými dosavadními příslušníky národnostních menšin tak Česká republika musela zareagovat na změny etnické skladby obyvatelstva odpovídajícími opatřeními. Rozmanitost modelů a programů imigrační a národnostně menšinové politiky vychází z historických zkušeností dané země s imigrací a obsahuje zpravidla shodný cíl, kterým je zabránění etnickým konfliktům, destabilizaci země a adaptace migrantů na nové kulturní a sociální podmínky v majoritní společnosti.

⁷⁷ *Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost* [online]. neuveďeno [cit. 2011-12-15]. Strukturální fondy. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/opvpk>>.

⁷⁸ Tamtéž.

⁷⁹ *Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost* [online]. neuveďeno [cit. 2011-12-15]. Strukturální fondy. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/opvpk>>.

Na základě vzestupného počtu příslušníků národnostních menšin, kteří se přistěhovali do České republiky, jejich nedostatečnému zastoupení v řadách Policie České republiky, bylo usnesením vlády České republiky č. 761 ze dne 5. srpna 2002, uloženo ministru vnitra vypracovat koncepci Národní strategie pro práci policie ve vztahu k etnickým a národnostním menšinám. Tento základní koncepční materiál, který se dotýká problematiky vztahu minorit a Policie České republiky byl vzat na vědomí vládou České republiky usnesením č. 85 ze dne 22. ledna 2003. Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám pro období let 2006 až 2007 byla přijata vládou České republiky usnesením č. 49 ze dne 11. ledna 2006 a pro období let 2008 až 2012 byla přijata vládou České republiky dne 9. dubna 2008 usnesením č. 384. Cílem strategie v uvedených obdobích je, aby se policisté zdokonalili v efektivní práci ve vztahu k menšinám a v kvalitním přístupu k nim.

Pozornost věnuje zejména na vzdělávání policistů, předcházení kriminalitě v menšinových komunitách, důsledné uplatňování protidiskriminačních postupů v policejní práci, zaměstnávání příslušníků menšin u policie České republiky a klade velký důraz na spolupráci se samosprávou a nevládním sektorem.⁸⁰

Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, v souladu s výše uvedenou strategií, kde jedním z cílů je vypracování mechanismů pro zaměstnávání příslušníků menšin u Policie České republiky, předložila v roce 2007 ministru vnitra záměr projektu „Policie pro všechny“, jehož cílem je vzdělávat příslušníky národnostních menšin ve čtyřletém maturitním vzdělávání obor vzdělávání Bezpečnostně právní činnost a připravit je na práci u Policie České republiky.

V roce 2008 podala škola na základě 8. Výzvy Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy v Operačním programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, oblast podpory Rovné příležitosti dětí a žáků, včetně dětí a žáků se speciálními potřebami, dva projekty pod názvem „Policie pro všechny“. Tyto projekty však ještě nebyly schváleny pro nedostatečné upřesnění klíčových aktivit.

⁸⁰ ROHÁL, Andrej. *Informace pro 1. Náměstka Ministra vnitra k plnění Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám v podmínkách školy*. Holešov, 8. srpna 2011.

V roce 2009, po podrobném rozpracování a doplnění, podala škola na základě 14. Výzvy Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy dva projekty s názvy:

- Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově,
- Vzdělávání žáků národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově.

Oba tyto projekty již splnily stanovené podmínky a byly schváleny. Na oba projekty průběžně škola čerpá finanční podporu z Evropských sociálních fondů.

Cíle projektů

Cílem projektů je vytvoření rovných příležitostí pro žáky 9. tříd základních škol z národnostních menšin, které žijí v České republice při vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově tak, aby nedocházelo k jejich vyčleňování z hlavního vzdělávacího proudu, a aby obstáli v konkurenci na trhu práce. Po úspěšném ukončení vzdělávání a při splnění podmínek výběrového řízení se dále předpokládá přijetí absolventů z řad národnostních menšin do služebního poměru příslušníka Policie České republiky, popřípadě jejich uplatnění v dalších bezpečnostních sborech a ve veřejné správě. Obsah projektu je zaměřen na vytváření podmínek pro integraci osob se speciálními vzdělávacími potřebami do běžného vzdělávacího proudu se zabezpečením potřebných speciálně pedagogických a psychologických podpůrných služeb. Speciální pozornost je věnována prevenci rasismu a xenofobie, podpoře multikulturní výchovy a vzdělávání s důrazem na problematiku romského etnika.⁸¹

⁸¹Projekty [online]. nevedeno [cit. 2011-12-15]. sps.km.jm. Dostupné z WWW: <http://www.sps.km.jm/joomla/images/stories/informace_o_skole/narodnostni_mensiny>.

4.2.1 Projekt - Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově

Projekt Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání v policejní škole je zaměřen na vytvoření rovných příležitostí pro žáky 9. tříd základní školy z národnostních menšin žijících v České republice při přijímacím řízení a vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově tak, aby u těchto žáků nedocházelo k jejich vyčleňování z hlavního vzdělávacího proudu a obstáli také v konkurenci na trhu práce. Po úspěšném ukončení vzdělání se předpokládá přijetí těchto absolventů do služebního poměru příslušníka Policie České republiky, dále mohou najít uplatnění v bezpečnostních sborech a ve veřejné správě. Uvedený projekt přispívá k efektivnímu využití fungujícího systému profesního vzdělávání, odpovídajícího potřebám znalostí společnosti. I když žák nebude přijat do služebního poměru příslušníka Policie České republiky, je připraven ke studiu na vyšší odborné nebo vysoké škole.⁸²

K realizaci projektu byl vytvořen dvacetičlenný pracovní tým, který plní úkoly vyplývající z klíčových aktivit projektu.

Jednou z priorit Policie České republiky je, aby u jednotlivých služeb policie pracovali příslušníci z národnostních menšin, kteří jsou proto cílovou skupinou projektu. Realizační tým pak velmi úzce spolupracuje s nejvýznamnějším partnerem projektu pro přípravu žáků, kterým je Policie České republiky, a to zejména cestou ředitelů krajských ředitelství s preventivně informačními odděleními a skupinami Policie České republiky v jednotlivých krajích.

Do projektu Příprava a výběr žáků z národnostních menšin je důležité zapojení a spolupráce:

- rodičů žáků z řad národnostních menšin,
- ředitelů a výchovných poradců na základních školách,

⁸² *Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově.* Miroslava Kopicová, ministryně školní mládeže a tělovýchovy – určení prostředků na realizaci individuálního projektu. Praha 26. února 2010, pod č.j. 28225/2009-46, s.39.

- preventivně informačních oddělení a skupin jednotlivých krajských ředitelství Policie České republiky,
- koordinátorů pro národnosti menšiny krajských úřadů,
- členů Rady vlády České republiky pro národnosti menšiny,
- členů Rady vlády České republiky pro záležitosti romské komunity,
- aktivistů občanských sdružení.

Projekt Příprava výběr žáků z národnostních menšin je rozdělen do čtyř klíčových aktivit, které na sebe vzájemně navazují a jsou vlastně podstatou celého projektu. V rámci klíčových aktivit jsou rozpracovány jednotlivé kroky k tomu, aby bylo dosaženo co nejefektivněji daného cíle projektu.⁸³

Klíčová aktivita č. 01 – Příprava vzdělávacích kurzů a proškolení pracovního týmu.

V rámci této aktivity je vytvořen pracovní tým, který se podílí na zahájení, průběhu a závěrečném vyhodnocení všech čtyř klíčových aktivit. Jako první je důležité proškolení týmu v oblasti komunikace s příslušníky národnostních menšin.

Jednotliví členové se v rámci tohoto školení učí jak komunikovat se žáky z různých etnik a pochopit mentalitu a kulturu menšin. Jedná se o následující témata: Multikultura a migrace v dnešním světě, Migrace v České republice, Romové v české společnosti. Školení bylo provedeno pracovníky Rady vlády České republiky pro národnostní menšiny.

Klíčová aktivita č. 02 – Vytipování vhodných uchazečů

Tato aktivita je zaměřená na vytipování vhodných uchazečů ke studiu v rámci projektu. Členové týmu spolupracují s preventivně informačními odděleními a skupinami jednotlivých krajských ředitelství Policie České republiky, s odbory školství jednotlivých krajských úřadů, s koordinátory pro národnostní menšiny, s řediteli škol. V první fázi dochází k vytipování vhodných uchazečů na základě analýzy oslovených institucí, ve kterých studují žáci národnostních menšin. Součástí aktivity je návštěva základních škol, dětských domovů a vesniček SOS, ve kterých se nachází i žáci národnostních menšin.

⁸³*Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově.* Miroslava Kopicová, ministryně školní mládeže a tělovýchovy – určení prostředků na realizaci individuálního projektu. Praha 26. února 2010, pod č.j. 28225/2009-46.

Příslušníci týmu na těchto vytipovaných místech seznámí žáky a potenciální uchazeče s projektem formou prezentace školy a předáním propagačních materiálů.

Při individuálních pohovorech jsou pak informováni o možnostech dalšího studia a následného uplatnění především u Policie České republiky.

Následující údaje jsou uvedeny v monitorovací zprávě o počtu navštívených škol v rámci této klíčové aktivity. Od 1. září 2009 do 15. března 2010 členové realizačního týmu navštívili 48 institucí a 80 základních škol a bylo vytipováno celkem 82 vhodných kandidátů 9. tříd z řad národnostních menšin.⁸⁴ Od 1. června do 30. listopadu 2010 pracovníci navštívili 54 institucí a 98 základních škol a bylo vytipováno 101 žáků.⁸⁵ Od 1. prosince 2010 do 31. května 2011 bylo navštíveno 6 institucí a 70 základních škol.⁸⁶

Klíčová aktivita č. 03 – Příprava na přijímací řízení

Příprava na přijímací řízení je dalším krokem, který následuje po vhodném vytipování potencionálních uchazečů. Cílem této klíčové aktivity je již vlastní příprava na přijímací řízení.

Žáci z řad národnostních menšin, kteří projeví zájem o studium ve škole, jsou pozváni na Den otevřených dveří projektu. Vyškolení pracovníci seznámí žáky i rodiče žáků s chodem školy, vzdělávacím programem, průběhem přijímacího řízení, organizací a průběhem studia, poskytovanými službami (ubytování, stravování) a také s tím, jaká je možnost využití volného času žáků.

Poté se žáci zúčastní tří setkání, která se uskuteční v blízkosti jejich bydliště nebo v blízkosti, kde navštěvují svou základní školu. V rámci těchto setkání jsou žáci připravováni a seznamováni s jednotlivými předměty. Vědomostní testy a testy fyzické zdatnosti slouží k ověření jejich dosavadních znalostí a dovedností. Na základě provedeného průzkumu mezi již přijatými žáky bylo zjištěno, že tato aktivita byla pro většinu žáků nezbytná a pomohla jim k úspěšnému vykonání přijímacích zkoušek a následnému přijetí ke studiu.

⁸⁴Monitorovací zpráva č. 1/2010 o realizaci projektu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost CZ.1.07/1.2.00/14.006 ze dne 12.04.2010.

⁸⁵Monitorovací zpráva č. 2/2010 o realizaci projektu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost CZ.1.07./1.2.00/14.006 ze dne 13.12.2010.

⁸⁶Monitorovací zpráva č. 3/2011 o realizaci projektu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost CZ.1.07/1.2.00/14.006 ze dne 20.06.2011.

V rámci této klíčové aktivity vznikly podpůrné materiály, které se průběžně doplňují; především jejich praktická část (cvičení včetně testů, úkoly pro samostudium a kontrolní otázky). Podpůrné materiály se týkají předmětů český jazyk a literatura, matematika, anglický jazyk a německý jazyk.

Klíčová aktivita č. 04 – Příprava na 1. ročník studia

Cílovou skupinou jsou již přijatí uchazeči v rámci Projektu příprava a výběr vzdělávání žáků z národnostních menšin ke studiu. Hlavním úkolem je připravit tyto uchazeče tak, aby úvod jejich vzdělání a nástup do prvního ročníku byl co nejméně problémový. K tomu slouží jednodenní pracovní setkání s přijatými žáky, kteří jsou seznámeni s rámcovým obsahem 5denního soustředění, které se uskuteční ještě před nástupem do školy. Soustředění je zaměřeno na výuku k prevenci rasismu a xenofobie, prevenci případných problémů, přípravu na skupinovou integraci, adaptaci na nové prostředí školy a motivaci ke studiu a budoucímu povolání.

V rámci týdenního soustředění jsou žáci seznámeni se školou, její organizací, základními normami, řády a pravidly chování ve škole. Dopolední blok zahrnuje výuku a odpolední část volnočasové aktivity. Výuková část vychází z učiva základní školy a je zaměřena na procvičení a upevnění znalostí z českého jazyka, matematiky a cizích jazyků. V rámci volnočasových aktivit jsou pro žáky připraveny hry, soutěže, sportovní aktivity. Jedno odpoledne je zaměřeno na profesní motivaci, kdy se žáci seznámí s činností policie, připraveny jsou ukázky z kriminalistiky, výcviku služebních psů, výuky modelových situací s policejní tematikou.

Rizika projektu

Každý projekt ve své podstatě sebou nese i určitá rizika, která se mohou vyskytnout v průběhu realizace projektu. I v rámci tohoto projektu byla identifikována následující rizika:⁸⁷

- Při setkání pro zájemce a jejich rodinné příslušníky bude nízká účast či malý zájem o studium.

⁸⁷ *Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově.* Miroslava Kopicová, ministryně školní mládeže a tělovýchovy – určení prostředků na realizaci individuálního projektu. Praha 26. února 2010, pod č.j. 28225/2009-46.

Ze zkušeností s předchozími setkáními se ukázalo, že zájem o studium na škole z řad žáků národnostních menšin je opravdu vysoký. K tomu přispěla velmi dobrá propagace projektu, která proběhla osobní návštěvou vytypovaných institucí, kde jsou žáci i rodiče seznamováni s možností studia ve škole.

- V rámci čtyřletého maturitního studia může dojít k neúspěchu při dalším studiu, kdy žák nezvládne daný obsah učiva a bude nucen předčasně ukončit studium. V průběhu realizace projektu čtyři studenti ukončili vzdělávání. Jedna žákyně na vlastní žádost, tři žáci z důvodu prospěchu.
- Nejasná reakce členů majoritní společnosti. Majoritní společnost je seznamována s projektem formou prezentací školy, propagací cílů a významu projektu v médiích, tisku, formou besed, příkladů z praxe tak, aby došlo ke správnému pochopení vzniku projektu. Negativní reakce zatím nebyly zaznamenány.
- Projekt nebude podpořen ze zdrojů Evropských sociálních fondů. Toto riziko bylo eliminováno schválením projektu a škola může čerpat finanční podporu z Evropských sociálních fondů.
- Předčasný odchod účastníků vzdělávání z důvodu neslučitelnosti obsahu vzdělávání (použití zbraně, represivní metody - potlačovací donucovací, s osobními morálními zásadami (jejich víra se neslučuje s vyučovacími metodami). Potencionální zájemci o vzdělávání byli včas seznámeni se všemi aspekty činnosti a výuky ve škole, proto nedošlo prozatím k odchodu žáka z výše uvedeného důvodu.

4.2.2 Projekt - Vzdělávání národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově

Cílem druhého projektu Vzdělávání žáků z národnostních menšin je podporovat během studia střední školy žáky z řad národnostních menšin tak aby, se snižovaly rozdíly vyplývající z jejich znevýhodněného sociokulturního prostředí⁸⁸. Ke zlepšení rovných příležitostí mezi majoritou a minoritami jsou vytvořeny klíčové aktivity zaměřené především na doučování a volnočasové aktivity. Účast na volnočasových aktivitách je ve všech případech především podmíněna dosažením očekávaných studijních výsledků žáků.

⁸⁸ *Vzdělávání žáků národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole MV v Holešově.* Miroslava Kopicová, ministryně školní, mládeže a tělovýchovy – určení prostředků na realizaci individuálního projektu. Praha 26. února 2010, pod č.j. 28355/2009-46, s. 45.

Ale také i žáci z majority získají zkušenosti se spolužáky z řad národnostních menšin. Prioritou tohoto projektu je získání středního vzdělání ukončeného maturitní zkouškou, dosažení plné integrace žáků národnostních menšin a po absolvování studia možnost pokračování ve vzdělávání výběrem vyšší odborné nebo vysoké školy či vhodný výběr celoživotního povolání (Policie České republiky, další bezpečnostní sbory, veřejná správa atd.). Absolventi mohou následně působit i vlastním příkladem ve svých komunitách, při prevenci a odhalování zločinů a kriminality. Sníží se i riziko, že se tito žáci s dosaženým vzděláním, popřípadě rodinní příslušníci ocitnou v šedé zóně. V neposlední řadě se u žáků buduje vědomí sounáležitosti s Českou republikou, rozvoj etiky, právního vědomí, vhodný postoj ke korupci apod.⁸⁹

Realizační tým projektu byl sestaven na základě činností, které v rámci tohoto projektu probíhají. Realizační tým čítá čtyřicet osob. Do projektu Vzdělávání žáků z národnostních menšin je důležité zapojení a spolupráce:

- rodičů žáků z řad národnostních menšin (podpora dítěte při průběhu celého studia, spolupráce se školou, třídními učiteli, vychovali, účast na třídních schůzkách),
- preventivně informačních oddělení a skupin jednotlivých krajských ředitelství Policie České republiky, kde se žáci mohou zúčastnit exkurzí a přednášek,
- členů Rady vlády České republiky pro národnostní menšiny (školení pedagogů).⁹⁰

V rámci obsahu projektu Vzdělávání žáků z národnostních menšin jsou tři klíčové aktivity, které jsou zaměřeny na školení pedagogického sboru, doučování a volnočasové aktivity.

Klíčová aktivita č. 01 – Školení pedagogického sboru

Pedagog pracuje s kolektivem žáků, ve kterém je každý z nich vlastně samostatná individualita. Pokud v tomto kolektivu jsou i žáci – cizinci, nese s sebou tato práce i určitá specifika. Pro vyučujícího či vychovatele je důležité mít základní znalosti o historii a současnosti jednotlivých menšin studujících ve škole.

⁸⁹http://www.sps.km.jm/joomla/images/stories/informace_o_skole/narodnostni_mensiny

⁹⁰*Vzdělávání žáků národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole MV v Holešově.* Miroslava Kopicová, ministryně školní, mládeže a tělovýchovy – určení prostředků na realizaci individuálního projektu. Praha 26. února 2010, pod č.j. 28355/2009-46, s. 45.

Aby byla vzájemná práce efektivní a bylo dosaženo určeného cíle, je důležité, aby pedagog uměl zvolit optimální strategii, rozpoznal problematické situace v interakci mezi žákem-cizincem a mezi žáky navzájem, vytvářel ve třídě zdravé prostředí pro všechny zainteresované. Základem úspěchu jsou tedy motivování a vyškolení pedagogové a vychovatelé, kteří se věnují žákům i mimo školní vyučování.

Proto je v první fázi velmi důležité, aby se pracovníci, kteří pracují s menšinami, zúčastnili školení a seminářů a byli připraveni ke své práci. V rámci školení a seminářů jsou účastníci seznámeni s problematickou situací imigrantů na českém území, s aktuální nutností zvyšování etnické heterogenity v české společnosti a ve sféře školství. Současně je kladen důraz na otázky kulturního relativismu, kulturní plurality a egocentrismu, postoje a přesvědčení, uvědomování si vzájemných odlišností na rovnováhu mezi individualitou a kolektivní identitou, stereotypizací a předsudky na interkulturní dovednosti jako způsob eliminace stereotypního myšlení, praktické využití multikultury ve vzdělávacím procesu.⁹¹

V rámci vzdělávání pedagogů a vychovatelů je nutné zvládnout techniky, jak vždy a správně reagovat na případný problém mezi žáky navzájem, jak předcházet xenofobii a rasismu. Využívat metody, které lze zvolit při začleňování multikulturní výchovy do výuky tak, aby žáci - cizinci byli nenásilnou formou integrováni do vzdělávacího procesu a kolektivu třídy.

Zvládání konfliktních situací je důležité pro eliminaci případných problémů a konfliktů, které mohou vzniknout mezi žáky majority a minority. Tyto přednášky a semináře zabezpečuje Centrum podpory inkluzivního vzdělávání v Olomouci a Rada vlády České republiky pro národnostní menšiny.⁹²

Tato klíčová aktivita zahrnuje nejen semináře zaměřené pouze na problematiku integrace národnostních menšin a jejich specifika, ale také semináře pro pedagogy, kteří získané vědomosti a dovednosti využijí v rámci klíčové aktivity č. 3 – tedy ve volnočasových aktivitách. Mám na mysli především absolvované kurzy 3D grafiky – zpracování videa. Tyto kurzy zahrnovaly znalosti a dovednosti z oblasti tvorby videozáznamu a jejich zpracování, nahrávání včetně přenosu dat a editace, využití efektů a další.

⁹¹ *Vzdělávání žáků národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole MV v Holešově.* Miroslava Kopicová, ministryně školní, mládeže a tělovýchovy – určení prostředků na realizaci individuálního projektu. Praha 26. února 2010, pod č.j. 28355/2009-46, s. 45.

⁹² Monitorovací zpráva č. 1/2010 o realizaci projektu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost CZ.1.07/1.2./14.0009 ze dne 12.04.2010.

Klíčová aktivita č. 02 – Doučování (mentoring) a tvorba podpůrných (výukových) materiálů

Následující aktivita je zaměřena na získávání a upevňování znalostí žáků. Aktivita je rozdělena na doučování jazyků, přírodovědných, společenských a odborných předmětů. Jelikož žáci se speciálními vzdělávacími potřebami mají nedostačující znalosti českého jazyka, je doučování v tomto předmětu hlavní prioritou. Jazykové vzdělávání rozvíjí komunikační kompetence a vede k celkové kultivaci osobnosti žáka.

Společenských předmětů mají naučit žáky, jak se orientovat v multikulturní společnosti, jak reagovat na problémy, které jim tato společnost přináší, naučit je vzájemné toleranci mezi ostatními spolužáky. Tyto poznatky jim usnadní nejen pochopit sami sebe, ale i druhé lidi, pochopit principy a normy dané společností. Naučí je, jak reagovat v náročných životních situacích.

V přírodovědných předmětech je doučování zaměřeno na odstranění nedostatků zjištěných v matematice, chemii, fyzice a biologii. Náplní doučování v informační a komunikační technologii je samostatné řešení zadaných úkolů při práci s aplikačním programovým vybavením.

Cílem kategorie odborných předmětů je získat znalosti v oblasti práva s důrazem na ústavní právo, odborný základ v předmětu kriminalistika, v oblasti dopravně-bezpečnostní činnosti, v úseku ochrany osob, majetku a veřejného pořádku.⁹³

Doučování probíhá v předmětech český jazyk a literatura, anglický jazyk, německý a ruský jazyk, matematika, fyzika, chemie, dějepis, psychologie, občanská nauka, technika administrativy, informační a komunikační technologie a právo. Pro žáky je zpracován harmonogram doučování v uvedených předmětech, který je pod vedením jednotlivých vyučujících průběžně realizován. Doučování je pravidelně monitorováno a vyhodnocováno na poradách učitelů s odbornými řešiteli projektu. Jeho pomoc v rámci doučování učitelé tvoří podpůrné výukové materiály, zejména v předmětech český jazyk, ruský a anglický jazyk, matematika, právo a kriminalistika.

⁹³ Školní vzdělávací program obor vzdělání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost. Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově č.j. VPŠH-412/SP-2009 ze dne 22. 6. 2009

Klíčová aktivita č. 03 – Volnočasové aktivity.

Zájmová činnost jako součást volnočasových aktivit plní nejen funkci výchovnou, ale i vzdělávací. Je důležitou složkou v životě mládeže, může sloužit k relaxaci a odpočinku, ale i k aktivní účasti na zájmové činnosti, která naučí jedince plánovat a vhodně využívat svůj volný čas.

Zajistit smysluplné trávení volného času žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, a to nejen v době po vyučování, ale také o víkendech, je obsahem třetí klíčové aktivity. Je to vlastně škola, která se podílí na kultivaci mladého člověka a vychovatelé mají nejen funkci pedagoga, ale zastupují i rodiče studentů.

První část aktivit je směřována ke zvyšování fyzické kondice formou tělovýchovného, sportovního či turistického zaměření a přispívá tak ke všestrannému a zdravému vývoji žáků, k rozvoji pohybových schopností a jejich větší psychické odolnosti vůči stresovým situacím.

Druhá část aktivit je směřována na rozvoj environmentálních postojů a mravních hodnot u žáků. Je prováděna formou exkurzí, výchovně vzdělávacích zájezdů, besed, přednášek apod.

Volnočasové aktivity jsou zaměřeny na dosažení požadovaných výchovně vzdělávacích cílů uvedených ve školním vzdělávacím programu.

V roce 2009/2010 bylo realizováno celkem 120 volnočasových aktivit a zúčastnilo se jich 510 žáků z národnostních menšin spolu s ostatními žáky. V roce 2010/2011 už bylo realizováno 147 volnočasových aktivit, kterých se zúčastnilo celkem 597 žáků z národnostních menšin.

Volnočasové aktivity

- Adventní vystoupení pro děti se zdravotním postižením z Domova pro osoby se zdravotním postižením v Kvasicích.
- Vánoční akce v centru pro seniory. Cílem bylo zpříjemnit seniorům odpoledne a navodit jim příjemnou atmosféru Vánoc.
- Vánoční jarmark. Vánoční jarmark s ukázkou výrobků žáků a prodejem. Výtěžek z prodeje byl věnován na humanitní účely.

- Velikonoční inspirace s Bárrou ve spolupráci se Střediskem volného času TYMY Holešov.
- Na Dni učitelů žáci vystoupili s ukázkou latinsko-amerických stylů, ukázkou street dance a pěveckého vystoupení.
- Ve škole proběhla pro žáky čtyřletého maturitního studia přednáška na téma zdraví, problematika dospívání, pohlavní choroby a prevence očkování.
- Výchovně vzdělávací akce na Střední škole oděvní a služeb ve Vizovicích byla zaměřena na rozvoj kulturních, společenských, pracovních a estetických činností žáků středních škol.
- Pravidelně probíhá seminář „Mravní a křesťanská výchova“ na různá témata (Sekty, Velikonoční svátky pro židy i křesťany, přehled základních světových náboženství apod.)
- Co se týče sportovních aktivit, i zde mají žáci možnost velkého množství využití. Jedná se například o zdravotní cvičení tai – či, šplh, volejbal, posilování, judo, sálová kopaná, cyklistika, tenis, fotbal, házená, kolečkové brusle, lyžování, aerobic, zumba atd.

O sportovní aktivity je mezi žáky velký zájem, někteří dosahují i velmi dobrých výsledků. Zúčastňují se různých soutěží, jako například soutěže ve šplhu, soutěž družstev ve volejbale, republikové finále středních škol v silovém čtyřboji nebo přebor dračích lodí, který probíhá každoročně v Loděnici Přerov.

Rizika projektu⁹⁴

- Odloučení dětí od rodiny. Většina dětí pochází ze vzdálených míst republiky, proto využívají ubytování na internátě. Případné problémy s odloučením dětí od rodiny škola eliminuje vhodným, individuálním přístupem pedagogů a vychovatelů. Žáci mají široké možnosti využití volného času formou sportovních aktivit, exkurzí, v oblasti výpočetní techniky, fotografování, ručních prací.
- Obor vzdělávání Bezpečnostně právní činnost je specifický svými odbornými předměty (právo, střelecká příprava atd.). Přijetí nevhodného uchazeče je eliminováno včasným seznámením s obsahem učiva ještě před přijetím ke vzdělávání, včetně jeho specifík.

⁹⁴ *Vzdělávání žáků národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole MV v Holešově.* Miroslava Kopicová, ministryně školní, mládeže a tělovýchovy – určení prostředků na realizaci individuálního projektu. Praha 26. února 2010, pod č.j. 28355/2009-46.

- Jaký bude výsledek práce, se ukáže až po absolvování všech čtyř ročníků maturitního studia. Žáci z národnostních menšin budou poprvé absolvovat maturitní zkoušky v roce 2013.
- Nejasná reakce pedagogického sboru. V rámci školení, které je jednou z klíčových aktivit, jsou pedagogové a vychovatelé seznamováni s důležitostí projektu, s jeho pozitivním dopadem na žáky jak s minoritní, tak majoritní společnosti, čímž by se měla eliminovat jejich nejasná reakce.
- Nejasná reakce členů majoritní společnosti. Majoritní společnost je seznamována s cíli projektu formou propagací, osobních konzultací, třídními schůzkami. V průběhu čtyř let, tedy od doby zahájení projektu, nedošlo k nevhodné reakci ze strany majority.
- Nejasná reakce spolužáků. Učitelé, vychovatelé a další pracovníci vhodně působí na žáky, vytváří příznivou a pozitivní atmosféru mezi žáky majority a minority, čímž dochází k odstranění bariér mezi žáky, kteří se poté snaží spolu vzájemně spolupracovat a pomáhat si.

Ukázalo se, že mezi žáky vznikají kamarádké a přátelské vztahy, založené na toleranci a vzájemné podpoře, a to nejen při trávení volného času, ale také v rámci studia.

Inovativnost projektů spočívá v aplikaci doposud nerealizovaného přístupu k příslušníkům národnostních menšin, jakož i dalších osob ze skupin ohrožených sociální exkluzí v systému počátečního vzdělávání, respektive při přechodu mezi jeho jednotlivými stupni. Projekty jsou založeny na individuálním přístupu k žákům, který spočívá jak v pomoci v problémových předmětech, tak i v rozpoznání a rozvoji znalostí a dovedností v předmětech, ve kterých žáci vynikají⁹⁵. Projekty současně vytvářejí podmínky pro úspěšné absolvování přijatých žáků středního vzdělávání vybraného oboru a vytváří motivační mechanismy pro jejich budoucí úspěšné uplatnění ve všech složkách Policie České republiky, dalších bezpečnostních sborech, jakož i ostatních institucí veřejné správy.⁹⁶

⁹⁵ *Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově.* Miroslava Kopicová, ministryně školní mládeže a tělovýchovy – určení prostředků na realizaci individuálního projektu. Praha 26. února 2010, pod č.j. 28225/2009-46, s.39.

⁹⁶ *Vzdělávání žáků národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole MV v Holešově.* Miroslava Kopicová, ministryně školní, mládeže a tělovýchovy – určení prostředků na realizaci individuálního projektu. Praha 26. února 2010, pod č.j. 28355/2009-46, s. 45.

Žáci z majority získají dále zkušenosti se spolužáky z řad národnostních menšin. Inovativnost projektu spočívá také v pravidelné komunikaci s rodiči, čímž se zajišťuje včasné řešení případných problémů v oblasti vzdělávání a výchovy. Projekt bude mít značné multiplikační účinky při dalším působení cílové skupiny v rámci jejich komunit a svým zaměřením na integraci v rámci vzdělávacího procesu také na příslušníky majoritní společnosti.

4.3 Národnostní menšiny studující ve škole na základě projektů pro přípravu a vzdělávání národnostních menšin

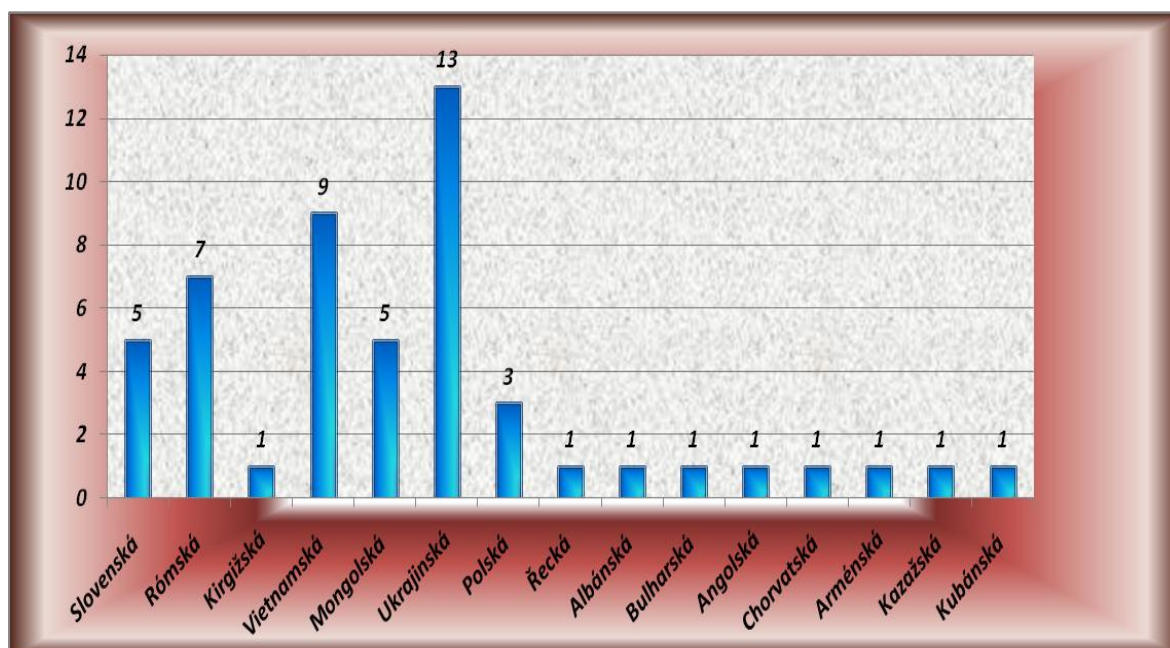
Vzdělávání příslušníků národnostních menšin bylo zahájeno ve školním roce 2008/2009. Do prvního ročníku bylo na základě výsledků přijímacího řízení přijato celkem 18 žáků z 8 národnostních menšin. Ve školním roce 2009/2010 bylo na základě výsledků přijímacího řízení přijato ke vzdělávání 11 žáků z 6 národnostních menšin. Ve školním roce 2010/2011 to bylo 16 žáků z 10 národnostních menšin a v roce 2011/2012 bylo přijato 13 žáků ze 7 národnostních menšin.

V současné době se ve škole vzdělává 51 žáků z národnostních menšin ve čtyřech ročnících. V prvním ročníku je to 13 žáků ze 7 národnostních menšin, ve druhém ročníku pak 16 žáků z 10 národnostních menšin, ve třetím ročníku 10 žáků ze 7 národnostních menšin a konečně ve čtvrtém ročníku je to 12 žáků z šesti národnostních menšin.⁹⁷

Aktuálně jsou v projektu zařazeni žáci z 15 národnostních menšin – slovenské, rómské, kirgizské, vietnamské, mongolské, ukrajinské, polské, řecké, albánské, bulharské, angolské, chorvatské, arménské, kazašské a kubánské. Nejvíce žáků je z národnosti ukrajinské (13 žáků), následuje národnost vietnamská (9 žáků) a v těsném závěsu za ní je národnost romská (7 žáků). Slovenská a mongolská menšina mají stejné zastoupení (5 žáků), polská menšina (3 žáci) a ostatní menšiny jsou poté zastoupeny po jednom žáku.⁹⁸

⁹⁷Monitorovací zpráva č. 4/2011 *Realizace projektu Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost CZ.1.07./1.2.00/14.0009* ze dne 13.12.2011.

⁹⁸ Tamtéž.

Graf č. 3. Počet národnostních menšin žáků studujících v prvním až čtvrtém ročníku na policejní škole v Holešově.

Zdroj: Interní materiály VPS a SPŠ MV v Holešově

Žáci netvoří samostatné třídy, jsou začleněni do majoritních tříd, většina žáků z národnostních menšin bydlí spolu s ostatními v domově mládeže z důvodu velké vzdálenosti trvalého bydliště. Spolu s ostatními ubytovanými žáky tvoří celkem 78 % ubytovaných studentů z celkového počtu studujících. Domov mládeže v rámci svých volnočasových aktivit a stylu života na internátě dává možnost poznat sebe sama a spolužáky daleko lépe a důkladněji než ve vyučování.

Žáci z řad národnostních menšin si záhy zvyknou na to, že jsou součástí dění a majoritě ani nepřijde, že vedle na pokoji jsou ubytováni Rómové nebo Vietnamci. Snad ještě jeden postřeh ze života u domova mládeže. Není výjimkou, že příslušníci jedné menšiny chtějí bydlet spolu na pokoji, pokud jsou sami, hovoří mezi sebou mateřským jazykem. Myslím si, že i to je velmi pozitivní, neboť takto neztratí kontakt se svým mateřským jazykem a jsou schopni si nadále zachovávat svoji vlastní identitu.

Ještě bych zde ráda zdůraznila, že ve škole probíhá integrace minority do majority velmi úspěšně, žáci z menšin jsou přijímáni ostatními studenty bezproblémově. Dokonce minority samy sebe zviditelňují z hlediska své menšiny – „Já jsem Róm, já jsem Vietnavec“. I když z určitých náznaků je patrné, že se s lehčími formami rasismu nebo šikany již setkal, zřejmě na základní škole, kde žáci jsou v této oblasti opravdu hodně striktní a dávají pocit, že ten druhý je jiný – tudíž do kolektivu nezapadá a nepatří.

Dalším postřehem ze života minorit ve škole je psychologické hledisko ve smyslu přijetí autority učitele nebo vychovatele. Velice často tito žáci z řad národnostních menšin bývají jediným členem rodiny, který umí česky natolik dobře, že zastupuje celou rodinu a tlumočí při jednání s úřady. V rodinné hierarchii zaujímají vysoké postavení – uvědomují si svou důležitost. Velice brzy jsou postaveni do role dospělého a samostatně rozhodujícího jedince. Tento fakt se odráží i v procesu výuky, kdy žáci z řad národnostních menšin mají tendenci vyučujícího brát jako sobě rovného a pak mají problém učitele přijmout jako autoritu. Tady záleží na citlivém přístupu pedagoga, který musí zvládnout tuto situaci a vymezit jasná a srozumitelná pravidla.

Také například u vietnamské komunity je poznat, že vzdělávání je na vysokém žebříčku v hodnotovém systému a podpora rodiny je zde opravdu vysoká. Tito žáci většinou nemají problém při studiu ve škole, jsou to žáci ctižádostiví a mají velký zájem jak o učení, tak i o doučování. Žáci se i přes jazykové problémy poměrně rychle ztotožní s rolí žáka a přijmutí autority učitele.

Cesta prostřednictvím vzdělávání je velmi důležitá pro zapojení žáků z národnostních menšin do majoritní společnosti. Zároveň dochází k vzájemnému porozumění mezi žáky a k pochopení zcela odlišných kultur a zvyklostí.

5 SYSTÉM POLICEJNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

V souvislosti s příslušnými právními předpisy⁹⁹, odbornými stanovisky Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy České republiky a na základě předešlých znalostí procesů v oblasti vzdělávání v rezortu Ministerstva vnitra České republiky jsou v systému řízení a koordinace vzdělávacího systému jasně definováni vlastníci procesů s jasně stanovenými úkoly a postavením. Odpovědnými vlastníky procesů jsou Ministerstvo vnitra, Policejní prezidium, jednotlivé policejní školy a školská zařízení, kterým byly v této oblasti jasně stanoveny požadované kompetence¹⁰⁰.

Obrázek č. 1. Systém policejního vzdělávání.
Zdroj: *Prezentace VPŠ a SPŠ MV v Holešově*¹⁰¹

⁹⁹ například: Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v platném znění, Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění, Věstník Ministerstva vnitra, ročník 2011, Nařízení Ministerstva vnitra č. 40/2010, o vzdělávání v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra a v dalších vzdělávacích zařízeních, Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, Vyhláška č. 2/2006 Sb., kterou se pro školy a školská zařízení zřizované Ministerstvem vnitra provádějí některá ustanovení školského zákona, v platném znění.

¹⁰⁰ MV ČR. Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků policie České republiky. Praha: OVSPŠ, 2008. Č.j. MV-16511-1/VO-2008

¹⁰¹ Prezentace VPŠ a SPŠ MV v Holešově

Ministerstvo vnitra zřizuje a zrušuje střední policejní školy, vyšší odborné policejní školy a školská zařízení¹⁰², také stanovuje obsah a rozsah činnosti policejních škol, které upravuje vyhláškami a interními akty řízení. Současně vydává koncepci vzdělávání policistů a zaměstnanců, ale také pedagogických pracovníků v rezortních školách. V gesci ministerstva je také aktualizace a vydávání rámcově vzdělávacích programů¹⁰³ pro studijní obor „Bezpečnostně právní činnost“, který je závazný nejen pro rezortní, ale také i nerezortní vzdělávací zařízení. V kompetencích Ministerstva vnitra je také udávání souhlasu k akreditacím studijních programů všech vyšších odborných škol v oborech bezpečnostní služby. V této souvislosti také vykonává funkce Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy, krajského úřadu a České školní inspekce vůči školám spadajícím do systému rezortu vnitra.¹⁰⁴ V neposlední řadě také stanovuje kapacity rezortních školských zařízení a vede administrativu spojenou s rejstříkem škol.

Úkoly Ministerstva vnitra v řízení systému policejního vzdělávání zajišťuje Odbor bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání Ministerstva vnitra¹⁰⁵ v úzké spolupráci s odborem vzdělávání Ředitelství pro řízení lidských zdrojů Policejního prezidia České republiky.

Předmětem činnosti Odboru bezpečnostního výzkumu a policejního vzdělávání je vedle dalších úkolů:

- a) výkon státní správy v policejním školství, zejména v oblasti středního a vyššího odborného vzdělávání v kmenovém oboru „bezpečnostně právní činnost“ uskutečňovaného v policejních školách ministerstva, včetně výkonu působnosti České školní inspekce¹⁰⁶;
- b) plnění úkolů ministerstva vnitra v oboru policejních vysokých škol v rozsahu stanoveném právním předpisem¹⁰⁷;

¹⁰² § 172 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění.

¹⁰³ MV ČR. Rámcový vzdělávací program - ZOP. Praha: OVSPŠ, 2008. 34 s. Č.j. MV-25639-9/VO-2008

¹⁰⁴ § 172 odst. 5 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění.

¹⁰⁵ Věstník Ministerstva vnitra, ročník 2011, čl. 23 Nařízení Ministerstva vnitra č. 5/2011, kterým se vydává organizační řád Ministerstva vnitra.

¹⁰⁶ Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění.

¹⁰⁷ Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

- c) plnění úkolů při uznávání zahraničního středního a vyššího odborného vzdělání a kvalifikace v oblasti činnosti policie a požární ochrany a vysokoškolského vzdělání a kvalifikace v oblasti bezpečnostních služeb¹⁰⁸;
- d) komplexní systém celoživotní přípravy policistů a zaměstnanců zařazených v policii k výkonu povolání¹⁰⁹;
- e) zabezpečování úkolů autorizujícího orgánu v oblasti ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání¹¹⁰;
- f) h) koordinace a zajišťování spolupráce se zahraničními partnery v oblasti vzdělávání a výcviku, koordinace a zajišťování zahraničních aktivit v oblasti vzdělávání a výcviku;
- g) plnění role národního kontaktního místa pro European Police College (CEPOL), pro Mitteleuropäische Polizeiakademie (MEPA) a pro Nadaci Hanse Seidela (NHS).

Policejní prezidium v systému řízení a koordinace systému policejního vzdělávání stanovuje vzdělávací potřeby a formou profilu absolventa formuluje zakázku rezortnímu školskému zařízení. Na Policejní prezidium je také přenesena působnost zapracování vládních usnesení v oblastech odborného vzdělávání policistů do profilů absolventa. V rámci kapacit škol a školských zařízení, které jsou určeny pro realizaci školských vzdělávacích programů pro studium k získání dalšího odborného požadavku, a pro studium ve specializační přípravě stanovuje počet míst pro tyto vzdělávací programy a reguluje jejich obsazování. Velmi důležité je také analytické porovnávání výsledků vzdělávání se závaznými postupy služebních činností, které jsou realizovány na výkonných útvarech policie a současně školám a školským zařízením Policejní prezidium poskytuje zpětnou vazbu o účinnosti jejich vzdělávacích programů.

Školy a školská zařízení po projednání s Ministerstvem vnitra České republiky garantují vydávání školních vzdělávacích programů, ale pouze za předpokladu, že je vydán rámcový vzdělávací program.

¹⁰⁸ § 108 odst. 7 zákona č. 561/2004 Sb. a § 95 odst. 9 zákona č. 111/1998 Sb.

¹⁰⁹ Věstník Ministerstva vnitra, ročník 2011, Nařízení Ministerstva vnitra č. 40/2010, o vzdělávání v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra a v dalších vzdělávacích zařízeních.

¹¹⁰ Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů.

Po projednání s Policejním prezidiem vydávají u ostatních programů školní vzdělávací program, ale také předkládají k akreditaci studijní program pro vyšší odborné vzdělání a v neposlední řadě provádí vnitřní analytické procesy zkoumající úroveň a požadavky dalšího vzdělávání.¹¹¹

Mezi vzdělávací subjekty Ministerstva vnitra České republiky, které tvoří, systém policejního vzdělávání patří:

- Škola se statutem vyšší odborné školy i střední školy:
 - Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově
- Čtyři školy se statutem jen vyšší odborné školy:
 - Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Praze
 - Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Brně
 - Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Pardubicích
 - Vyšší policejní škola Ministerstva vnitra v Jihlavě
- Školské účelové zařízení v Praze – Ruzyni
- 8 školních policejních středisek
- 4 výcviková střediska Policie České republiky v oblasti služební kynologie a hipologie
- Policejní akademie České republiky

5.1 Čtyřleté střední odborné vzdělávání

Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově jako jediná z policejních škol poskytuje čtyřleté střední vzdělání v oboru 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost na základě zpracovaného Rámcového vzdělávacího programu¹¹² a Školního vzdělávacího programu obor vzdělání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost¹¹³. Studium je denní a je určeno pro absolventy základních škol a je ukončeno maturitní zkouškou. Úspěšné ukončení vzdělávání složením maturitní zkoušky umožňuje absolventovi ucházet se o studium navazujících studijních programů ve vyšších odborných školách, vysokých školách i v jazykových školách.

¹¹¹HAUERLAND, Radim. *Systém vzdělávání příslušníků Policie České republiky*. Brno, 2011. 100 s. Diplomová práce. Masarykova univerzita Brno .

¹¹²Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost. Vydalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dne 29. 5. 2008 č.j. 6 907/2008-23.

¹¹³Školní vzdělávací program obor vzdělání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost. Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově č.j. VPŠH-412/SP-2009 ze dne 22. 6. 2009

Absolvent je připraven prohlubovat si specifické znalosti v oboru různými školeními a kurzy. Dále mají možnost uplatnění se ve všech složkách Policie České republiky anebo pracovat v jednotlivých institucích státní správy, bezpečnostních agenturách, v útvech městské police atd.

Školní vzdělávací program je koncipován jako čtyřletý, délka školního vyučování v průběhu školního roku je 40 týdnů, ve čtvrtém ročníku je to 36 týdnů. Počet týdenních vyučovacích hodin povinných vyučovacích předmětů v jednotlivých ročnících se pohybuje v rozmezí od 31 do 33 hodin. Výuka jednotlivých vzdělávacích předmětů probíhá podle možností ve speciálních učebnách a ve vybraných předmětech se také třídy dělí na skupiny, což vede k zvýšení kvality výuky. Volitelné předměty vytvářejí prostor pro prohloubení odbornosti dle zájmů žáků, potřeb praxe a profilace školy. Na odborných pracovištích školy je realizována praktická výuka a ve vyšších ročnících jsou žáci též vedeni ke spolupráci se sociálními partnery při rozvoji profesních dovedností, které jsou nutné pro jejich profesní začlenění do pracovního procesu po úspěšném absolvování vzdělávání.¹¹⁴

Kvalifikovaný pedagogický sbor má k dispozici moderně vybavená pracoviště s nejnovější didaktickou technikou. V průběhu výuky jsou využívány тренаžéry, jazykové učebny, učebny pro výuku informačních a komunikačních systémů a technologií, učebny pro výuku modelových situací a další speciální učebny, které slouží k aplikaci současných poznatků a trendů ve vzdělávání a k uplatnění progresivních metod a nových organizačních forem výuky.

Povinnou součástí školního vzdělávacího programu je výkon odborné praxe, která slouží k motivaci při výběru povolání a naplňuje prioritu vzdělávacího programu připravit absolventy pro přijetí do služebního poměru příslušníka Policie České republiky. V podmínkách reálné praxe si žáci ověří své teoretické vědomosti a naučí se aplikovat znalosti a dovednosti, které získali v rámci vzdělávacího procesu. Jedná se o dvoutýdenní souvislou praxi, která je zařazena ve 3. ročníku a realizuje se na vybraných pracovištích státní správy a samosprávy. Po ukončení praxe žák zpracovává písemnou zprávu týkající se průběhu a obsahu odborné praxe.¹¹⁵

¹¹⁴ Školní vzdělávací program obor vzdělání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost. Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově č.j. VPŠH-412/SP-2009 ze dne 22. 6. 2009

¹¹⁵ tamtéž

Mezi další formy praxe patří exkurze a krátkodobé studijní pobyty na vybraných odborných pracovištích Policie České republiky, Vězeňské služby, Hasičského záchranného sboru, obecní policie atd. Doplnující formou odborné praxe jsou sportovní kurzy, které v rámci svého obsahu zčásti také plní cíle odborné praxe (základy sportovní střelby, základy topografie, základy zdravotvědy, poskytování první pomoci a základy záchrannářských prací). U prvních ročníků jsou sportovní kurzy zařazeny do výuky v délce jednoho týdne, u druhých a třetích ročníků se konají formou pobytu v přírodě nebo ve sportovních zařízeních.

Zájem uchazečů z řad absolventů základních škol o tento typ vzdělávání je obrovský a několikrát převyšuje možnosti a kapacitu školy. Uchazeči prochází náročným přijímacím řízením, které zahrnuje:

- hodnocení výsledků z předchozího vzdělávání,
- test obecných studijních předpokladů,
- vědomostní test,
- test fyzické zdatnosti.

Pro ilustraci uvádím počty uchazečů pro školní roky 2009/2010 a 2010/2011. V prvním roce si přihlášku ke vzdělávání podalo celkem 648 uchazečů, z toho 341 chlapců a 307 dívek. Ke vzdělávání bylo přijato 89 žáků. Z tohoto počtu je 53 chlapců a 36 dívek.¹¹⁶

V následujícím roce, tedy pro školní rok 2010/2011 si přihlášku ke vzdělávání podalo 655 uchazečů. Přijímacích zkoušek se zúčastnilo 557 uchazečů (297 chlapců a 260 dívek). Ke vzdělávání bylo přijato 89 žáků. Z tohoto počtu je 54 chlapců a 35 dívek.¹¹⁷

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou, která se řídí školským zákonem č. 561/2004 Sb. a příslušnými prováděcími předpisy¹¹⁸. Dokladem o dosažení středního vzdělání s maturitní zkouškou je vysvědčení o maturitní zkoušce.

¹¹⁶ *Výroční zpráva 2008-2009*. Holešov: Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, 19. října 2009. 32 s.

¹¹⁷ *Výroční zpráva 2009-2010*. Holešov: Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, 18. října 2010. 36 s.

¹¹⁸ Zejména: Vyhláška Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. 117/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů.

Maturitní zkouška se skládá ze dvou částí.¹¹⁹

- Společná (státní) část povinné zkoušky zahrnuje:
 - povinnou zkoušku z českého jazyka a literatury,
 - povinnou zkoušku z cizího jazyka (anglický jazyk, německý jazyk, ruský jazyk), žák si vybere podle svých schopností první cizí jazyk, nebo druhý cizí jazyk,
 - povinnou zkoušku z matematiky, občanského a společenského základu nebo informačních a komunikačních technologií (podle volby žáka) jsou dále možné dvě úrovně – základní a vyšší,
 - nepovinnou zkoušku – žák může vykonat až 3 nepovinné zkoušky z předmětů matematika, fyzika, chemie, biologie, zeměpis, občanský a společenskovední základ, cizí jazyk, dějiny umění.

- Profilová (školní) část povinné zkoušky obsahuje:
 - povinnou zkoušku z práva,
 - povinnou zkoušku z kontroly kriminality,
 - povinnou zkoušku praktickou z odborných předmětů bezpečnostní činnost, dopravní činnost, právo, kontrola kriminality, tělesná příprava,
 - nepovinnou zkoušku – žák může vykonat až 2 nepovinné zkoušky.

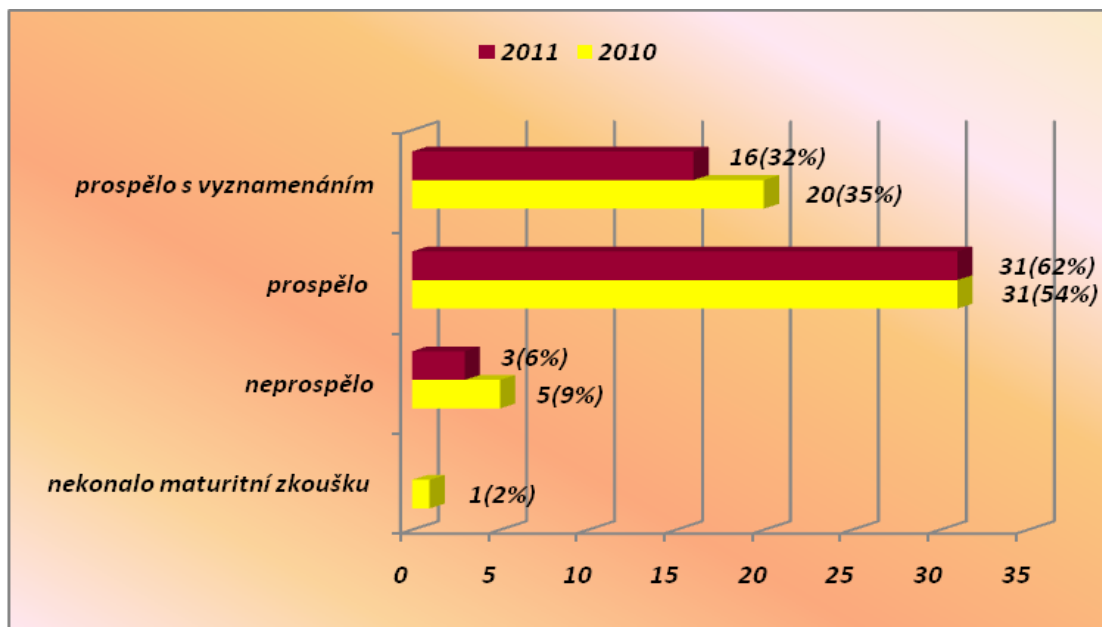
Pro názornost jsou zde uvedeny údaje o maturitních zkouškách v roce 2010 a v roce 2011. V roce 2010 ve škole maturovalo celkem 57 žáků. Výsledky maturitních zkoušek nám dokladuje graf č. 4. Dvacet studentů prospělo s vyznamenáním, studentů s výsledkem prospělo, bylo celkem 31, neprospělo 5 studentů a 1 student nekonal maturitní zkoušku¹²⁰. Úspěšnost studentů při maturitních zkouškách je na dobré úrovni a to nejen v tomto roce.

V následujícím roce, tedy v roce 2011 konalo maturitní zkoušku celkem 50 studentů střední školy. Z tohoto počtu 16 studentů prospělo s vyznamenáním (32 %), 31 studentů prospělo (62 %) a 3 studenti neprospěli (6 %). Údaje jsou uvedeny v grafu č. 4.

¹¹⁹ Školní vzdělávací program obor vzdělání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost. Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově č.j. VPŠH-412/SP-2009 ze dne 22. 6. 2009

¹²⁰ *Výroční zpráva 2009-2010*. Holešov: Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, 18. října 2010. 36 stran.

Na základě dosažených výsledků lze konstatovat, že v rámci maturitních zkoušek dosáhla škola předního umístění mezi středními školami ve Zlínském kraji i celé České republice.¹²¹

Graf č. 4. Výsledky maturitních zkoušek v roce 2010 a 2011

Zdroj: Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově. Výroční zpráva 2009-2010, výroční zpráva 2010-2011

Velmi významná práce školy je také v oblasti mimoškolního působení s cílem posílení mravních kvalit žáků. Žáci střední školy se každoročně zapojují do programů prevence pro žáky základních škol a středních škol. Během školního roku proškolují nejen své spolužáky, ale působí na základních a středních školách v regionu. Dále v rámci preventivních aktivit působí v oblasti drogové problematiky, úspěšně proběhla akce k prevenci rizikového chování pro žáky základních škol v Holešově pod názvem „Dnes odpoledne si to řekneme“.

V průběhu školního roku 2008/2009 například probíhal projekt schválený Ministerstvem vnitra České republiky v oblasti prevence kriminality „Je majorita víc než minorita?“

¹²¹ Výroční zpráva 2010-2011. Holešov: Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, 17. října 2011. 36 stran.

Hlavním cílem projektu bylo popularizovat prevenci kriminality s rasistickým a extrémistickým podtextem a přiblížit mládeži negativní dopady tohoto druhu jednání. Důležitou součástí bylo motivovat studenty majority k lepšímu soužití se spolužáky z národnostních menšin.¹²²

Školní rok 2009/2010 byl v oblasti mimoškolního působení zaměřen především na oblast prevence drogové závislosti. Škola realizovala projekt „Neber drogy, budeš grogy“, jehož cílem bylo poskytnout studentům ucelený přehled o drogové problematice a předcházet tak případnému rizikovému chování.¹²³

Studenti se také v průběhu celého školního roku zúčastňují seminářů mravní a křesťanské výchovy, které připravuje předmětové oddělení společenských věd v spolupráci s arcibiskupstvím v Olomouci. V jednotlivých seminářích jsou prohlubovány základy etického chování a jednání, cílem je příprava pro život a práci v multikulturním prostředí, vytvoření základu profesní etiky a ovlivnění hodnotového systému studentů.

Každoročně se studenti čtyřletého maturitního vzdělávání zapojují se svými pracemi do středoškolské odborné činnosti a dosahují významných úspěchů, stejně jako v různých sportovních soutěžích. Žáci dále spolupracují se Střediskem volného času v Holešově, podílí se na práci Parlamentu dětí a mládeže, spolupracují s Městským kulturním střediskem Holešov, s Charitou a Centrem pro seniory v Holešově a ve Zlíně, pořádají školní vlastivědné akce, výchovně vzdělávací zájezdy a většina z nich navštěvuje zájmové kroužky (střelecký, šachový, sportovní a další).

Součástí čtyřletého středního vzdělávání v oboru 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost je i realizace projektů „Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově“ a „Vzdělávání žáků národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově“.

¹²² *Výroční zpráva 2008-2009*. Holešov: Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, 19. října 2009. 32 s.

¹²³ *Výroční zpráva 2009-2010*. Holešov: Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, 18. října 2010. 36 s.

5.2 Vyšší odborné vzdělání

Ve výše uvedených policejních školách bylo od 1. září 2008 otevřeno studium vzdělávacího programu 68-42-N/04 Bezpečnostně právní činnost. Studium je realizováno jako tříleté kombinované studium a dálkové studium v rozsahu tři a půl roku. Studium je určené pro policisty zařazené ve službě pořádkové policie a službě železniční policie, cizinecké policie, kriminální policie a vyšetřování Policie České Republiky. Ke studiu se mohou také přihlásit příslušníci bezpečnostních sborů – Policie České republiky, Hasičského záchranného sboru České republiky, Úřadu pro zahraniční styky a informace, a také zaměstnanci Policie České republiky Ministerstva vnitra a resortních škol Ministerstva vnitra a ostatní zaměstnanci organizační složek státu uvedených ve zvláštním právním předpise.¹²⁴

Vzdělávací program¹²⁵ reaguje na společenské požadavky v souvislosti s celoživotním vzděláváním. Reaguje na požadavky výkonu služby a nutnost získání potřebné kvalifikace a odbornosti policistů. Je tvořen povinnými, povinně volitelnými a volitelnými učebními moduly, které jsou logicky uspořádány do struktury, která odpovídá daným zaměřením vzdělávacího programu:

- pro službu pořádkové a železniční policie,
- pro službu cizinecké policie,
- pro službu kriminální policie a vyšetřování,
- pro občanské zaměstnance Ministerstva vnitra a Policie České republiky.

Vyšší odborné vzdělávání je ukončeno absolutoriem podle příslušné vyhlášky¹²⁶. Absolutorium se skládá ze tří odborných předmětů, cizího jazyka a obhajoby absolventské práce. U odborných předmětů se zkouška liší pouze u třetího předmětu, kdy policisté skládají zkoušku z trestního práva a občanské zaměstnanci Ministerstva vnitra a Policie České republiky skládají zkoušku z ekonomiky.

Absolventi po zdárném ukončení studia získávají Vysvědčení o absolutoriu, diplom absolventa vyšší policejní školy – titul diplomový specialista („Dis.“).

¹²⁴ § 35 odst. 3 vyhlášky č. 2/2006 Sb., kterou se pro školy a školská zařízení zřizované Ministerstvem vnitra provádějí některá ustanovení školského zákona, v platném znění.

¹²⁵ Vzdělávací program 68-42-N/04 Bezpečnostně právní činnost, Holešov 2007.

¹²⁶ Vyhláška č. 2/2006 Sb., kterou se pro školy a školská zařízení zřizované Ministerstvem vnitra provádějí některá ustanovení školského zákona, v platném znění.

5.3 Policejní akademie České republiky

Policejní akademie České republiky se sídlem v Praze je státní vysoká škola univerzitního typu, vůči které vykonává Ministerstvo vnitra České republiky působnosti podle příslušného právního předpisu¹²⁷. Policejní akademie České republiky uskutečňuje v prezenční nebo kombinované formě bakalářský (Bc.), magisterský (Mgr.) a doktorský studijní program (Ph.D.). Studium v každém studijním programu je ukončeno soubornou státní zkouškou z vybraných předmětů a obhajobou bakalářské, diplomové nebo disertační práce.

Na Policejní akademii mohou studovat nejen policisté ve služebním poměru, ale i zaměstnanci ministerstva vnitra a ostatních resortů, jejichž složky rovněž uskutečňují ochranu práva. Škola je otevřena i civilním uchazečům, kteří po dosažení středoškolského vzdělání mají zájem studovat na vysoké škole s bezpečnostně právní problematikou a zvládnou náročné přijímací řízení.

Absolventi Policejní akademie České republiky naleznou uplatnění v odpovídajících stupních řídicích funkcí a specializovaných profesí v resortu ministerstva vnitra, Policie České republiky, v obecních a městských policiích, ve Vojenské policii, Celní správě, Bezpečnostní informační službě, Vězeňské službě, ale i v soukromých bezpečnostních službách. Civilní absolventi se po ukončení studia mohou ucházet o přijetí do služebního poměru u Policie České republiky nebo se uplatní jako řídicí pracovníci a specialisté při zajišťování bezpečnosti ve veřejném a soukromém sektoru bezpečnostních služeb, v průmyslu, peněžnictví a v jiných hospodářských oborech. Uplatnění nacházejí také jako pracovníci úřadů státní správy a místní samosprávy.¹²⁸

Studijní programy dalšího vzdělávání, koncipované jako diverzifikovaný systém krátkodobých a dlouhodobých studijních forem, jsou inovovány v návaznosti na měnící se potřeby občanské společnosti, na aktuální i dlouhodobá bezpečnostní rizika, na problematiku Evropské unie a na kvalifikační potřeby policistů a zaměstnanců resortu ministerstva vnitra.¹²⁹

¹²⁷ § 95 zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

¹²⁸ Dostupné: <http://www.polac.cz/>

¹²⁹ *Policie.cz* [online]. 2010 [cit. 2011-10-31]. Policie ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/policejni-skoly-285327.aspx>>.

Policejní akademie má dvě fakulty – Fakultu bezpečnostního managementu a Fakultu bezpečnostně právní. Je zde možnost studia řady zajímavých oborů.

Studijní programy a obory Fakulty bezpečnostního managementu:

- bakalářský studijní program Veřejná správa,
- studijní obor Bezpečnostní management ve veřejné správě,
- studijní obor Krizový management ve veřejné správě,
- magisterský studijní program Veřejná správa,
- studijní obor Bezpečnostní management ve veřejné správě.

Studijní programy a obory Fakulty bezpečnostně právní:

- bakalářský studijní program Bezpečnostně právní studia,
- studijní obor Bezpečnostně právní studia,
- studijní obor Kriminalistika a forenzní disciplíny,
- studijní obor Policejní činnosti,
- magisterský studijní program Bezpečnostně právní studia,
- studijní obor Policejní management a kriminalistika,
- doktorský studijní program Bezpečnostně právní studia,
- studijní obor Bezpečnostní management a kriminalistika.¹³⁰

5.4 Policejní vzdělávání (Základní odborná příprava, kurzy, jazykové kurzy)

System vzdělávání příslušníků Policie České republiky¹³¹ zahrnuje kvalifikační přípravu, další odbornou přípravu, která zahrnuje i systém služební přípravy, přípravu na vykonání služební zkoušky a systém manažerského vzdělávání.

Kvalifikační příprava obsahuje studium k získání stupně (a oboru) vzdělání (§ 19 odst. 2 a 3 zákona¹³²) jehož cílem je splnění kvalifikačního požadavku vzdělání stanoveného v § 7 zákona, které poskytuje kvalifikaci pro výkon povolání.

¹³⁰ Policejní akademie České republiky. *Polac.cz* [online]. [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <http://www.polac.cz/>

¹³¹ Věstník Ministerstva vnitra, ročník 2011, čl. 3 Nařízení Ministerstva vnitra č. 40/2010, o vzdělávání v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra a v dalších vzdělávacích zařízeních.

Studium k získání zaměření vzdělání (§ 19 odst. 4 zákona)¹³³ je odborné studium určené k doplnění odborných vědomostí a dovedností potřebných pro výkon služební činnosti, nebo studium v programech celoživotního vzdělávání¹³⁴ orientovaných na výkon služby. Studium k získání dalšího odborného požadavku podle § 19 zákona¹³⁵ v kvalifikačních kursech s cílem poskytnout kompetence odpovídající dalšímu odbornému požadavku stanovenému pro každé služební místo. Dalším odborným požadavkem se rozumí požadavek na užší vymezení odborné způsobilosti pro každé služební místo systemizované v Policii České republiky (jedním z kvalifikačních kursů je i základní odborná příprava a jazyková příprava).

Základní odborná příprava je povinná pro všechny policisty bezprostředně po přijetí do služebního poměru, případně i po ustanovení na služební místo z jiného bezpečnostního sboru, stanoví-li tak služební funkcionář¹³⁶, s cílem zajistit vybavení nově přijatého policisty jak obecnými vědomostmi, dovednostmi, schopnostmi, postoji a hodnotami odpovídajícími univerzálním požadavkům na příslušníka policie bez ohledu na služební zařazení, tak odbornými kompetencemi pro výkon činností odpovídajících služebnímu místu, na které je policista ustanoven při přijetí do služebního poměru.

Základní odborná příprava je prvním stupněm vzdělávání nově přijatého policisty, naplňuje další odborný požadavek a poskytuje policistům zaměření vzdělání v oboru bezpečnostně právní činnosti formou odborného vzdělávání v policejních školách Ministerstva vnitra ve smyslu příslušného právního předpisu¹³⁷ pro vybraná služební místa. Noví policisté se zde naučí základním odborným teoretickým i praktickým aspektům výkonu profese, kterou si zvolili. Získají vědomosti ze zákonných předpisů, kterými se řídí náš stát, jeho občané a hlavně vlastní policistova služba. Naučí se postupům při výkonu služby a především praktickým návykům a dovednostem a také způsobům řešení modelových situací například kontrolu osob v dopravním prostředku, řízení automobilu, střelbě v různých situacích, využití rozličných donucovacích prostředků a pacifikačních technik, které využijí při kontaktu s konfliktním člověkem.

¹³² Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v platném znění.

¹³³ Tamtéž.

¹³⁴ § 60 zák. č. 111/1998 Sb. o vysokých školách, v platném znění.

¹³⁵ Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v platném znění.

¹³⁶ Věstník Ministerstva vnitra, ročník 2011, čl. 4 odst. 1 Nařízení Ministerstva vnitra č. 40/2010, o vzdělávání v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra a v dalších vzdělávacích zařízeních.

¹³⁷ Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v platném znění.

Základní odborná příprava představuje účelově zaměřenou vzdělávací aktivitu, jejímž cílem je vybavit absolventy kompetencemi nezbytnými k plnění úkolů Policie České republiky a Ministerstva vnitra v oblasti bezpečnostní problematiky.¹³⁸

Cíle a obsah základní odborné přípravy jsou založeny na novém filozofickém pojetí policejní práce, které je charakterizováno těmito hlavními principy:

- policejní práce musí být službou občanovi,
- policista musí být vysoce profesionální, kvalifikovaný, motivovaný, disponující vysokým etickým standardem,
- vzdělávání a výcvik policisty musí být založeny na kompetenčním přístupu,
- ve vzdělávání a výcviku policistů je nutno zdůraznit osobní odpovědnost každého policisty za sebevzdělávání.¹³⁹

Vzdělávání a výcvik v základní odborné přípravě směřují k tomu, aby absolventi se zřetelem k potřebě výkonu povolání policisty posílili klíčové a občanské kompetence a vytvořili kompetence odborné.

Výuka základní odborné přípravy se člení do dvou tematických vzdělávacích okruhů.

- Tematický vzdělávací okruh I. – Základy policejní činnosti.
- Tematický vzdělávací okruh II. – Postup policistů při provádění služebních úkonů, zákroků a činností.

Na závěr každého tematického vzdělávacího okruhu je zařazena zkouška. Cílem je ověření intelektuální dovednosti studujících, schopnost spojovat získané znalosti a dovednosti studujících, schopnost spojovat získané znalosti a dovednosti různých disciplín integrovaných v příslušném tematickém vzdělávacím okruhu do jednoho funkčního celku a prokázat splnění cílů vzdělávání. Zkoušky jsou pro všechny studující povinné a jejich úspěšné absolvování je podmínkou pokračování studia v dalším tematickém okruhu vzdělávání. Základní odborná příprava je zakončena závěrečnou zkouškou.

¹³⁸ Školní vzdělávací program: Základní odborná příprava pro policisty služby pořádkové a služby dopravní policie zařazené ve 3. a 4. tarifní třídě. Holešov: Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, 1. září 2009. 108 s. Č.j. VPŠH-542/SP-2009.

¹³⁹ Tamtéž

Podmínkou přistoupení k závěrečné zkoušce je, že studující byl ve všech předchozích předepsaných zkouškách na závěr tematického vzdělávacího okruhu hodnocen výsledkem „splnil“. Závěrečná zkouška se skládá z ústní a praktické zkoušky. Praktická zkouška je realizována inscenační metodou jako řešení simulovaného případu.¹⁴⁰

Přehled základní odborné přípravy realizované v roce 2009/2010 ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově.

- Základní odborná příprava pro studenty vysokých škol – mimoprávní obor – služba pořádkové, dopravní a železniční policie v délce trvání 3 měsíce.
- Základní odborná příprava pro absolventy čtyřletého studijního oboru 68-42-M/003 pro službu pořádkové a dopravní policie v délce trvání 6 měsíců.
- Základní odborná příprava pro policisty služby pořádkové a služby dopravní policie zařazené ve 3. a 4. tarifní třídě v délce trvání 6 měsíců.
- Základní odborná příprava policistů služby cizinecké policie v délce trvání 10 měsíců.
- Základní odborná příprava pro policisty služby cizinecké policie zařazené ve 3. a 4. platové třídě v délce trvání 10 měsíců.¹⁴¹

Jazykové kurzy jsou zaměřeny na výuku světových jazyků s důrazem na odbornou terminologii využívanou při služební činnosti. Cílem jazykového vzdělávání je připravit absolventy tak, aby své znalosti a dovednosti dokázali uplatnit v souladu se svými profesními potřebami. Jazykové vzdělávání je organizováno různými formami výuky (přípravné kurzy, intenzivní kombinované kurzy, zdokonalovací kurzy, profesní kurzy, externí kurzy atd.) Aktuální nabídky kurzů, které jsou realizovány, jsou závislé na potřebě ze strany policistů. Nejčastěji se jedná o kurzy anglického, německého, ruského jazyka.

Studium ve specializační přípravě, která poskytuje kvalifikaci v režimu § 45 odst. 2 písm. b) zákona¹⁴² vybraným činnostem.

¹⁴⁰ Školní vzdělávací program: Základní odborná příprava pro policisty služby pořádkové a služby dopravní policie zařazené ve 3. a 4. tarifní třídě. Holešov: Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, 1. září 2009. 108 s. Č.j. VPŠH-542/SP-2009.

¹⁴¹ Výroční zpráva za rok 2009/2010, Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově.

¹⁴² Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v platném znění.

Cílem je získání způsobilosti nezbytné pro vykonávané specifické služební činnosti, které pro služební místo přímo nevyplývají z katalogu činností v Policii České republiky a vykonává je pouze ten příslušník, který je určen z rozhodnutí služebního funkcionáře podle individuálních potřeb a dispozic.

Další odborná příprava, která zahrnuje i systém služební přípravy, jejímž cílem je soustavně udržovat a prohlubovat kvalifikaci získanou pro výkon zastávaného služebního místa. V systému další odborné přípravy je dominantním prvkem služební příprava, která je realizována služebními funkcionáři jako součást výkonu služby mimo působnost policejních škol. Jejím cílem je v průběhu celé doby trvání služebního poměru udržovat, prohlubovat a inovovat odbornou připravenost policistů k plnění služebních úkolů. Do obsahu další odborné přípravy jsou zahrnuty zejména oblasti všeobecná další odborná příprava, služební tělesná, střelecká a taktická příprava, další odborná příprava ve vztahu ke služebnímu místu, další odborná příprava ve vztahu k případům. Další odborná příprava je určena všem policistům a je diferencována obsahově podle rozsahu oprávnění a povinností policisty vyplývajícím obecně ze služebního poměru příslušníka bezpečnostního sboru, profilových činností jednotlivých služeb Policie České republiky nebo rozsahu oprávnění a povinností policisty vyplývajícím z konkrétních služebních činností.

Příprava na vykonání služební zkoušky¹⁴³ podle obsahu stanoveného příslušným nařízením vlády¹⁴⁴.

Manažerské vzdělávání - současný systém vzdělávání a rozvoj policejních manažerů nemá systematický charakter, není centrálně organizován. Postupně se prosazuje systém manažerského výcviku, který budou policejní manažeři absolvovat v rámci celoživotního vzdělávání. Jeho obsah bude ovlivňován aktuálním rozvojem oboru i vlastní policejní praxí.

¹⁴³ § 12 zákona č. 361/2003 Sb.

¹⁴⁴ § 1 nařízení vlády č. 506/2004 Sb., kterým se stanoví způsob přípravy na služební zkoušku, obsah služební zkoušky, její průběh, hodnocení a ukončení.

5.5 Příprava pro službu v bezpečnostních sborech s důrazem na Policii České republiky

Službou v bezpečnostních sborech se podle zvláštního právního předpisu¹⁴⁵ „rozumí služba fyzických osob v bezpečnostním sboru, kterým se rozumí Policie České republiky, Hasičský záchranný sbor České republiky, Celní správa České republiky, Vězeňská služba České republiky, Bezpečnostní informační služba a Úřad pro zahraniční styky a informace.“

Ve své práci se zabývám zejména přípravou pro službu v Policii České republiky. Především si musíme uvědomit, že z hlediska náročnosti, složitosti plněných úkolů, odpovědnosti a profesionálních nároků kladených na příslušníky vykonávající službu v jednom z bezpečnostních sborů – Policii České republiky je nanejvýš vhodné chápat službu v bezpečnostním sboru jako celoživotní povolání se všemi zákonnými a morálními pravidly.

Policie České republiky slouží veřejnosti. „Její úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.“¹⁴⁶

Úkoly policie a jejich konkrétní vymezení jsou stanoveny zejména v úvodních ustanoveních zákona o Policii České republiky¹⁴⁷ a v Etickém kodexu Policie České republiky.¹⁴⁸

Stěžejním a nejdůležitějším úkolem Policie České republiky je bezesporu ochrana bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku a předcházení trestné činnosti. Mimo tyto výše uvedené úkoly plní policie ovšem další širokou škálu velmi důležitých úkolů, které vyžaduje společenská zakázka moderní demokratické společnosti.

¹⁴⁵ § 1 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v platném znění,

¹⁴⁶ § 2 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, v platném znění,

¹⁴⁷ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

¹⁴⁸ Rozkaz policejního prezidenta č. 154/2011, o profesní etice Policie České republiky

Podle příslušného právního předpisu¹⁴⁹ sem patří zejména:

- odhalování trestných činů a zjišťování jejich pachatelů,
- preventivní činnost předcházející proti trestnému a jinému protiprávnímu jednání,
- boj proti terorismu a organizovanému zločinu,
- vyšetřování trestných činů, které provádějí specializované útvary,
- ochrana práv a svobod osob,
- ochrana bezpečnosti ústavních činitelů a zákonem chráněných osob,
- ochrana zastupitelských úřadů a dalších důležitých objektů zvláštního významu pro vnitřní pořádek a bezpečnost státu,
- vyhledávání pátrání po osobách a věcech,
- ochrana jaderných zařízení, fyzická ochrana jaderného materiálu při přepravě,
- vyhledávání pátrání po uprchlících z výkonu vazby a vězení, pronásledování a pátrání po těchto osobám,
- zajišťování ochrany státních hranic ve vymezeném rozsahu,
- spolupráce s obcemi a zabezpečování místních záležitostí,
- úsilí o trvalou podporu a důvěru veřejnosti
- řízení provozu, dohled nad bezpečností silničního provozu, odhalování a projednávání přestupků,
- prosazování zákonnosti atd.

Policistou by se proto měl stát jen takový občan, který chce ve svém životě zastávat a ctít zákon, přistupovat individuálně a spravedlivě ke každému občanovi a prohlubovat svoje znalosti a odbornou kvalifikaci.¹⁵⁰

Uchazeč se zájmem vykonávat službu v Policii České republiky musí o přijetí do služebního poměru písemně požádat a musí dále splňovat následující podmínky zákona¹⁵¹: musí být občanem České republiky a starší 18 let, bezúhonný, musí splňovat vzdělání stanovené pro služební místo, na které má být ustanoven (v současné době minimálně střední vzdělání s maturitní zkouškou), fyzicky, zdravotně a osobnostně způsobilý k výkonu služby, plně způsobilý k právním úkonům.

¹⁴⁹ Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

¹⁵⁰ *Archiv 2008* [online]. 2008 [cit. 2011-10-31]. MVČR. Dostupné z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/rs_atlantic/policie/prezidium/nabor/39426.html>.

¹⁵¹ § 13 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, v platném znění.

Je oprávněný seznamovat se s utajovanými informacemi podle zvláštního právního předpisu, má-li být ustanoven na služební místo¹⁵², pro které se tato způsobilost vyžaduje.

Není členem politické strany nebo politického hnutí a nevykonává živnostenskou nebo jinou výdělečnou činnost a není členem řídicích nebo kontrolních orgánů právnických osob, které vykonávají podnikatelskou činnost.

Právní poměry fyzických osob, které v bezpečnostním sboru vykonávají službu, jejich odměňování, řízení ve věcech služebního poměru a organizační věci služby je upraveno zvláštním právním předpisem¹⁵³. Policie České republiky nabízí uplatnění především uchazečům v uniformované složce policie. Noví policisté jsou především zařazováni pro výkon služebního místa u služby pořádkové, železniční, dopravní nebo cizinecké policie.

Pokud policista splňuje stanovenou dobu trvání služebního poměru, specifické požadavky pro převedení a absolvuje odbornou přípravu, může být zařazen k ostatním službám policie, jakou je například letecká či ochranná služba, nebo k dalším speciálním útvarům Policie České republiky, ke kterým patří například útvar rychlého nasazení, útvar pro odhalování organizovaného zločinu, služba kriminální policie a vyšetřování, pyrotechnická služba, kynologie a hipologie. Tato místa se obsazují policisty, kteří splňují kvalifikační požadavky pro příslušné služební místo a splňují minimální dobu trvání služebního poměru. Povinností je též absolvování dalších speciálních ověřování způsobilosti pro výkon určité funkce, absolvování odborné přípravy a výcviku.¹⁵⁴

Vedle služebního poměru nabízí policie také uplatnění zaměstnancům Policie České republiky v pracovním poměru, který je upraven zákoníkem práce. Obvykle se jedná o pracovní pozice v oblasti servisní údržby, programátorů, techniků a v omezeném počtu i některých dalších specializací.

U výše uvedených důvodů bylo a je bezpodmínečně nutné vytvořit a realizovat systém vzdělávání policistů, který poskytuje záruku odborné kvalifikace policistů pro výkon služby od přijetí do služebního poměru po celou dobu jeho trvání. Tento systém zajišťuje vzdělávání policistů a získávání odborné kvalifikace nezbytné jak pro výkon zastávaných funkcí, tak pro jejich kariérní růst.

¹⁵² Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, v platném znění.

¹⁵³ Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostním sborů, v platném znění.

¹⁵⁴ Tamtéž

Zavedený systém vzdělávání policistů vytváří podmínky pro přípravu policistů a zaměstnanců Policie České republiky pro výkonnou, spolehlivou, apolitickou a nestrannou profesionální veřejnou službu založenou na principech demokratického právního státu.¹⁵⁵

¹⁵⁵ MV ČR. Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků policie České republiky. Praha: OVSPŠ, 2008. Č.j. MV-16511-1/VO-2008

II EMPIRICKÁ ČÁST

6 ÚVOD K EMPIRICKÉ ČÁSTI

Existuje mnoho definic výzkumu. Některé jsou velmi složité a některé jsou naopak lakonické. Výzkum se definuje velmi těžko, protože má mnoho tváří a stránek. Z množství definic jsem zvolila následující stručnou a výstižnou definici.

„Výzkum je systematický způsob řešení problémů, kterým se rozšiřují hranice vědomostí lidstva. Výzkumem se potvrzují či vyvracejí dosavadní poznatky, anebo se získávají nové poznatky.“¹⁵⁶

Ve výzkumu se řeší buď jeden, nebo více zpravidla spolu souvisejících problémů. Řešení vědeckého problému představuje řadu navzájem propojených a na sobě závislých kroků a činností. Jednotlivé výzkumy se mohou navzájem poněkud lišit co do posloupnosti jednotlivých činností, ale základní schéma postupu bývá následující:

- a) stanovení problému,
- b) formulace hypotézy,
- c) testování (ověřování) hypotézy,
- d) vyvození závěrů a jejich prezentace.¹⁵⁷

6.1 Cíl a charakteristika empirického šetření

Je celkem přirozené, že každý rodič chce pro své dítě jen to nejlepší a právě proto je důležité si vybrat tu správnou školu, která odpovídá jak představám žáků, tak i představám jejich rodičů. V dnešní době hraje vzdělávání velkou roli a jsou na něj kladeny stále vyšší a vyšší požadavky. K získávání žáků do škol pořádají školy dny otevřených dveří, propagaci v novinách, na internetu a také náborový pracovníci školy seznamují žáky při svých návštěvách základních škol s možnostmi a uplatněním po skončení studia střední školy.

Základním, tedy obecným cílem empirického šetření problematiky „Vzdělávání národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově“ bylo zjistit, jaká byla motivace žáků z řad národnostních menšin ke studiu právě na výše uvedené škole.

¹⁵⁶GAVORA, Petr. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000. 207 s. ISBN 80-85931-79-6. strana 11

¹⁵⁷CHRÁSKA, Miroslav. *Úvod do výzkumu v pedagogice*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, 2006. 200 s. strana 9

Jak se tito žáci připravovali k přijímacímu řízení a jestli čas, který tomu věnovali, byl adekvátní k jejich spokojenosti s výsledkem přijímacího řízení. Dílčími cíly bylo získat poznatky u žáků z řad národnostních menšin, které se týkají vztahu ke škole a vzdělávání. Jejich názor na vzdělávání v policejní škole, jak vnímají přístup učitelů a žáků z majority k minoritě a jaké vidí klady a nedostatky právě ve vzdělávání a přípravě k budoucímu povolání stát se policistou.

6.2 Formulace otázek a hypotéz

V rámci výzkumu byl zvolen kvantitativní výzkum.

„Kvantitativní výzkum pracuje s číselnými údaji. Zjišťuje množství, rozsah nebo frekvenci výskytu jevů, resp. jejich míru (stupeň). Číselné údaje se dají matematicky zpracovat. Je možné sčítat, vypočítat jejich průměr, vyjádřit je v procentech nebo použít další metody matematické statistiky (vyjádřit směrodatnou odchylku, korelační koeficient, statistickou významnost rozdílu mezi dvěma anebo více výsledky apod.).“¹⁵⁸

Výzkum je rozdělen do čtyř oblastí podle určitého zaměření. V první části výzkumu bylo cílem zjistit, jaká byla motivace žáků a co je vedlo ke studiu na policejní škole.

V druhé části výzkumu zjišťujeme, jak byli žáci spokojeni s přípravou k přijímacímu řízení a zda znali uplatnění po dokončení studia na škole.

Ve třetí části je řešena otázka vztahu žáků ke škole a vzdělávání. Jestli považují vzdělání za důležité pro svůj další život a práci. Zda si myslí, že studium ve škole je náročné a je mu potřeba věnovat hodně času a zároveň co se jim ve škole nejvíce líbí.

Čtvrtá část výzkumu byla zaměřena na vztahy mezi majoritou a minoritou. Mezi učiteli a žáky a jak žáci z minority vnímají vzájemnou spolupráci ve třídě.

Základním východiskem výzkumu jsou následující výzkumné předpoklady:

- P1: „Výběr studia na policejní škole na základě prováděného náboru policejní školou je častější motivací žáků než na základě svého rozhodnutí.“
- P2: „Žáci, kteří jsou přesvědčeni, že studium na policejní škole ovlivní jejich budoucí povolání, mají větší šanci k přijetí než ti, kteří o budoucím povolání zatím neuvažují.“

¹⁵⁸ GAVORA, Petr. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000. 207 s. ISBN 80-85931-79-6. strana 31

- P3: „Žáci, u kterých převládá vnitřní motivace k učení, mají pozitivnější vztah ke škole a vzdělávání než ti, u kterých vnitřní motivace k učení chybí.“
- P4: „Vztahy mezi majoritou a minoritou na policejní škole se daří řešit lépe než na základní škole.“

Dále byly stanoveny hypotézy, které byly ověřeny a vyhodnoceny statistickou metodou chí-kvadrát. Odpovědi u otázek č. 2, 3, 12, 13, 18, 25, 30, 35 a 37

- H1₀: Mezi motivací žáků na výběr školy není statisticky významný rozdíl.
- H1_A: Mezi motivací žáků na výběr školy je statisticky významný rozdíl.
- H2₀: Mezi názory žáků proč si vybrali studium na policejní škole, není statisticky významný rozdíl.
- H2_A: Mezi názory žáků proč si vybrali studium na policejní škole, je statisticky významný rozdíl.
- H3₀: Mezi názory žáků zda věnovali hodně času k přípravě, není statisticky významný rozdíl.
- H3_A: Mezi názory žáků zda věnovali hodně času k přípravě je statisticky významný rozdíl.
- H4₀: Mezi názory žáků jak dlouho před přijímacím řízením se začali učit, není statisticky významný rozdíl.
- H4_A: Mezi názory žáků jak dlouho před přijímacím řízením se začali učit, je statisticky významný rozdíl.
- H5₀: Mezi názory žáků zda znali možnost uplatnění po dokončení studia, není statisticky významný rozdíl.
- H5_A: Mezi názory žáků zda znali možnost uplatnění po dokončení studia, je statisticky významný rozdíl.
- H6₀: Mezi názory žáků zda je potřeba pilně studovat, není statisticky významný rozdíl.
- H6_A: Mezi názory žáků zda je potřeba pilně studovat, je statisticky významný rozdíl.
- H7₀: Mezi názory žáků co se jim nejvíce ve škole líbí, není statisticky významný rozdíl.
- H7_A: Mezi názory žáků co se jim ve škole nejvíce líbí, je statisticky významný rozdíl.
- H8₀: Mezi názory žáků proč si myslí, že dochází ke konfliktům mezi žáky z majority a minority, není statisticky významný rozdíl.
- H8_A: Mezi názory žáků proč si myslí, že dochází ke konfliktům mezi žáky z majority a minority, je statisticky významný rozdíl.
- H9₀: Mezi názory žáků na vztahy mezi spolužáky, není statisticky významný rozdíl.
- H9_A: Mezi názory žáků na vztahy mezi spolužáky, je statisticky významný rozdíl.

6.3 Metody a organizace výzkumu

Pro provedení výzkumu byly stanoveny následující metody.

1. Rozbor literatury, dokumentů, materiálů, vztahujících se k otázce vzdělávání národnostních menšin, včetně využití vlastních zkušeností na základě práce se žáky z řad národnostních menšin.
2. Metoda dotazník – je to způsob písemného kladení otázek a získávání písemných odpovědí. Je nejfrekventovanější metodou k získávání údajů. Dotazník se považuje za ekonomický výzkumný nástroj a je určen především k hromadnému získávání údajů. Tímto způsobem můžeme získat velké množství informací v krátkém čase.¹⁵⁹

Ke splnění výzkumného cíle byla použita forma extenzivního empirického výzkumu pedagogicko-psychologického charakteru, který spočívá v analýze údajů získaných vyplněním dotazníku respondentů. Výše uvedená metoda je výhodná v tom, že nám umožňuje v poměrně krátké době zjistit názory početného souboru osob. Na druhé straně, si ale také musíme uvědomit i nevýhody této techniky. Zejména tu skutečnost, že jde pouze o oblast postojů, názorů, mínění. I když dotazník má i svá jistá omezení, nelze podceňovat jeho výsledky, které získáme jeho vyplněním.

Autorský dotazník je sestaven ze 40 otázek, které jsou rozděleny do čtyř sekcí. První sekce je tvořena 10 uzavřenými otázkami a jedna otázka je polouzavřená. Vztahuje se k motivaci a zájmu o studium v policejní škole. Výsledky přípravy k přijímacímu řízení ke vzdělávání v policejní škole je tématem druhé sekce, kterou tvoří 9 uzavřených otázek. Třetí sekce je zaměřena na vztah ke škole a vzdělávání. Tvoří ji 8 uzavřených otázek, z toho dvě otázky jsou polouzavřené. U dvou otázek mají žáci možnost vyjádřit svůj názor. Čtvrtá sekce se věnuje vztahu mezi majoritou a minoritou, mezi žáky a učiteli. Tuto sekci tvoří 10 otázek, které jsou uzavřené. Otázky jsou formulovány tak, aby byly srozumitelné a vhodné pro žáky prvních až čtvrtých ročníků. Časová dotace pro vyplnění dotazníku je odhadnuta na patnáct až dvacet minut. Dotazník je anonymní. Žáci vyplnili dotazník v průběhu měsíce listopadu 2011.

¹⁵⁹GAVORA, Petr. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000. 207 s. ISBN 80-85931-79-6. strana 99

Organizace výzkumu

- a) zpracování chronologického plánu včetně vypracování dotazníku
- b) výběr souboru respondentů
- c) hlavní výzkum
- d) příprava údajů pro jejich zpracování
- e) zpracování empirického materiálu

U některých vybraných otázek byly zpracovávány odpovědi pomocí testu dobré shody chí-kvadrát. Uvedené odpovědi, které znázorňovaly pozorovanou četnost, byly dosazeny do tabulky pro výpočet chí-kvadrátu. Poté se vypočítá očekávaná četnost, tak že se sečte pozorovaná četnost a vydělí se počtem řádků pozorované četnosti. V další části tabulky se odečte pozorovaná četnost od četnosti očekávané a následně se umocní na druhou. V poslední části tabulky byla pro každé pole, vypočtena hodnota $\frac{(P-O)^2}{O}$. Následným součtem vypočítaných hodnot, dostaneme hodnotu, která je ukazatelem rozdílu mezi pozorovanou a očekávanou četností. Tuto vypočítanou hodnotu testového kritéria $\chi^2 = \frac{(P-O)^2}{O}$ srovnáváme s tzv. kritickou hodnotou $\chi^2_{0,05}$, kterou nacházíme ve statistických tabulkách. Vypočítanou kritickou hodnotu hledáme vždy pro určitou hladinu významnosti a určitý počet stupňů volnosti. Počet stupňů volnosti závisí na počtu řádků v tabulce, kdy odečteme jeden řádek.

Ve všech případech byla zvolena hladina významnosti 0,05. V případech, kdy zjistíme, že vypočítané testové kritérium je menší než kritická hodnota nalezená ve statistických tabulkách, přijmeme nulovou hypotézu. K odmítnutí nulové hypotézy je třeba, aby vypočítaná hodnota testového kritéria byla větší, nebo alespoň stejně velká jako hodnota kritická.¹⁶⁰

¹⁶⁰CHRÁSKA, Miroslav. *Úvod do výzkumu v pedagogice*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, 2006. 200 s.

6.4 Charakteristika souboru respondentů

Z podstaty výzkumného problému vyplývá, že bylo nutné zajistit získání dat celkem od 51 respondentů z řad žáků národnostních menšin v prvním, druhém, třetím a čtvrtém ročníku studujících v čtyřletém maturitním studiu na Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově. V prvním ročníku byly dotazníky předány celkem 13 respondentům, ve druhém ročníku 16 respondentům, ve třetím ročníku to je 10 respondentů a ve čtvrtém ročníku studuje v současné době 12 žáků. Z celkového počtu 51 respondentů je 28 chlapců a 23 dívek. Výzkum zasáhl 100% žáků z řad národnostních menšin studujících na škole.

7 INTERPRETACE ZÍSKANÝCH ÚDAJŮ

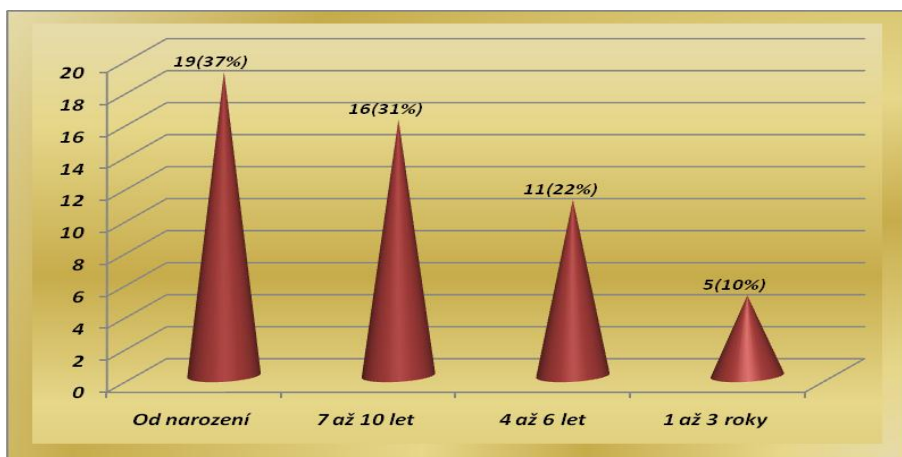
Celkově bylo distribuováno 51 dotazníků. Dotazníky byly žákům předávány průběžně v rozmezí posledních dvou týdnů v měsíci listopadu roku 2011. Žákům byla zároveň podána jednoduchá instrukce k jeho vyplnění. Jelikož většina žáků je ubytována na domově mládeže, nebyl větší problém si žáky shromáždit. S žáky bylo pracováno po třídách. Ostatním žákům, kteří do školy dojíždějí denně, byl dotazník předán k jeho řádnému vyplnění. Dotazník vyplnilo celkem 51 žáků, tedy všichni žáci, kteří jsou zařazeni v projektu „Vzdělávání národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově.“ Z celkového počtu 51 žáků bylo 28 chlapců a 23 dívek. Návratnost dotazníků byla 100 %.

	Počty předaných dotazníků	Počty vrácených dotazníků	
	Absolutní četnost	Absolutní četnost	Relativní četnost
I. ročník	13	13	25,5 %
II. ročník	16	16	31,4 %
III. ročník	10	10	19,6 %
IV. ročník	12	12	23,5 %
CELKEM	51	51	100 %

Tabulka č. 1. Přehled skladby a počtu vrácených dotazníků

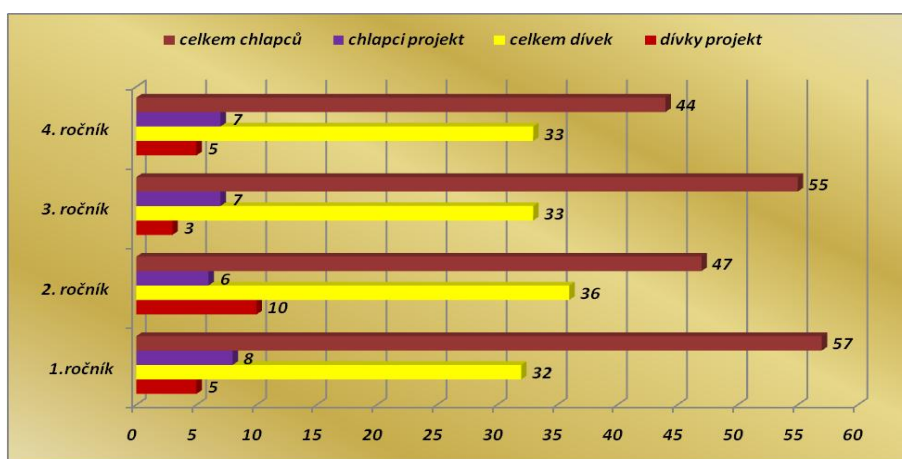
Bylo zjištěno, že od narození žije v České republice celkem 19 žáků. V rozmezí 7 až 10 let to je 16 žáků, 4 až 6 let zde žije 11 žáků a 1 až 3 roky to je 5 žáků. Z vyhodnocení této otázky je tedy patrné, že nejpočetnější skupinou žáků jsou žáci, kteří žijí v České republice již od narození. Mezi těmito žáky je 9 žáků vietnamské menšiny, z nichž 6 se narodilo již v České republice. I přes nízký počet respondentů z vietnamské menšiny se potvrdila teze z teoretické části 2.2.1 této práce, že přítomnost vietnamských občanů se datuje již hodně do minulosti a někteří z nich si postupně zvolili tuto zemi pro založení rodiny a domova.

Podle zjištěné délky pobytu v České republice lze usoudit, že čím je delší pobyt žáků na území České republiky (68 % nad 7 let), tím je větší zájem o studium na policejní škole a případně i o službu u Policie České republiky. Uvedené studium i službu lze považovat za významný prvek postupující integrace do majoritní společnosti.

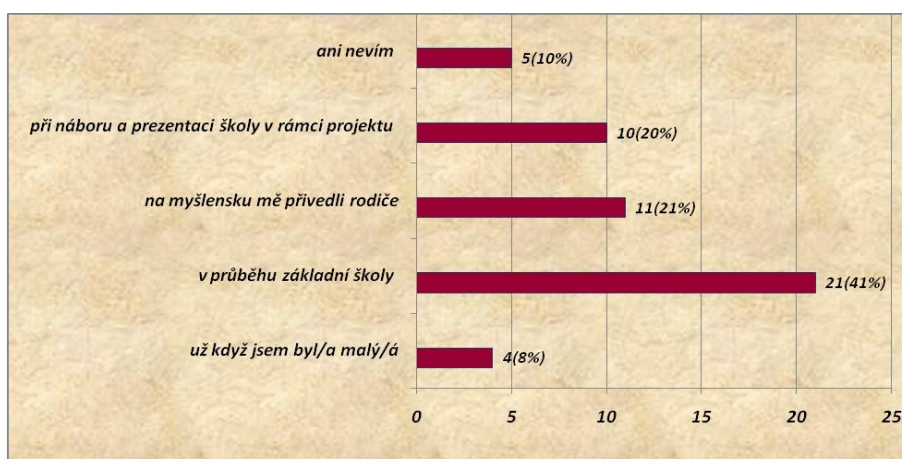
Graf č. 5. Délka pobytu žáků v České republice

V současné době studuje ve škole celkem 337 žáků ve čtyřech ročnících maturitního studia. Z tohoto počtu je 203 chlapců a 134 dívek. Z národnostních menšin je to 13 žáků (25 %) studujících v prvním ročníku, 16 (31 %) žáků studujících v druhém ročníku střední školy, 10 (20 %) žáků jsou žáci třetího ročníku a 12 žáků (24 %) jsou žáci ročníku čtvrtého. Celkové zastoupení národnostních menšin je 51 žáků (28 chlapců a 23 dívek). Z uvedeného je zřejmé, že zastoupení chlapců a dívek na policejní škole z řad národnostních menšin je přibližně stejné. Není mezi nimi velký rozdíl.

Graf č. 6. Počet dívek a chlapců v jednotlivých ročnících.

V odpovědi na otázku číslo jedna, čtyři žáci policejní školy uvedli, že studovat výše uvedenou školu je napadlo, když byli malý. V průběhu základní školy se rozhodlo pro studium 21 žáků, 11 žáků přivedli na tuto myšlenku rodiče, při náboru a prezentaci školy v rámci projektu oslovilo studium 10 žáků a pouze 5 žáků z celkového počtu odpovědělo, že nevědí. Můžu konstatovat, že 70 % žáků se rozhodlo pro studium policejní školy ještě, když byli malý, nebo v průběhu základní školy, případně je na tuto myšlenku přivedli rodiče. Jen 10 žáků bylo motivováno ke studiu policejní školy při náboru a prezentaci policejní školy v rámci projektu.

Graf č. 7. Kdy Vás napadla myšlenka, že chcete studovat na policejní škole? “.

Odpovědi na otázku č. 2 byly zadány do tabulky a vyhodnoceny statistickou metodou testu chí-kvadrát.

Výběr školy	Pozorovaná četnost P	Očekávaná četnost O	P-O	(P-O) ²	$\frac{(P-O)^2}{O}$
pověst školy	4	10,2	-6,2	38,47	3,772
styl výuky	5	10,2	-5,2	27,04	2,651
cizí jazyky	4	10,2	-6,2	38,44	3,772
doporučení	11	10,2	0,8	0,64	0,063
práce u policie	27	10,2	16,8	282,24	27,671
	Σ 51	Σ 51			37,929

Tabulka č. 2. Výpočet chí-kvadrátu – odpovědi na otázku č. 2.

V uvedeném příkladě budou mít obě hypotézy následující podobu:

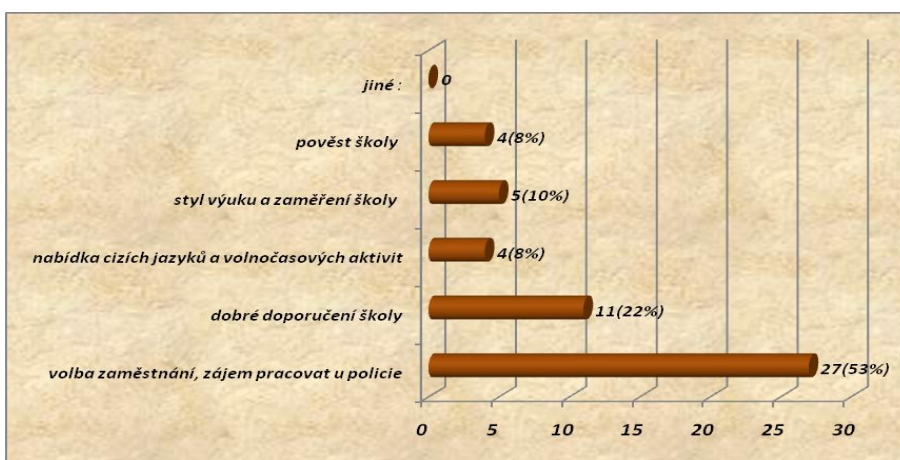
H₁₀: Mezi motivací žáků na výběr školy, není statisticky významný rozdíl.

H_{1A}: Mezi motivací žáků na výběr školy, je statisticky významný rozdíl.

Z tabulky č. 2 je tedy patrné, že vypočítaná hodnota testového kritéria je $x^2 = 37,929$.

Tato hodnota je ukazatelem rozdílu mezi pozorovanou a očekávanou četností. Kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a 4 stupně volnosti je $\chi^2_{0,05}(4) = 9,488$.

Zjistili jsme, že vypočítaná hodnota testového kritéria je větší než kritická hodnota, odmítáme tedy nulovou hypotézu a **přijímáme hypotézu alternativní**. Mezi žáky při výběru školy (kritérií) je významný statistický rozdíl. Vyplývá to i z výše uvedeného grafu, kdy 27 žáků projevilo zájem pracovat v budoucnu u Policie České republiky. Jedenáct žáků dalo na dobré doporučení školy a 14 žáků zaujala nabídka cizích jazyků, volnočasových aktivit, styl výuky a pověst školy. I když tato otázka byla položená, žádný žák neodpověděl z jiných důvodů.

Graf č. 8. Na prvním místě při výběru střední školy bylo pro Vás? "

Na níže uvedeném grafu jsem ověřila odpovědi na základě testu dobré shody chí-kvadrát. Do tabulky byly zadány odpovědi na otázku č. 3 a byl proveden výpočet.

délka pobytu v ČR	Pozorovaná četnost P	Očekávaná četnost O	P-O	$(P-O)^2$	$\frac{(P-O)^2}{O}$
rodiče	7	12,75	-5,75	33,06	2,593
učitel na ZŠ	9	12,75	-3,75	14,06	1,103
náb. prac.	10	12,75	-2,75	7,56	0,593
sám	25	12,72	12,25	156,19	12,250
	Σ 51	Σ 51			Σ 16,539

Tabulka č. 3. Výpočet chí-kvadrátu – odpovědi na otázku č. 3

V uvedeném příkladě budou mít obě hypotézy následující podobu:

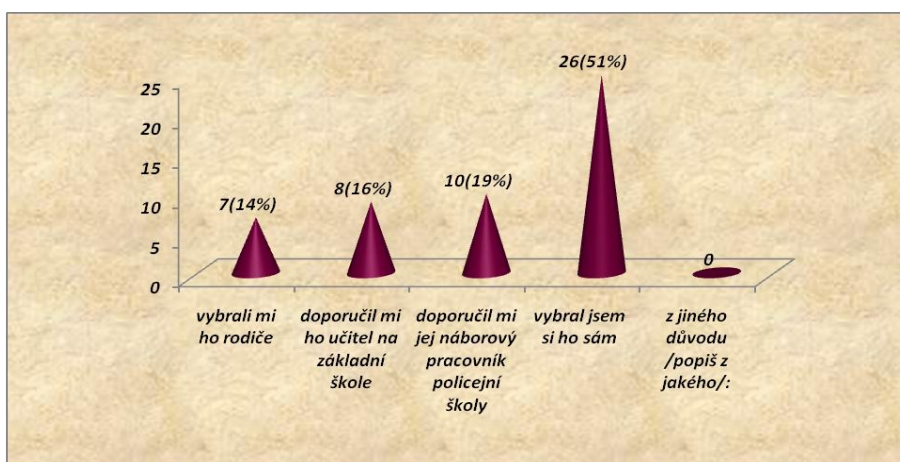
H_{20} : Mezi názory žáků proč si vybrali studium na policejní škole, není statisticky významný rozdíl

H_{2A} : Mezi názory žáků proč si vybrali studium na policejní škole, je statisticky významný rozdíl.

Z tabulky č. 3 je tedy patrné, že vypočítaná hodnota testového kritéria je $\chi^2 = 16,539$. Tato hodnota je ukazatelem rozdílu mezi pozorovanou a očekávanou četností. Kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a 3 stupně volnosti je $\chi^2_{0,05}(3) = 7,815$.

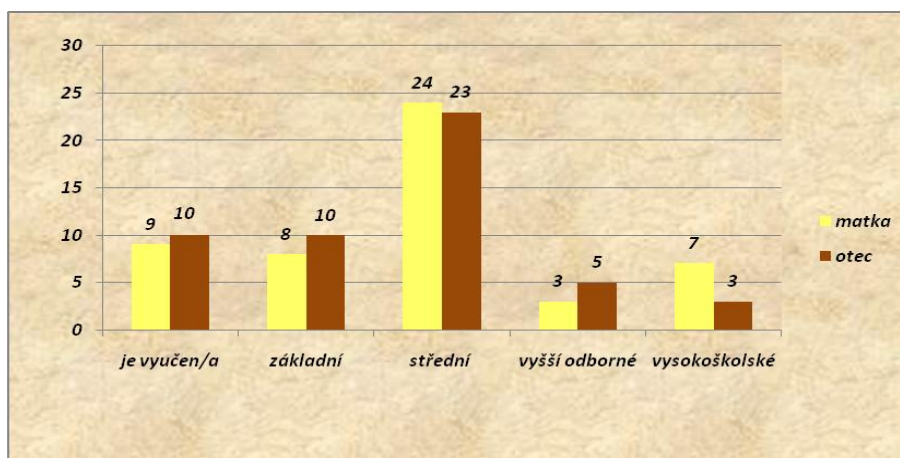
Zjistili jsme, že vypočítaná hodnota testového kritéria je větší než kritická hodnota, odmítáme tedy nulovou hypotézu a **přijímáme hypotézu alternativní**. Při výběru školy je mezi žáky významný rozdíl.

Dokazuje to i skutečnost, že většina žáků (26) si studium na uvedené škole vybrala sama. Ostatní žáci dali na doporučení učitelů základní školy nebo náborových pracovníků z policejní školy. Sedm žáků na tuto myšlenku přivedli rodiče.

Graf č. 9. Proč jste si vybrali studium právě na policejní škole?“

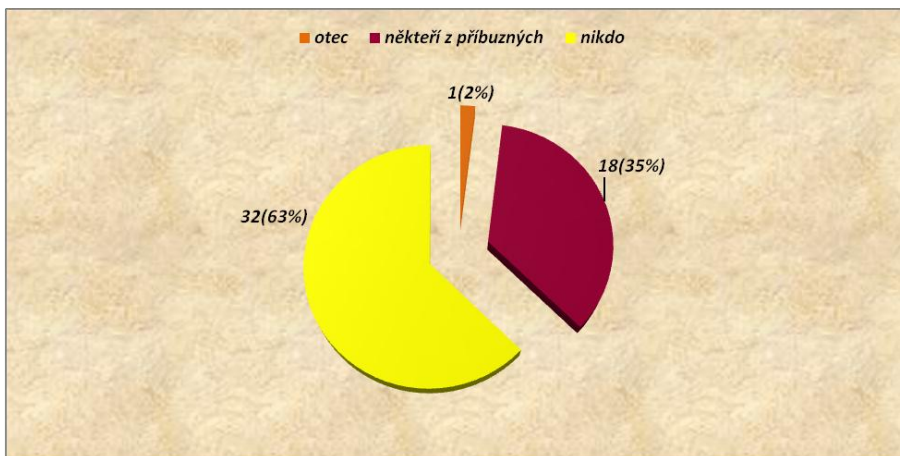
Z odpovědí na otázku č. 4 a 5 bylo zjištěno, že nejvíce rodičů 47 dosáhlo středního vzdělání. Poté následují rodiče, kteří jsou vyučeni, a základní vzdělávání získalo 18 rodičů žáků. Vyšší odborné vzdělávání uvedlo u svých rodičů 8 žáků a 10 rodičů má vysokoškolské vzdělání.

Graf č. 10. „Jaké vzdělání má Vaše matka?“ „Jaké vzdělávání má Váš otec?“

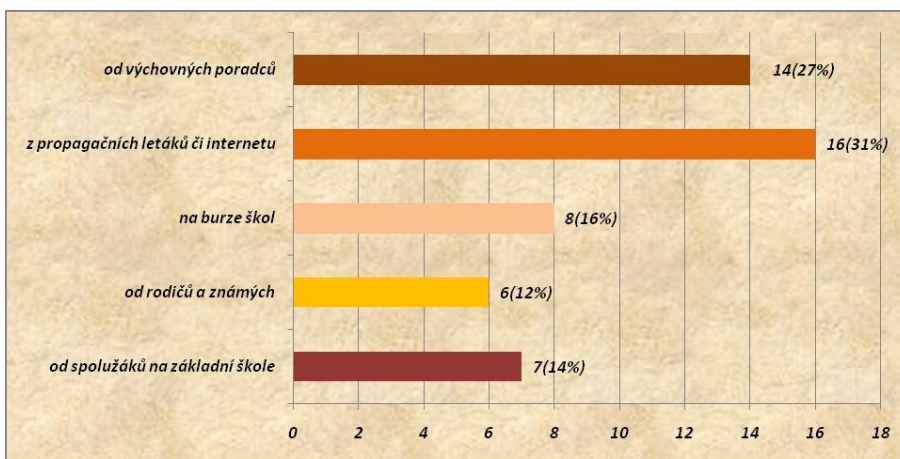
Na otázku číslo 6 žáci odpověděli následovně. Pouze jeden otec pracuje jako příslušník Policie České republiky a 18 žáků odpovědělo, že u policie pracuje někdo z jejich příbuzných. Největší počet odpovědí byl u 32 žáků, kteří odpověděli, že nikdo z jejich blízkého okolí u policie nepracuje.

Na odpověď zda pracuje u policie bratr nebo sestra nebyla žádná odpověď. Skutečnost, že celkem 19 žáků uvedlo, že otec nebo někdo z jejich příbuzných pracuje jako příslušník Policie České republiky, lze označit za významný motivační faktor.

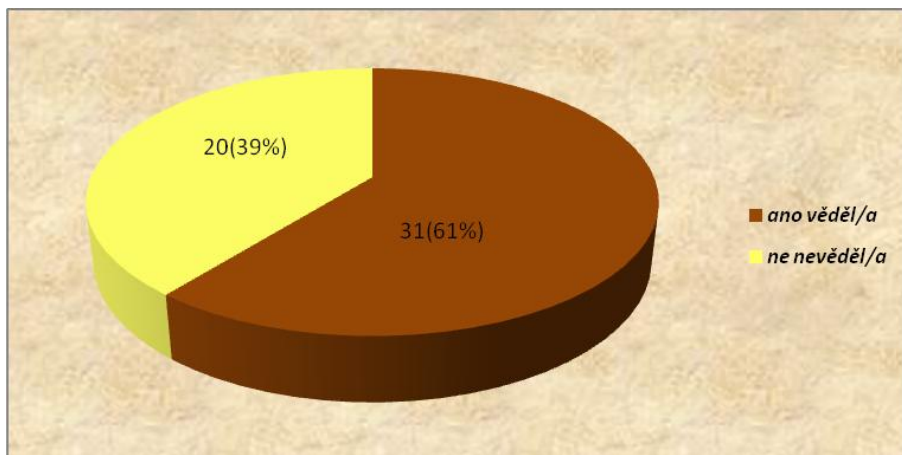
Graf č. 11. „Pracuje někdo ve Vaší rodině v řadách policie?“

Žáci, kteří chtějí studovat na policejní škole, mají možnost dozvědět se více o možnosti studia formou propagace školy na internetu, v tisku i v médiích. Také z propagačních letáků a samozřejmě se zástupci školy zúčastňují prezentací na burze škol. Na základních školách doporučují možnosti ke studiu výchovní poradci. Nejvíce žáků 16 se dovědělo o možnosti vzdělávání na policejní škole z propagačních letáků a internetu. Čtrnáct žáků bylo s touto možností seznámeno výchovnými poradci a ostatní žáci získali informace od rodičů či spolužáků na základní škole.

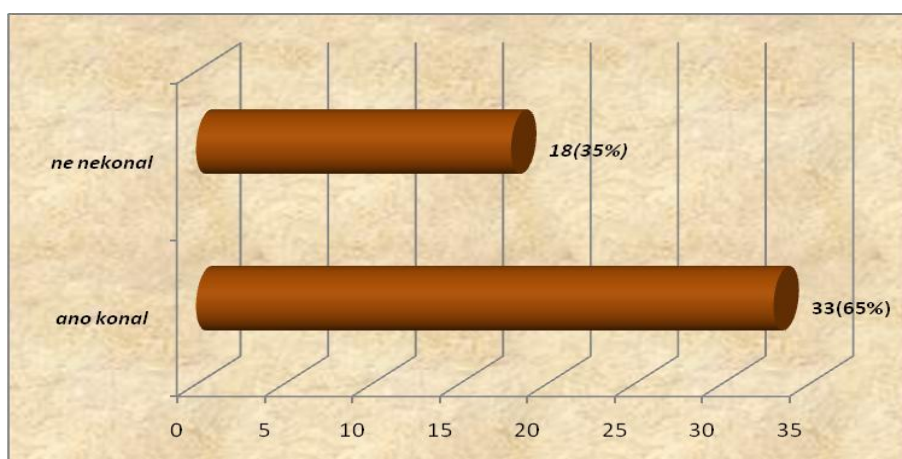
Graf č. 12. „Jakou cestou jste se dozvěděli o možnosti vzdělávání na policejní škole?“

Projekt vzdělávání národnostních menšin je prezentován jak na stránkách školy, tak i v médiích. Zároveň náboroví pracovníci školy navštěvují základní školy, kde jsou žáci seznámeni s projektem. Žáků, kteří odpověděli kladně na otázku č. 8, byla nadpoloviční většina. Bylo to 31 žáků, což činí 61 %. Následných 20 žáků (39 %) o projektu vzdělávání národnostních menšin nevědělo.

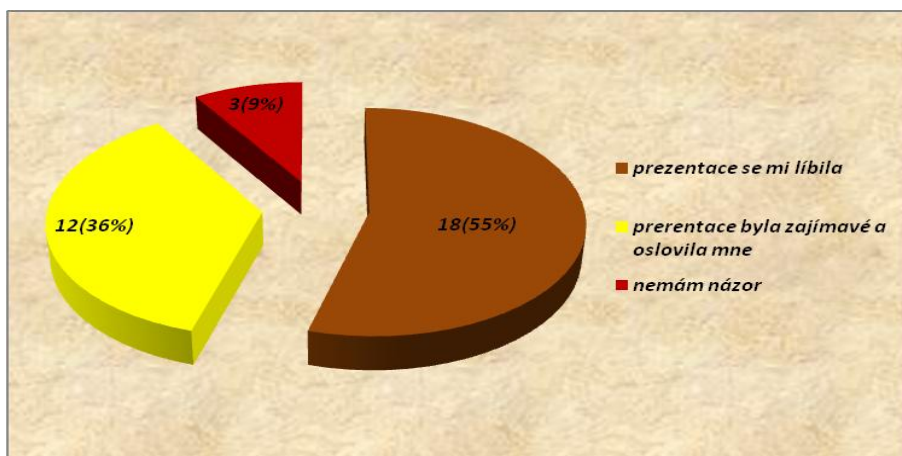
Graf č. 13. Věděli jste o projektu vzdělávání menšin.

Na otázku č. 9 odpověděli žáci následovně. Nábor na policejní školu se konal u 33 žáků na základní škole, což odpovídá zcela předchozí otázce, na kterou žáci odpovídali, zda věděli o projektu vzdělávání národnostních menšin. Osmnáct žáků (35 %) odpovědělo, že se na jejich základní škole nábor nekonal.

Graf č. 14. „Konala se u Vás na základní škole nábor na policejní školu?“

Z celkového počtu 33 žáků, kteří odpověděli v otázce č. 9 kladně, z nich 18 žáků (55 %) dále odpovědělo, že se jim prezentace školy líbila. Pro 12 žáků (36 %) byla prezentace zajímavá a oslovila je. 3 žáci (9 %) neměli na prezentaci názor.

Graf č. 15. „Pokud ano jak se Vám prezentace školy líbila?“

Z odpovědi na otázku č. 11 vyplývá, že 32 žáků (63 %) odpovědělo, že věci, které se naučí ve škole, uplatní určitě i v jiných oblastech. Odpověď, že dovednosti a zkušenosti získané na policejní škole uplatní pouze v oblasti policie, zvolilo 18 žáků (35 %). Na tuto otázku nedokázal odpovědět 1 žák (2 %).

Graf č. 16. „Myslíte si, že vám vzdělávání, které získáte na policejní škole, bude v životě prospěšné i v jiných oblastech?“

Na níže uvedeném grafu jsem si ověřila odpovědi na otázku číslo 12 na základě testu dobré shody chí- kvadrát. Do tabulky byly jsou zadány odpovědi a byl proveden výpočet.

	Pozorovaná četnost P	Očekávaná četnost O	$P-O$	$(P-O)^2$	$\frac{(P-O)^2}{O}$
ano	36	25,5	10,5	110,25	4,324
ne	18	25,5	-10,5	110,25	4,324
	Σ 51	Σ 51			8,648

Tabulka č. 4. Výpočet chí-kvadrátu – odpovědi na otázku č. 12.

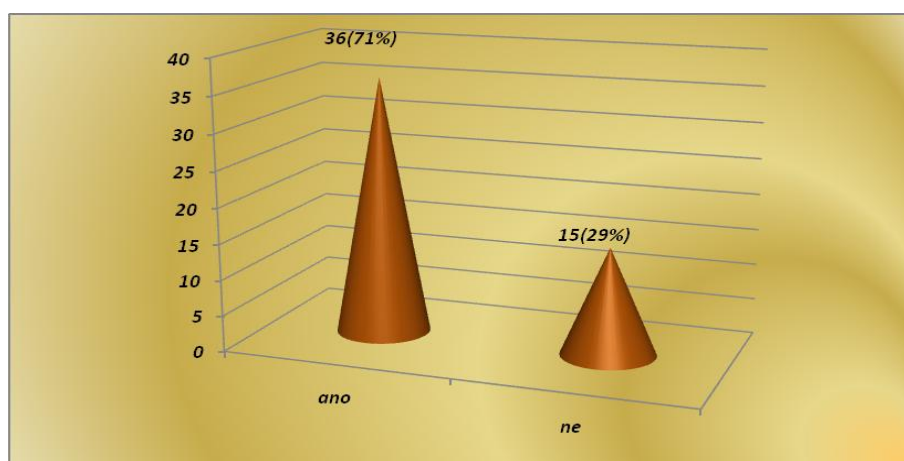
V uvedeném příkladě budou mít obě hypotézy následující podobu:

H_{3_0} : Mezi názory žáků zda věnovali hodně času k přípravě, není statisticky významný rozdíl.

H_{3_A} : Mezi názory žáků zda věnovali hodně času k přípravě, je statisticky významný rozdíl.

Z tabulky č. 4 je tedy patrné, že vypočítaná hodnota testového kritéria je $\chi^2 = 8,648$. Tato hodnota je ukazatelem rozdílu pomezi pozorovanou a očekávanou četností. Kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a 1 stupně volnosti je $\chi^2_{0,05}(1) = 3,841$.

Zjistili jsme, že vypočítaná hodnota testového kritéria je větší než kritická hodnota, odmítáme tedy nulovou hypotézu a **přijímáme hypotézu alternativní**. Mezi časem, který žáci věnovali přípravě je významný rozdíl. Také pokud se podíváme na graf, zjistíme, že 36 žáků věnovalo přípravě hodně času. Byl to jeden z hlavních důvodů motivace, aby zvládli přijímací řízení, na které je potřeba se důkladně připravit. Ostatní žáci uvedli, že přípravě věnovali jen málo času.

Graf č. 17. „Věnovali jste hodně času na přípravu k přijímacímu řízení na policejní školu?“

Na níže uvedeném grafu jsem ověřila odpovědi na otázku číslo 13 na základě testu dobré shody chí-kvadrát. Do tabulky byly zadány odpovědi na otázku a byl proveden výpočet.

čas věnovaný přípravě	Pozorovaná četnost P	Očekávaná četnost O	P-O	(P-O) ²	$\frac{(P-O)^2}{O}$
tři měsíce	12	12,75	-0,75	0,56	0,044
dva měsíce	19	12,75	6,25	39,06	3,064
měsíc	17	12,75	4,25	18,06	1,416
méně než měsíc	3	12,75	-9,75	95,06	7,456
	Σ 51	Σ 51			11,98

Tabulka č. 5. Výpočet chí-kvadrátu – odpovědi na otázku č. 13.

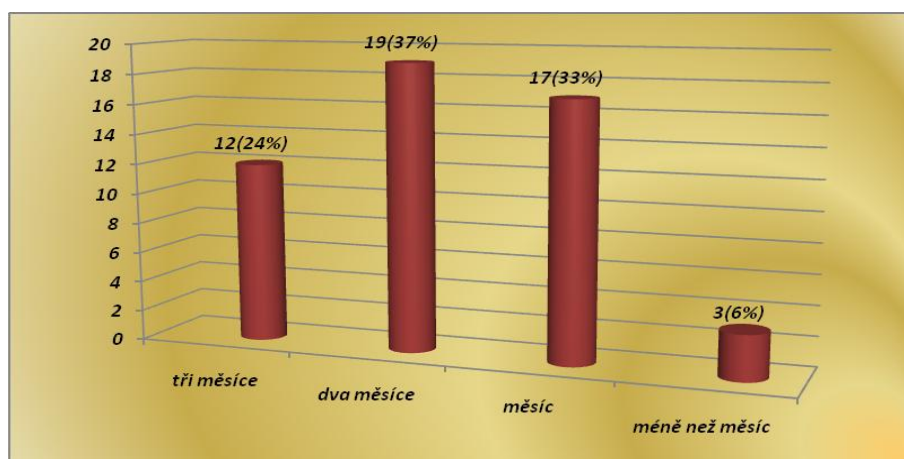
V uvedeném příkladě budou mít obě hypotézy následující podobu:

H₄₀: Mezi názory žáků jaký čas věnovali přípravě, není statisticky významný rozdíl.

H_{4A}: Mezi názory žáků jaký čas věnovali přípravě, je statisticky významný rozdíl.

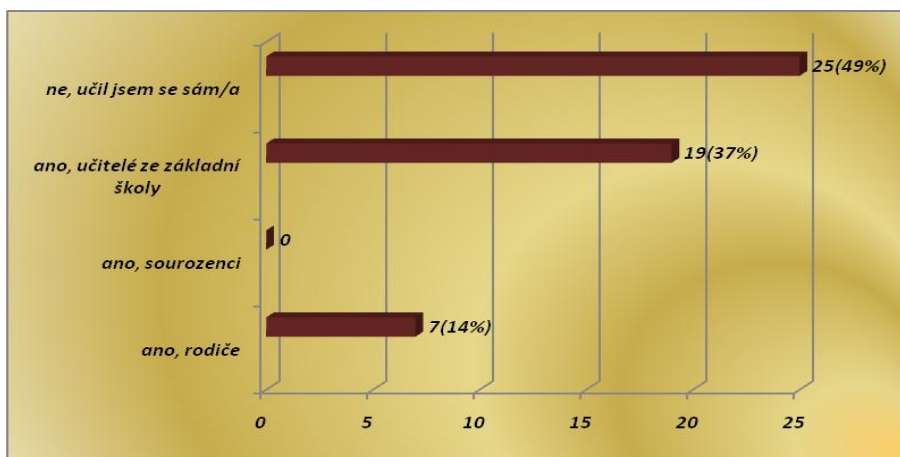
Z tabulky č. 5 je tedy patrné, že vypočítaná hodnota testového kritéria je $\chi^2 = 11,98$. Tato hodnota je ukazatelem rozdílu pomezi pozorovanou a očekávanou četností. Kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a 3 stupně volnosti je $\chi^2_{0,05}(3) = 7,815$.

Zjistili jsme, že vypočítaná hodnota testového kritéria je větší než kritická hodnota, odmítáme tedy nulovou hypotézu a **přijímáme hypotézu alternativní**. Mezi časem, který žáci věnovali přípravě je tedy významný statistický rozdíl. Žáci nepodcenili přípravu a již tři měsíce před termínem přijímacího řízení se 12 žáků začalo připravovat. Měsíc až dva měsíce věnovalo přípravě 36 žáků. Většina žáků tedy přípravu nepodcenila, což dokazují i odpovědi na předchozí otázku, kdy 36 žáků uvedlo, že přípravě věnovali hodně času.

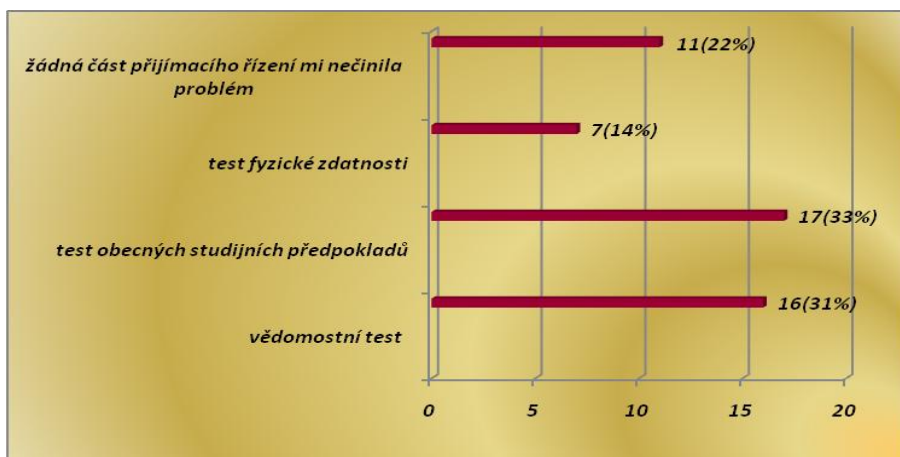
Graf č. 18. „Jak dlouho před přijímacím řízením jste se začali učit?“

Co se týkalo přípravy k přijímacímu řízení, bylo zjištěno, že velký počet žáků se k přijímacímu řízení připravoval sám. Bylo to 25 žáků. Rodiče a učitelé ze základní školy pomáhali s přípravou u 26 žáků, jak vyplývá z jejich odpovědi.

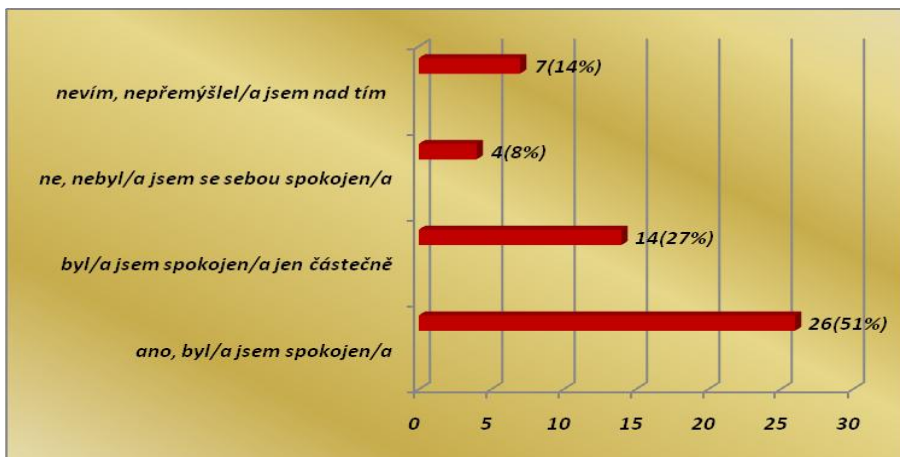
Graf č. 19. „Pomáhal Vám někdo s přípravou k přijímacímu řízení?“

Přijímací řízení na policejní školu se skládá ze tří oddílů. Prvá část je test obecných studijních předpokladů, který činil problém 17 žákům. Druhá část přijímacího řízení tvoří vědomostní test, který byl pro 16 žáků obtížný. Jen pro 7 žáků byl problémem test fyzické zdatnosti. I když 78 % žáků uvedlo, že některá část přijímacího řízení jim činila problémy, v závěru všichni žáci vyhověli a byli přijati na výše uvedenou školu.

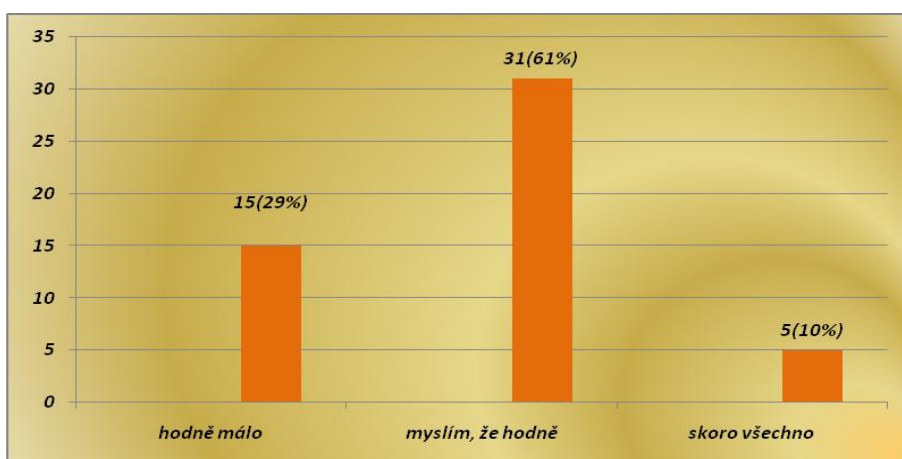
Graf č. 20. „Která část přijímacího řízení Vám činila větší problémy?“

Dvacetšest žáků (51 %) odpovědělo na otázku č. 16, že s ohledem na čas, který přípravě na přijímací řízení věnovali, byli spokojeni. Se svou přípravou bylo spokojeno částečně 14 žáků (27 %). Čtyři žáci 8 % nebyli spokojeni s tím, jak se připravili k přijímacímu řízení a 7 žáků (14 %) nad tím nepřemýšlelo.

Graf č. 21. „Byli jste spokojeni s tím, jak jste uspěli u přijímacího řízení (s ohledem na čas věnovaný přípravě)?“

I když se v dnešní době o práci policie hodně hovoří, je zajímavé, že 15 žáků uvedlo, že o této práci vědí hodně málo. Sedmnáct žáků si následně myslí, že o policejní práci vědí hodně. Skoro všechno uvedlo 5 žáků. Myslím si, že pokud se tedy žáci chtějí stát policisty, měli by o tomto povolání vědět co nejvíce. Podle mého názoru „skoro všechno“ určitě nevědí, jelikož určité poznatky se získávají až praxí.

Graf č. 22. „Co jste věděli o práci policisty?“

Na níže uvedeném grafu jsem ověřila odpovědi na základě testu dobré shody chí-kvadrát. Do tabulky byly zadány odpovědi na otázku č. 18 a byl proveden výpočet.

možnost uplatnění	Pozorovaná četnost P	Očekávaná četnost O	P-O	(P-O) ²	$\frac{(P-O)^2}{O}$
ano	24	12,75	11,25	126,56	9,926
ne	6	12,75	-6,75	45,56	3,573
částečně	18	12,75	5,25	27,56	2,162
Nevím	3	12,75	9,75	95,06	7,456
	Σ 51	Σ 51			23,117

Tabulka č. 6. Výpočet chí-kvadrátu – odpovědi na otázku č. 18.

V uvedeném příkladě budou mít obě hypotézy následující podobu:

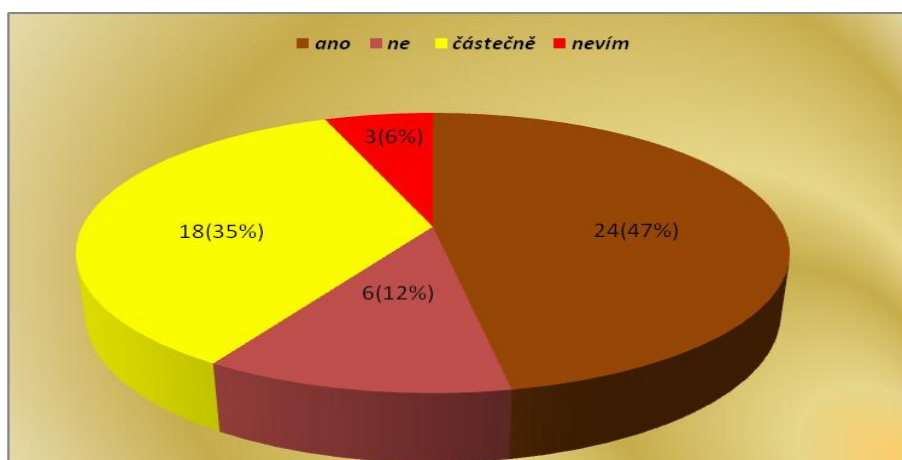
H₅₀: Mezi názory žáků zda znali možnost uplatnění po dokončení studia, není statisticky významný rozdíl.

H_{5A}: Mezi názory žáků zda znali možnost uplatnění po dokončení studia, je statisticky významný rozdíl.

Z tabulky č. 6 je tedy patrné, že vypočítaná hodnota testového kritéria je $x^2 = 23,117$.

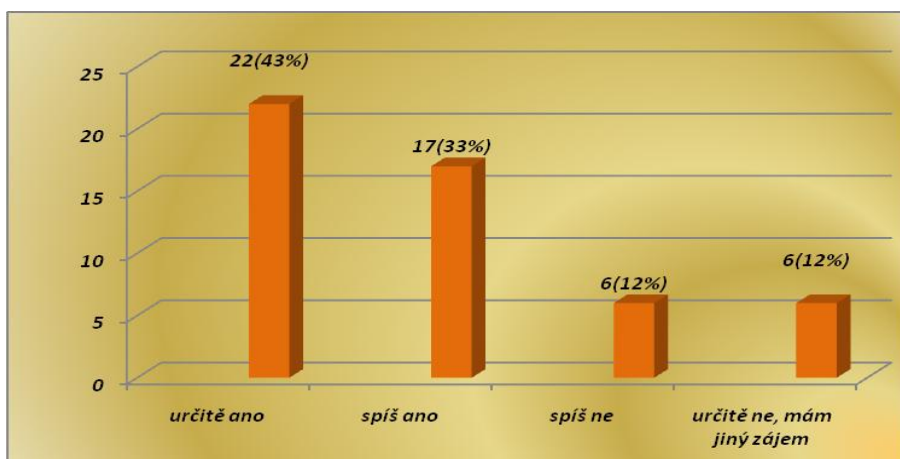
Tato hodnota je ukazatelem rozdílu mezi pozorovanou a očekávanou četností. Kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a 4 stupně volnosti je $x^2_{0,05}(3) = 7,815$.

Zjistili jsme, že vypočítaná hodnota testového kritéria je větší než kritická hodnota, odmítáme tedy nulovou hypotézu a **přijímáme hypotézu alternativní**. Mezi odpovědi žáků zda znali možnost uplatnění po dokončení studia je významný statistický rozdíl. Možnost uplatnění po ukončení studia na policejní škole zná 24 žáků (47 %). Osmnáct žáků (35 %) odpovědělo, že pouze částečně, 6 žáků (12 %) odpovědělo, že neznají možnost uplatnění a 3 žáci (6 %) odpovědělo, že neví.

Graf č. 23. „Znali jste možnost uplatnění po dokončení studia na škole?“

Z následujícího grafu je zcela celkem patrné, že větší část žáků se bude i nadále zajímat o službu u Policie České republiky. Určitě ano odpovědělo 22 žáků (43 %), 17 žáků (33 %) odpovědělo spíše ano. Spíš ne odpovědělo 6 žáků (12 %) a stejný počet žáků odpověděl určitě ne. Je tedy zajímavé, proč se tyto žáci hlásili právě na policejní školu.

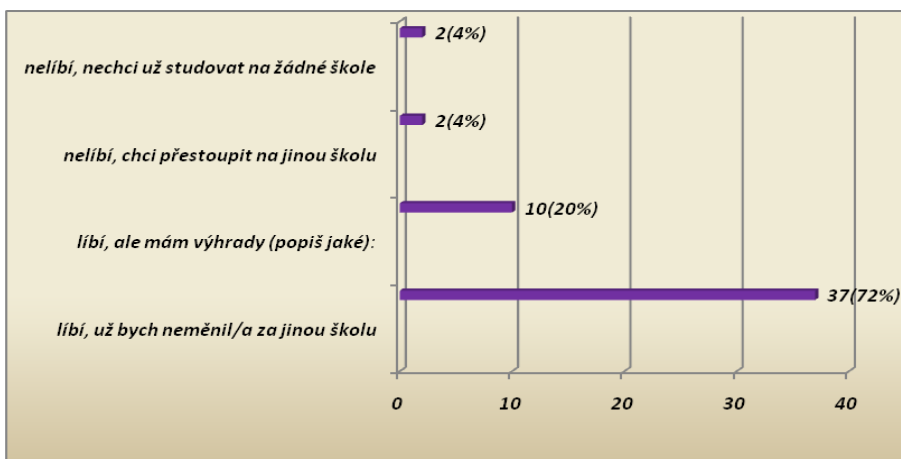
Graf č. 24. „Pokud úspěšně ukončíte studium v policejní škole, budete se i nadále zajímat o službu u policie?“

Vyhodnocením otázky č. 20 jsem zjistila, že 28 žáků (55 %) si myslí, že s některými předměty (hlavně odborné předměty) by se jinak nesetkali. 13 žáků (25 %) odpovědělo, že chtějí pracovat v budoucnu jako policisté. Devět žáků (18 %) si myslí, že maturitní vzdělávání mohli získat i na jiné škole a jeden žák (2 %) odpověděl, že ho nezajímá služba u policie.

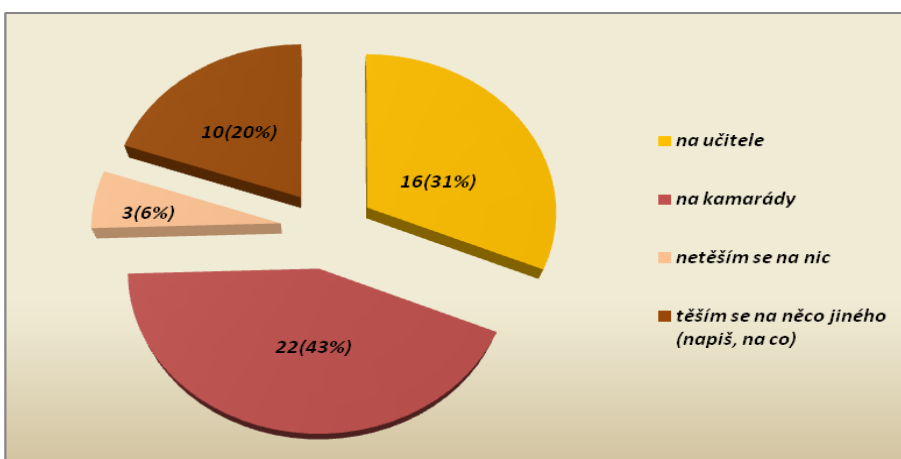
Graf č. 25. „Myslíte si, že studium v policejní škole ovlivní Vaše budoucí povolání?“

Na základě získaných informací na otázku č. 21 jsem zjistila, že 37 žáků (72 %) se studium na policejní škole líbí a už by neměnili za jinou školu. Deseti žákům (20 %) se studium líbí, ale mají výhrady. Žáci měli možnost vyjádřit se k výhradám ke studiu, ale žádný žák tuto možnost nevyužil. Na jinou školu by chtěli přestoupit 2 žáci (4 %) a stejný počet žáků uvedl, že se jim zde nelíbí, ale zároveň již nechtějí studovat na žádné jiné škole.

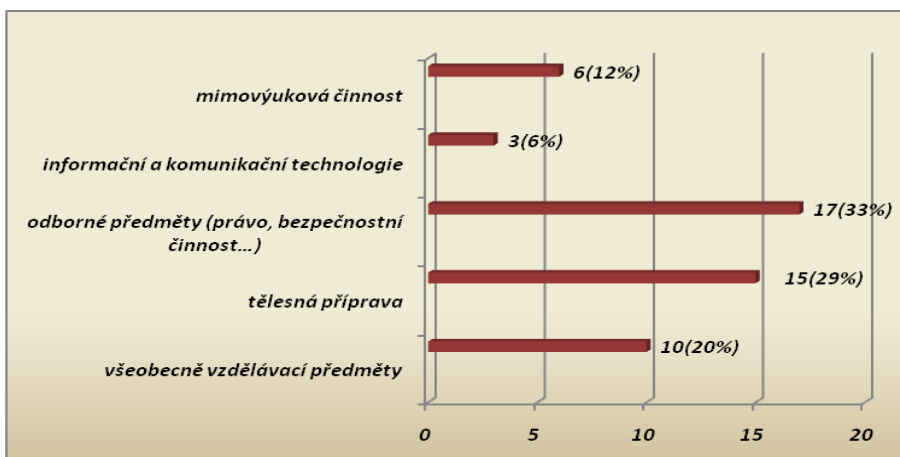
Graf č. 26. „Líbí se Vám vzdělávání na policejní škole?“

Z následujících odpovědí na otázku č. 22 je zcela patrné, že nejvíce žáků se těší na své kamarády. Je to 22 žáků (43 %). Je zajímavé, že 16 žáků (31 %) se dále těší na své učitele. Tři žáci (6 %) odpověděli, že se do školy netěší vůbec na nic. Na něco jiného se těší 10 žáků (20 %). Z tohoto počtu dále odpovědělo: 8 žáků se těší na odborné předměty, jako je kriminalistika, právo, bezpečnostní činnost, 2 žáci (4 %) uvedli, že se těší na nové a zajímavé informace z oblasti práce Policie České republiky.

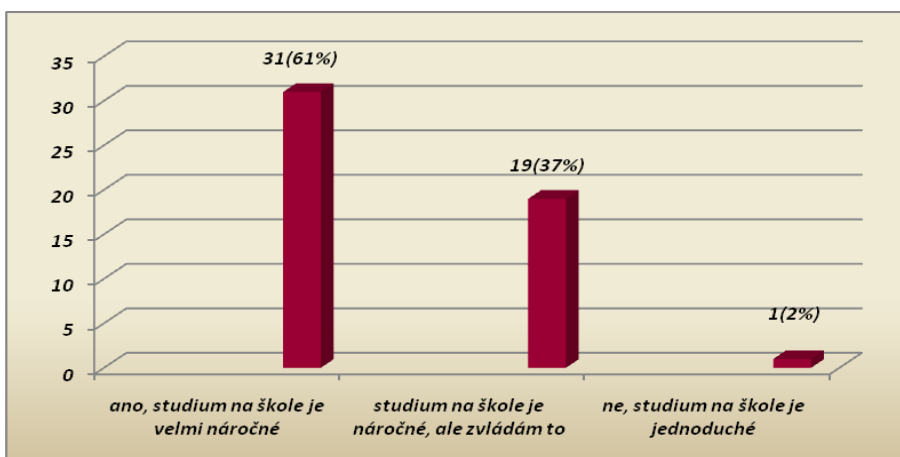
Graf č. 27. „Na co se nejvíce těšíte, když jdete do školy na vyučování?“

Všeobecně vzdělávací předměty má nejraději 10 žáků (20 %). Dále 17 žáků (33 %) odpovědělo, že nejraději mají odborné předměty jako je právo, bezpečnostní činnost, kontrola kriminality. Tělesná příprava je oblíbená u 15 žáků (29 %). Informační a komunikační technologie mají oblíbeni 3 žáci (6 %), mimovýuková činnost je doménou u 6 žáků (12 %).

Graf č. 28. „Který z předmětů máte nejraději?“

Po vyhodnocení otázky č. 24 bylo zjištěno, že 31 žákům (61 %) se studium na škole jeví jako velmi náročné. Devatenáct žáků (37 %) hodnotí studium také náročné, ale zároveň odpovídají, že ho zvládají. Pouze jeden žák (2 %) odpověděl, že mu připadá studium na škole jednoduché. Vyplývá to i z následující otázky, kdy 39 žáků uvedlo, že k úspěšnému zvládnutí studia je potřeba pilně studovat.

Graf č. 29. „Připadá Vám studium na policejní škole náročné?“

Na níže uvedeném grafu jsem ověřila odpovědi na otázku číslo 25 na základě testu dobré shody chí-kvadrát. Do tabulky byly zadány odpovědi a byl proveden výpočet.

	Pozorovaná četnost P	Očekávaná četnost O	$P-O$	$(P-O)^2$	$\frac{(P-O)^2}{O}$
bez studia	3	17	-14	196	11,529
Občas	9	17	-8	64	3,764
Ano	39	17	22	484	28,471
	$\Sigma 51$	$\Sigma 51$			43,764

Tabulka č. 7. Výpočet chí-kvadrátu – odpovědi na otázku č. 25.

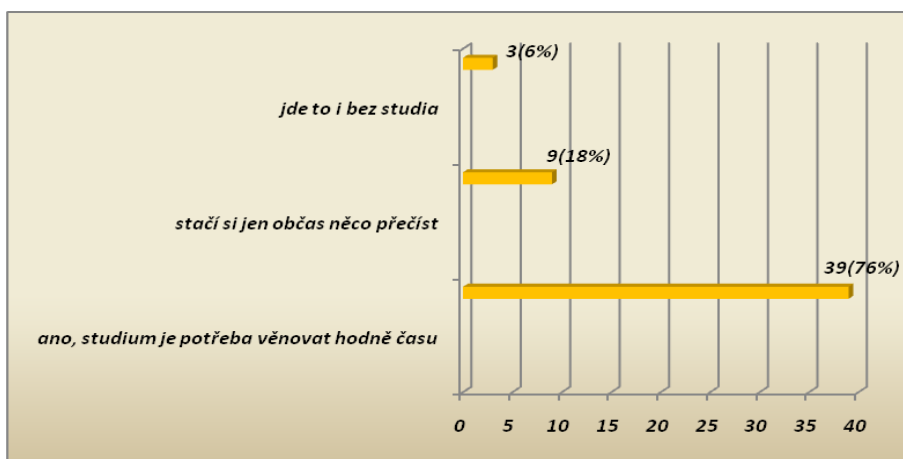
V uvedeném příkladě budou mít obě hypotézy následující podobu:

H_{0} : Mezi názory žáků zda je potřeba pilně studovat, není statisticky významný rozdíl.

H_{A} : Mezi názory žáků zda je potřeba pilně studovat, je statisticky významný rozdíl.

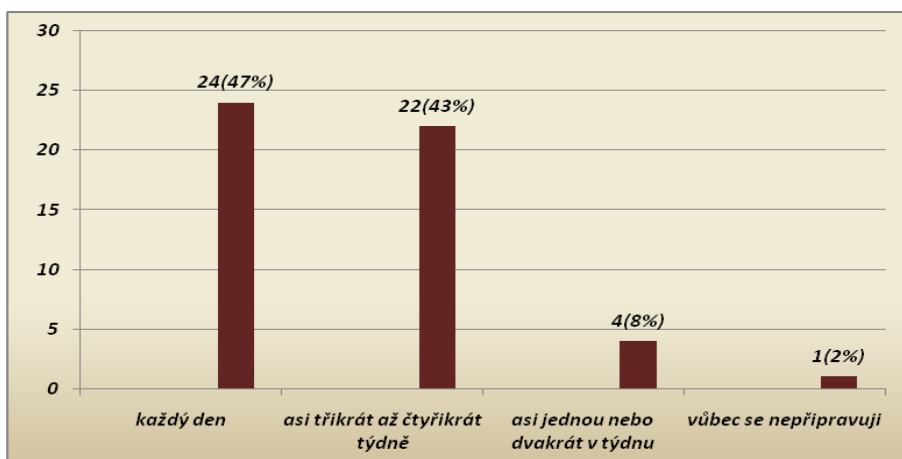
Z tabulky č. 7 je tedy patrné, že vypočítaná hodnota testového kritéria je $\chi^2 = 43,764$. Tato hodnota je ukazatelem rozdílu pomezi pozorovanou a očekávanou četností. Kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a 2 stupně volnosti je $\chi^2_{0,05}(2) = 5,991$.

Zjistili jsme, že vypočítaná hodnota testového kritéria je větší než kritická hodnota, odmítáme tedy nulovou hypotézu a **přijímáme hypotézu alternativní**. Mezi názory žáků, zda je potřeba k úspěšnému zvládnutí studia pilně studovat, je významný statistický rozdíl. Celkem 39 žáků odpovědělo, že je potřeba studiu věnovat hodně času. Souvisí to s předchozí otázkou, kde 31 studentů uvedlo, že studium na policejní škole je náročné. Devíti žákům si stačí jen občas něco přečíst a 3 žáci uvedli, že studium ve škole není pro ně těžké.

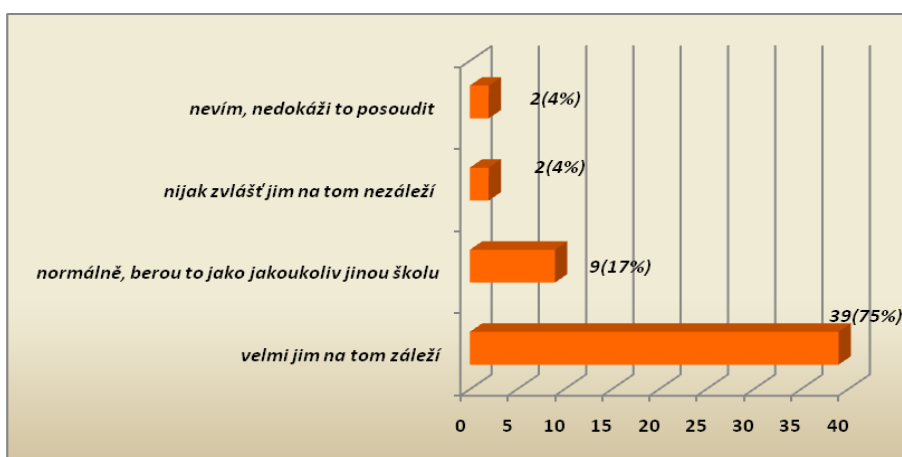
Graf č. 30. „Domníváte se, že je třeba k úspěšnému zvládnutí studia na policejní škole pilně studovat?“

Otázka č. 26 reaguje na předchozí dvě otázky, kdy žáci opověděli, že studium ve škole je náročné a je potřeba studiu věnovat hodně času. Tomu odpovídají i následující odpovědi, kdy 24 žáků uvedlo, že se přípravě věnují každý den. Třikrát až čtyřikrát týdně se připravuje na výuku 22 žáků a 4 žáci se připravují jednou až dvakrát týdně. Jeden žák se nepřipravuje vůbec. Je tedy zcela patrné, že skoro všichni žáci věnují přípravě na vyučování velkou pozornost a nepodceňují přípravu.

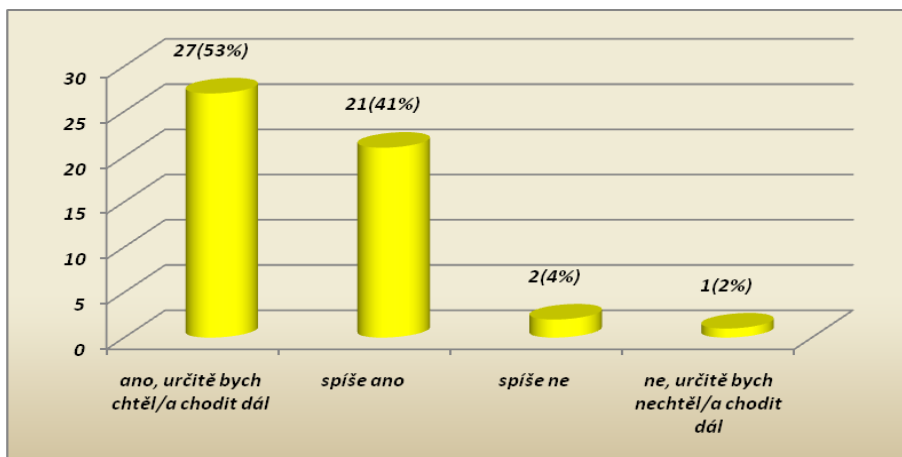
Graf č. 31. „Jak často doma (na domově mládeže) studujete?“

Z následujících odpovědí na otázku č. 27 bylo zjištěno, že většina rodičů 39 (75 %) má velký zájem, aby se jejich děti vzdělávaly právě na policejní škole. Devět žáků (17 %) odpovědělo, že jejich rodiče berou výše uvedenou školu, jako jakoukoliv jinou školu. U dvou žáků (4 %), rodičům na tom příliš nezáleží a 2 žáci (4 %) odpověděli, že to nedokážou posoudit.

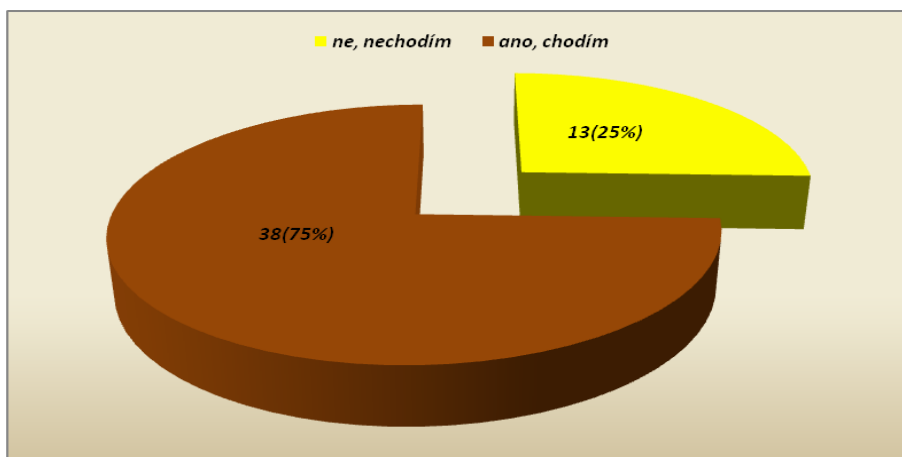
Graf č. 32. „Jak moc záleží rodičům na tom, abyste se vzdělávali právě na policejní škole?“

Vyhodnocením otázky č. 28 bylo zjištěno, že 27 žáků (53 %) by určitě volilo chodit dál do policejní školy, 21 žáků (41 %) odpovědělo, že spíše ano, 2 žáci (4 %) si myslí, že spíše ne a určitě by dál do školy nechtěl chodit 1 žák (2 %).

Graf č. 33. „Pokud by záleželo pouze na Vás, zda dál chodit do policejní školy vybrali byste?“

Všem žákům studující ve škole, je dána možnost chodit na doučování v předmětech, ve kterých potřebují pomoci. Vyhodnocením otázky č. 29 bylo zjištěno, že této možnosti využívá celkem 38 žáků (75 %), tedy nadpoloviční většina. Pouze 13 žáků (25 %) možnost chodit na doučování nevyužívá.

Graf č. 34. „Chodíte na doučování z předmětu, ve kterém potřebujete pomoci?“

Odpovědi na otázku číslo 30 byly zadány do tabulky a vyhodnoceny statistickou metodou testu chí-kvadrát.

Nejvíce se mi líbí	Pozorovaná četnost P	Očekávaná četnost O	P-O	(P-O) ²	$\frac{(P-O)^2}{O}$
jiné	3	10,2	-7,2	51,84	5,082
vybavenost	5	10,2	-5,2	27,04	2,651
aktivity	16	10,2	5,8	33,64	3,298
učitel-žák	12	10,2	1,8	3,24	0,318
styl výuky	15	10,2	4,8	23,04	2,259
	Σ 51	Σ 51			13,608

Tabulka č. 8. Výpočet chí-kvadrátu – odpovědi na otázku č. 30.

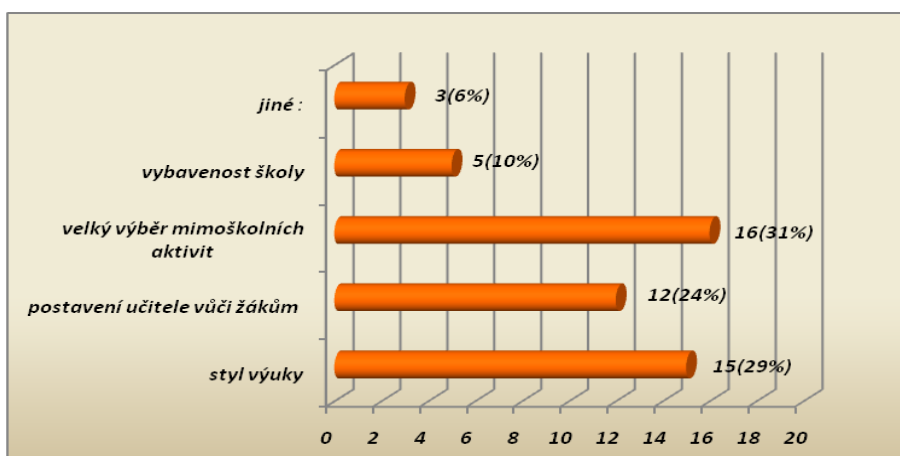
V uvedeném příkladě budou mít obě hypotézy následující podobu:

H₇₀: Mezi názory žáků co se jim nejvíce ve škole líbí, není statisticky významný rozdíl.

H_{7A}: Mezi názory žáků co se jim ve škole nejvíce líbí, je statisticky významný rozdíl.

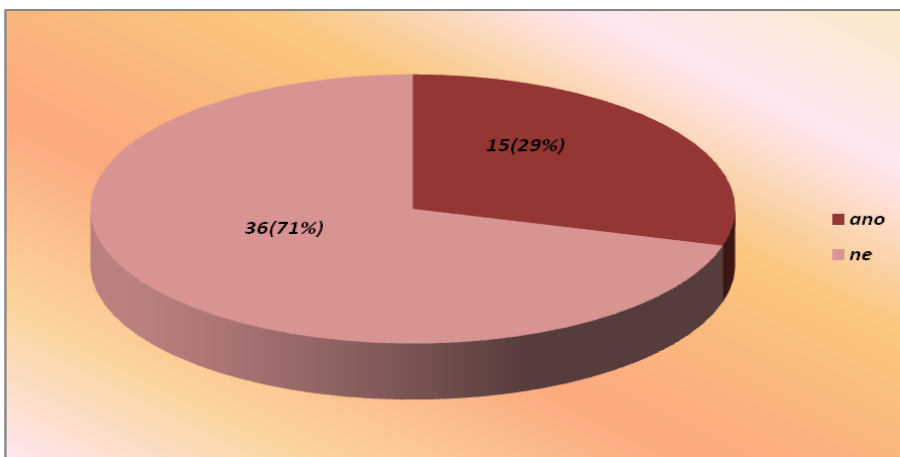
Z tabulky č. 8 je tedy patrné, že vypočítaná hodnota testového kritéria je $x^2 = 13,608$. Tato hodnota je ukazatelem rozdílu pomezi pozorovanou a očekávanou četností. Kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a 4 stupně volnosti je $x^2_{0,05}(4) = 9,488$.

Zjistili jsme, že vypočítaná hodnota testového kritéria je větší než kritická hodnota, odmítáme tedy nulovou hypotézu a **přijímáme hypotézu alternativní**. Mezi názory žáků, co se jim ve škole nejvíce líbí, je významný statistický rozdíl. Mimoškolní aktivity uvedlo celkem 16 žáků, styl výuky 15 žáků. Postavení učitele vůči žákům hodnotilo 12 žáků a vybavenost školy 5 žáků. Něco jiného uvedli 3 žáci (jednalo se o odborné předměty vyučované ve škole.

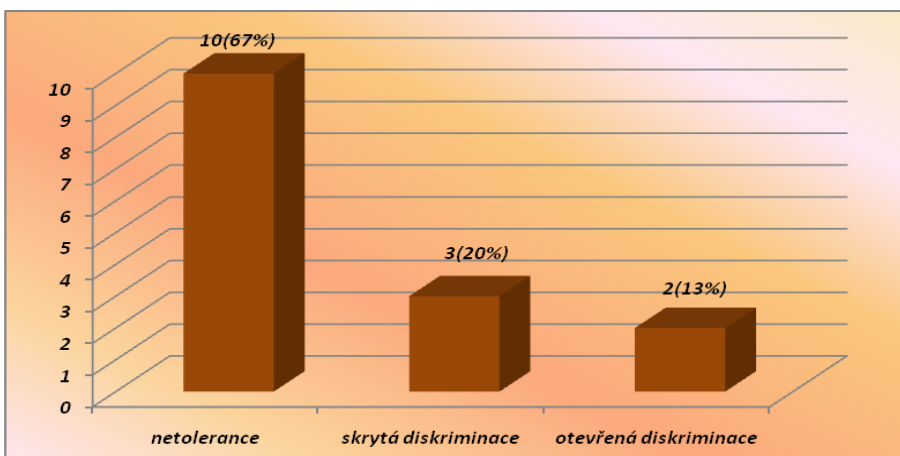
Graf č. 35. „Na policejní škole se Vám líbí nejvíce?“

Vyhodnocením otázky číslo 31, zda se žáci setkali s projevem určité diskriminace ze strany spolužáků, bylo zjištěno, že 36 žáků (71 %) se neseťkalo s žádnou formou diskriminace z důvodu jejich rasy a etnického původu ze strany spolužáků. Patnáct žáků (29 %) se však s určitou formou diskriminace setkali.

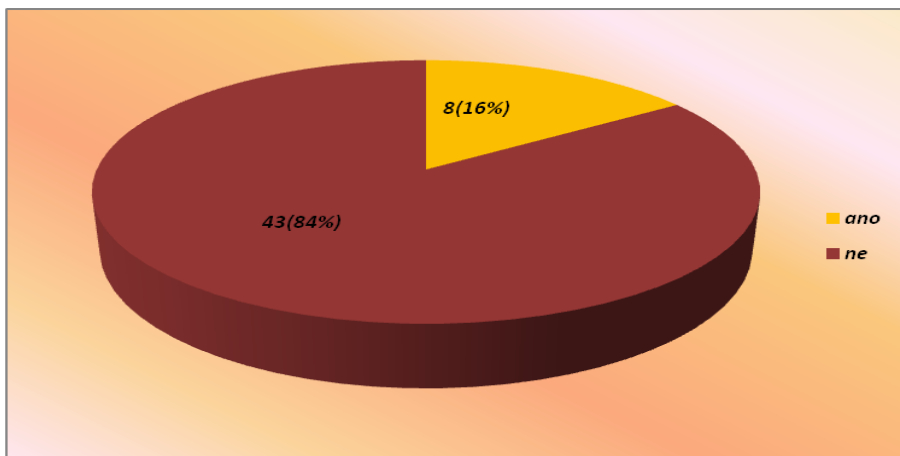
Graf č. 36. „Setkali jste se s projevem netolerance, skryté či otevřené diskriminace z důvodu své rasy a etnického původu ve škole ze strany spolužáků?“

V předchozí otázce uvedlo 15 žáků z celkového počtu 51 žáků, že se setkalo s určitou formou diskriminace. O jakou diskriminaci se jednalo, uvedli žáci následovně. Deset žáků (67 %) se setkalo s projevem netolerance, 3 žáci (20 %) se setkali se skrytou diskriminací a u dvou žáků (13 %) to byla otevřená diskriminace.

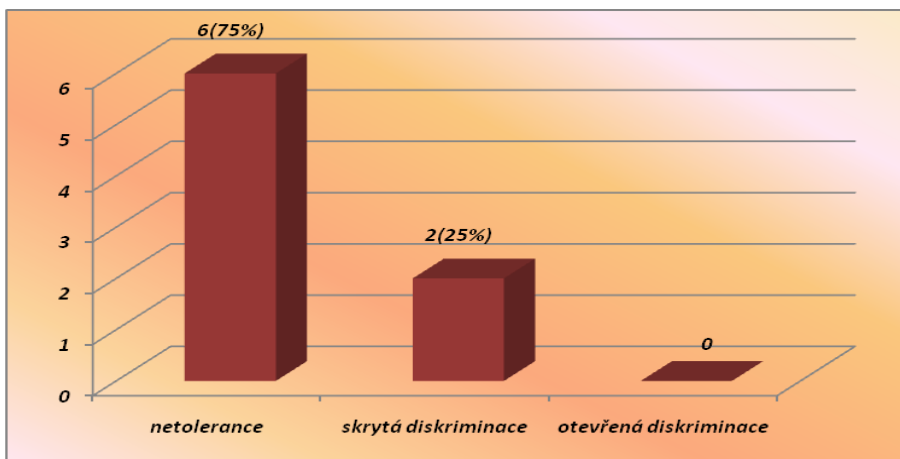
Graf č. 37. „Pokud jste odpověděli ano, tak s jakou formou této diskriminace jste se setkali?“

Vyhodnocením otázky č. 33 bylo zjištěno, že 43 žáků (84 %) nepocítily nikdy diskriminaci ze strany učitelů, 8 žáků (16 %) ovšem odpovědělo, že se již setkali s projevem diskriminace ze strany učitelů. I když tato otázka byla uzavřená, žáci v dotazníku uvedli, že se s projevem diskriminace ze strany učitelů setkali jen na základní škole.

Graf č. 38. „Pocítily jste někdy diskriminaci ve škole ze strany učitelů?“

Vyhodnocením otázky č. 34 bylo zjištěno, že u šesti žáků (75 %) to bylo z důvodu netolerance, 2 žáci (25 %) odpověděli, že se setkali se skrytou diskriminací. S otevřenou diskriminací ze strany učitelů se neseťkal žádný žák.

Graf č. 39. „Pokud jste odpověděli ano, tak s jakou formou této diskriminace jste se setkali?“

Na níže uvedeném grafu jsem ověřila odpovědi na otázku číslo 35 na základě testu dobré shody chí-kvadrát. Do tabulky byly zadány odpovědi a byl proveden výpočet.

	Pozorovaná četnost P	Očekávaná četnost O	P-O	(P-O) ²	$\frac{(P-O)^2}{O}$
nevím	4	12,75	-8,75	76,56	6,004
předsudky	28	12,75	15,25	232,56	18,240
nepřizpůsobení	10	12,75	-2,75	7,56	0,593
netolerance	9	12,75	-3,75	14,06	1,103
	Σ 51	Σ 51			25,94

Tabulka č. 9. Výpočet chí-kvadrátu – odpovědi na otázku č. 35.

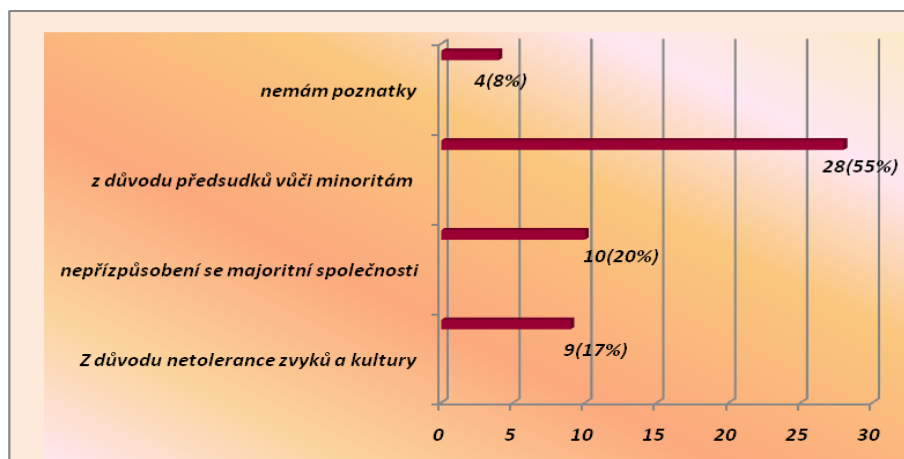
V uvedeném příkladě budou mít obě hypotézy následující podobu:

H₀: Mezi názory žáků proč si myslí, že dochází ke konfliktům mezi žáky z majority a minority, není statisticky významný rozdíl.

H_A: Mezi názory žáků proč si myslí, že dochází ke konfliktům mezi žáky z majority a minority, je statisticky významný rozdíl.

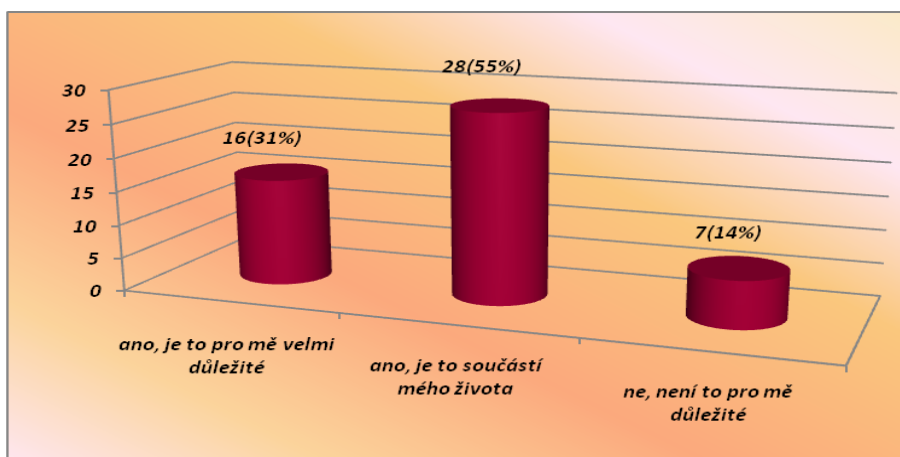
Z tabulky č. 9 je tedy patrné, že vypočítaná hodnota testového kritéria je $\chi^2 = 25,94$. Tato hodnota je ukazatelem rozdílu pomezi pozorovanou a očekávanou četností. Kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a 3 stupně volnosti je $\chi^2_{0,05}(3) = 7,815$.

Zjistili jsme, že vypočítaná hodnota testového kritéria je větší než kritická hodnota, odmítáme tedy nulovou hypotézu a **přijímáme hypotézu alternativní**. Mezi názory žáků proč si myslí, že dochází ke konfliktům mezi žáky s majority a minority, je významný statistický rozdíl. Jako hlavní důvod uvedlo 28 žáků, že jsou zde předsudky vůči minoritám. *Pro vznik a vývoj předsudků je rozhodující prostředí, ve kterém jedinec vyrůstá.* Tento pojem byl objasněn v teoretické části spolu s pojmem kultura. Nepřizpůsobení se majoritní společnosti a netolerance kultury menšin uvedlo 19 studentů. Čtyři studenti na výše uvedenou otázku odpověděli, že nemají poznatky, tudíž nevědí.

Graf č. 40. „Proč si myslíte, že dochází ke konfliktům mezi žáky z majority a minority?“

Pojem kultura označuje komplex materiálních, především nemateriálních výtvorů. Jedná se především o poznatky, ideje, hodnoty, morální normy, které si lidská civilizace vytvářela během svého vývoje. Díky této osvojené perspektivě příslušníci skupiny vnímají a chápou své prostředí, vytváření pocit vlastního světa a zároveň si osvojují konkrétní zvyky v dané kultuře. Na tuto otázku odpovědělo 28 žáků (55 %), že je jejich kultura pro ně velmi důležitá a zároveň je součástí jejich života. Pro 16 žáků je jejich kultura důležitá. Jen 7 žáků odpovědělo, že není pro ně jejich vlastní kultura důležitá.

Graf č. 41. „Je pro Vás důležité, abyste si zachovali svou kulturu?“

Na níže uvedeném grafu jsem ověřila odpovědi na otázku číslo 37 na základě testu dobré shody chí-kvadrát. Do tabulky byly zadány odpovědi a byl proveden výpočet.

Vzájemné vztahy	Pozorovaná četnost P	Očekávaná četnost O	P-O	(P-O) ²	$\frac{(P-O)^2}{O}$
nevím	2	12,75	-10,75	115,56	9,063
nepřijímají	2	12,75	-10,75	115,56	9,063
málo	8	12,75	-4,75	22,56	1,769
velmi dobře	39	12,75	26,25	689,06	54,044
	Σ 51	51			73,939

Tabulka č. 10. Výpočet chí-kvadrátu – odpovědi na otázku č. 37.

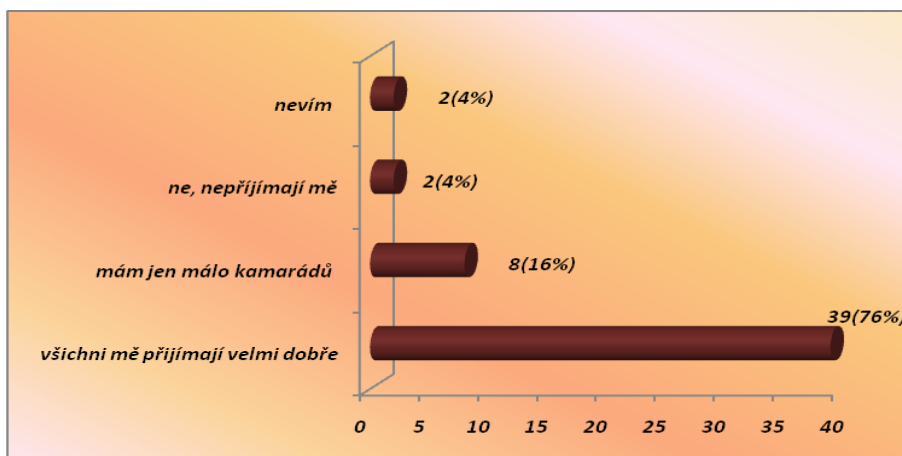
V uvedeném příkladě budou mít obě hypotézy následující podobu:

H₀: Mezi názory žáků na vztahy mezi spolužáky, není statisticky významný rozdíl.

H_A: Mezi názory žáků na vztahy mezi spolužáky, je statisticky významný rozdíl.

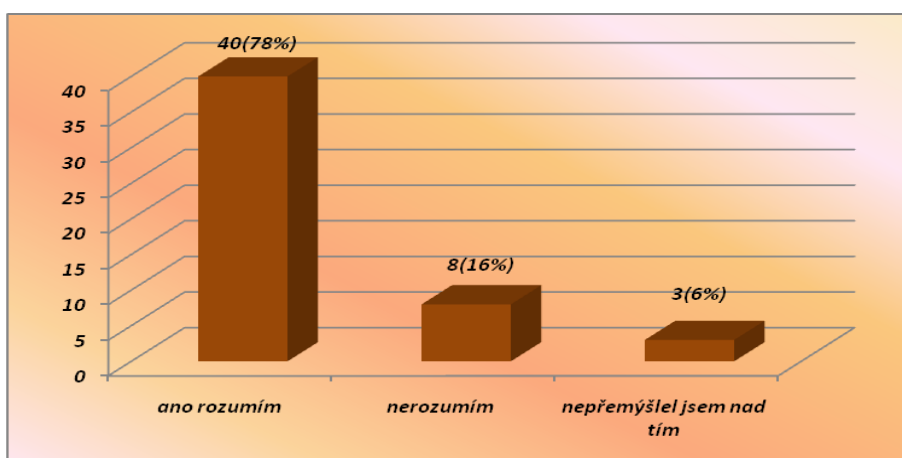
Z tabulky č. 10 je tedy patrné, že vypočítaná hodnota testového kritéria je $\chi^2 = 73,939$. Tato hodnota je ukazatelem rozdílu pomezi pozorovanou a očekávanou četností. Kritická hodnota pro hladinu významnosti 0,05 a 3 stupně volnosti je $\chi^2_{0,05}(3) = 7,815$.

Zjistili jsme, že vypočítaná hodnota testového kritéria je větší než kritická hodnota, odmítáme tedy nulovou hypotézu a **přijímáme hypotézu alternativní**. Mezi názory žáků na vzájemné vztahy mezi spolužáky, je významný statistický rozdíl. Z celkového počtu studentů 39 odpovědělo, že je všichni spolužáci přijímají velmi dobře. Jen málo kamarádů má mezi svými spolužáky 8 žáků a 2 žáky ostatní spolužáci nepřijímají.

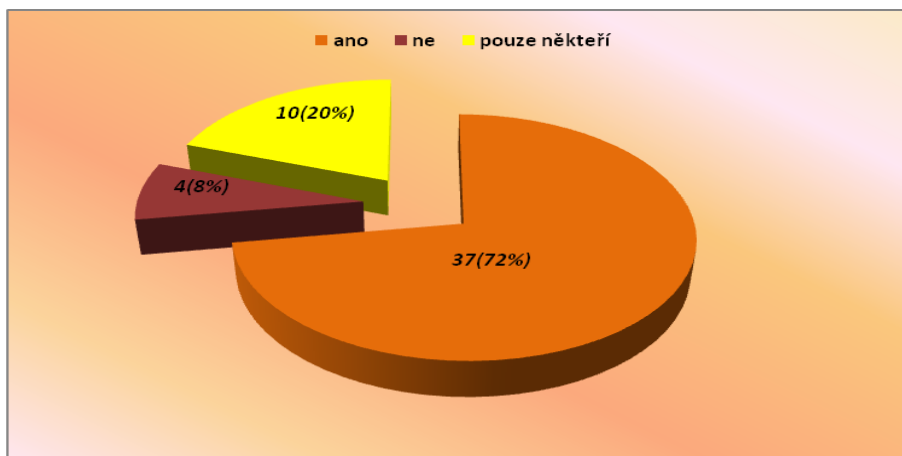
Graf č. 42. „Jak Vás přijímají spolužáci ve škole?“

Vyhodnocením otázky č. 38 bylo zjištěno, že většina žáků 40 (78 %) si se svými spolužáky rozumí, 8 žáků (16 %) si nerozumí a 3 žáci (6 %) nad tím nepřemýšleli. Souvisí to s předchozí otázkou, kdy většina žáků odpověděla, že je spolužáci přijímají velmi dobře. Vztahy mezi spolužáky jsou na dobré úrovni, začleňování minorit do majoritní většiny probíhá úspěšně, jak bylo již uvedeno v teoretické části diplomové práce.

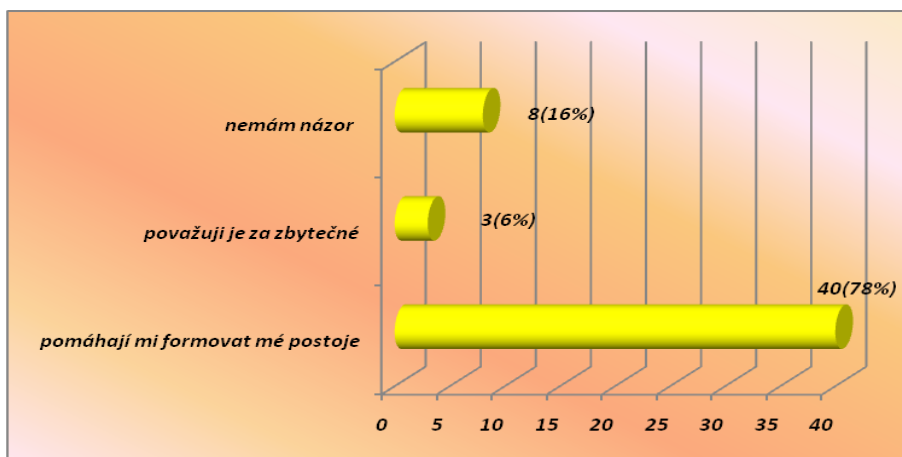
Graf č. 43. „Rozumíte si se svými spolužáky?“

Na níže uvedenou otázku odpovědělo 37 žáků (72 %), že pokud požádají své spolužáky o pomoc tak jim vyjdou vstříc. Čtyři žáci (8 %) odpověděli, že ne a 10 žáků (20 %) uvedlo, že pouze někteří spolužáci jsou jim ochotni pomoci.

Graf č. 44. „Pokud své spolužáky požádáte o pomoc, jsou ochotni Vám pomoci?“

V rámci prevence k rizikovému chování pořádá škola velmi často různé preventivní programy, kterých se účastní všichni žáci maturitního studia. Čtyřicet žáků (78 %) odpovědělo, že tyto programy jim pomáhají formovat jejich postoje k sobě samému. Na druhé straně pro 3 žáky (6 %) jsou tyto programy zbytečné a 8 žáků (15 %) nemá na preventivní programy k prevenci rizikového chování, pořádané školou, názor.

Graf č. 45. „Jak hodnotíte preventivní programy k prevenci rizikového chování, pořádané školou?“

8 SHRNUTÍ VÝSLEDKŮ VÝZKUMU

Jak jsem již uvedla v předchozí části, mými respondenty byli žáci prvních, druhých, třetích a čtvrtých ročníků, kteří jsou zařazeni v projektu „Vzdělávání žáků národnostních menšin ke studiu ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově. Dotazník vyplnilo celkem 51 žáků, tedy všichni žáci, kterým byl dotazník předložen. Z provedeného výzkumu, jehož cílem bylo zjištění motivace ke studiu ve střední policejní škole, výsledků přípravy k přijímacímu řízení ke vzdělávání, vztah žáků ke škole a vzdělávání ve škole a vztah mezi majoritou a minoritou, lze formulovat následující závěry.

P1: Výběr studia na policejní škole na základě prováděného náboru policejní školou je častější motivací žáků než na základě svého rozhodnutí.

Vyhodnocením první části výzkumu, která byla zaměřena na motivaci žáků ke studiu, bylo zjištěno, že již v průběhu základní školy se pro toto studium rozhodlo 41 % respondentů. Další část žáků na tuto myšlenku přivedli rodiče a náborový pracovníci při prezentaci školy v rámci projektu. Jeden z hlavních důvodů, proč si žáci vybrali právě tuto školu, byla volba budoucího zaměstnání a zájem pracovat u Policie České republiky. To také potvrdila nadpoloviční většina respondentů, celkem tedy 53 %. Ostatní žáci byli motivováni stylem výuky a zaměřením školy, či dali na dobré doporučení školy. Při zjišťování vzdělání rodičů se ukázalo, že nejvíce rodičů dosáhlo středního vzdělání (matky 47 % a otcové 45 %). Jsou však i rodiče, kteří dosáhli vyššího odborného či vysokoškolského vzdělání, ale na druhé straně velká část rodičů má pouze základní vzdělání (20 % matky, 16 % otcové). V řadách policie pracuje jeden otec a 18 dalších příbuzných žáků. Na základě propagačních letáků a internetu se o možnosti vzdělávání dovědělo 31 % žáků. Ostatní žáci získali tyto informace od výchovných poradců, spolužáků, rodičů a na burze škol. Dále bylo zjištěno, že nadpoloviční většina žáků 61 %, věděla o projektu vzdělávání národnostních menšin v policejní škole.

Na základě uskutečněného náboru, který se konal u 65 % žáků, byla prezentace školy vyhodnocena jako zajímavá a oslovila žáky, kteří se jí zúčastnili. Po shrnutí první části výzkumného problému bylo zjištěno, že většina žáků se pro výše uvedené studium rozhodla sama již na základní škole a to hlavně z důvodu volby zaměstnání a zájmu pracovat u policie. Také je zde rozhodující rodinné zázemí, kdy rodiče pomáhali při výběru školy svým dětem a většina rodičů má středoškolské či vyšší vzdělání.

Můžu konstatovat, že 70 % žáků se rozhodlo pro studium policejní školy, ještě když byli malý (8 %), nebo v průběhu základní školy (41 %) případně je na tuto myšlenku přivedli rodiče (21 %). Jen 10 žáků (19 %) bylo motivováno ke studiu policejní školy při náboru a prezentaci policejní školy v rámci projektu.

Závěrem mohu konstatovat, že předpoklad č. 1, který zní „*Výběr studia na policejní škole na základě prováděného náboru policejní školou je častější motivací žáků než na základě svého rozhodnutí.*“ se nepotvrdil.

P2: Žáci, kteří jsou přesvědčeni, že studium na policejní škole ovlivní jejich budoucí povolání, mají větší šanci k přijetí než ti, kteří o budoucím povolání zatím neuvažují.

Po vyhodnocení druhé části výzkumu bylo zjištěno, že celkem 71 % žáků nepodcenilo přípravu a věnovali hodně času k přípravě na přijímací řízení. Většina z nich se připravovala dva až tři měsíce před termínem přijímacích zkoušek. Je tedy zcela patrné, že tito žáci se připravovali odpovědně, ale i přesto jim některé části přijímacího řízení činily určité problémy. Test obecných studijních předpokladů činil problém 33 % žáků a 31 % žáků mělo problém s vědomostním testem. Skoro polovina žáků 49 % se připravovala na uvedené testy sama, ale nelze přehlédnout i pomoc učitelů ze základních škol, kteří pomáhali s přípravou žákům – 37 %. I když žákům určité části přijímacího řízení činily problémy, 51 % žáků uvedlo, že byli se svými výsledky spokojeni a 27 % žáků bylo spokojeno částečně. Vysokou míru znalostí o práci policisty vyjadřuje 71 % žáků, z toho 10 % si myslí, že zná skoro všechno a 61 % žáků si myslí, že hodně. Dále celkem 82 % žáků uvádí, že možnosti uplatnění po dokončení studia na škole znali 47 % a znali částečně 35 %. O službu u policie se po úspěšném ukončení studia bude zajímat určitě ano 43 % žáků a spíše ano 33 % žáků, což je celkem 76 % dotázaných žáků. Rovněž 80 % žáků je přesvědčeno, že studium na policejní škole ovlivní jejich budoucí povolání.

Závěrem tedy mohu konstatovat, že předpoklad č. 2 „*Žáci, kteří jsou přesvědčeni, že studium na policejní škole ovlivní jejich budoucí povolání, mají větší šanci k přijetí než ti, kteří o budoucím povolání zatím neuvažují.*“ se potvrdil.

P3: Žáci, u kterých převládá vnitřní motivace k učení, mají pozitivnější vztah ke škole a vzdělávání než ti, u kterých vnitřní motivace k učení chybí.

Ve třetí části výzkumu, která byla zaměřena na vztah ke škole a vzdělávání, bylo zjištěno, že 72 % žáků by už neměnilo za jinou školu, protože se jim zde líbí. I přesto, že studium je náročné, jak uvedlo 61 % žáků, do vyučování se z nich těší převážná většina, jen 6 % žáků se vyjádřilo, že se netěší na nic. Žáci mají také pozitivní vztah k předmětům, které se ve škole vyučují. Asi nejzajímavější jsou pro ně odborné předměty, jak uvedlo 33 % žáků, dále všeobecně vzdělávací předměty, tělesná příprava a informační a komunikační technologie. Převážná část dotazovaných žáků je přesvědčena, že k zvládnutí studia je nutná příprava a studiu věnují hodně času. Takto odpovědělo 76 % žáků. Tomu odpovídá i denní příprava na vyučování. 47 % žáků se připravuje každý den a 43 % žáků třikrát až čtyřikrát týdně. Z výše uvedeného vyplývá, že většina žáků přípravu do vyučování nepodceňuje a využívá též možnosti doučování, na které chodí celých 65 % žáků. Pokud by se jednalo o to, zda dál chodit do policejní školy, tak 53 % žáků uvedlo, že by určitě neměnili za jinou školu a 41 % žáků odpovědělo „spíše ano.“ Nejvíce se žákům ve škole líbí velký výběr mimoškolních aktivit, styl výuky a postavení učitele vůči žákům.

Závěrem tedy mohu konstatovat, že předpoklad č. 3 „*Žáci, u kterých převládá vnitřní motivace k učení, mají pozitivnější vztah ke škole a vzdělávání než ti, u kterých vnitřní motivace k učení chybí.*“: se potvrdil.

P4: Vztahy mezi majoritou a minoritou na policejní škole se daří řešit lépe než na základní škole.

Ve čtvrté části výzkumu zaměřeného na vztahy mezi majoritou a minoritou bylo zjištěno následující. Pokud se jednalo o diskriminaci z důvodu rasy a etnického původu ve škole ze strany spolužáků, odpovědělo 71 % žáků, že se s žádným projevem diskriminace nesetkalo. Ale 29 % žáků se vyjádřilo, že se s určitým projevem diskriminace setkalo. Převážně to byl projev netolerance mezi žáky. Následovala skrytá diskriminace a pouze dva žáci se setkali s otevřenou diskriminací. S diskriminací ze strany učitelů se setkalo pouze 16 % žáků a to spíše s projevem netolerance a dva žáci se skrytou diskriminací. Ale jak se žáci vyjádřili, bylo to již na základní škole. Z názoru žáků také vyplývá, že většina konfliktů vychází z důvodu předsudků vůči minoritám 55 %, nepřizpůsobení se majoritní společnosti a nepochopení zvyků a kultury minorit. Vlastní kultura je však pro minority velmi důležitá a je součástí jejich života jak uvedlo celkem 87 % dotazovaných. Vztahy mezi spolužáky jsou na dobré úrovni, jak vyplývá z odpovědí. 78 % si se svými spolužáky rozumí a 76 % žáků se vyjádřilo, že je ostatní spolužáci přijímají velmi dobře.

Pokud se týká vzájemné pomoci mezi spolužáky z minority a majority, tak 72 % žáků uvedlo, že pokud požádají o pomoc, spolužáci jsou jim ochotni pomoci. V rámci prevence rizikového chování jsou pořádány školou preventivní programy, které jak uvedlo 78 % žáků, jim pomáhají formovat jejich postoje k sobě samým a ostatním spolužákům.

Na závěr čtvrtého celku tedy mohu konstatovat, že předpoklad č. 4 „*Vztahy mezi majoritou a minoritou na policejní škole se daří řešit lépe než na základní škole.*“ se potvrdil.

ZÁVĚR

Jak jsem již naznačila v úvodu mé diplomové práce, mým cílem bylo poukázat na základní problémy vzdělávání minorit, jejich adaptaci ve škole, začlenění do kolektivu a jejich přípravu na budoucí povolání, zejména na práci v bezpečnostních sborech s důrazem na Policii České republiky. Zaměřila jsem se na projekty, které slouží k zlepšení rovných příležitostí pro uchazeče z 9. tříd základních škol z národnostních menšin žijících v České republice při přijímacím řízení a vzdělávání v policejní škole, multikulturní výchovu vzdělávání pro účinnou prevenci rasismu, xenofobie a podporu integrace národnostních menšin.

Pro svou práci jsem využila hlavně odbornou literaturu, zákonná a podzákonná ustanovení vztahující se k systému policejního školství, ale také praktické i teoretické zkušenosti získané z práce s národnostními menšinami studujícími ve škole.

V první kapitole definuji základní pojmy, jako je migrace, integrace, segregace, kultura, kulturní vzorec, etnocentrismus, xenofobie a rasismus. Pochopení, co výše uvedená slova vlastně znamenají, je pro práci s národnostními menšinami a jejich integraci do majoritní společnosti velmi důležité.

V druhé kapitole se zabývám charakteristikou národnostních menšin tak, jak je v současnosti v České republice chápána a legislativně upravena. S ohledem na počet žáků zastoupených z národnostních menšin studujících ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově, poukazují na historii a současnost postavení vybraných národnostních menšin (jedná se o menšinu vietnamskou, ukrajinskou, slovenskou a romskou).

Třetí kapitolu jsem zaměřila na vzdělávání národnostních menšin s cílem upozornit na základní problémy ve vztahu ke vzdělávání příslušníků národnostních menšin. Význam vzdělávání národnostních menšin pro jejich integraci a adaptaci ve většinové společnosti, s důrazem na pravidlo rovnosti pro zacházení pro všechny občany Evropské unie ke vzdělávání, má prioritní význam.

Zde poukazuji na řadu problémů ve vzdělávání a uvádím cesty k nápravě (např. odstraňování jazykové bariery, spolupráce s rodinou, zdravé klima ve škole, odstraňování rasových předsudků a prevence rasismu u žáků a učitelů, vzdělávání pedagogických pracovníků).

Smyslem čtvrté kapitoly bylo seznámit se s fondy podporujícími vzdělávání národnostních menšin, podat základní informace o Evropském sociálním fondu a Operačním programu vzdělávání pro konkurenceschopnost v gesci Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy. Dále definuji projekty školy „Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově“ a „Vzdělávání národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově“, které jsou realizovány v rámci Operačního programu vzdělávání pro konkurenceschopnost. Cílem projektů je vytvoření rovných příležitostí pro žáky z národnostních menšin pro přijetí a samotné vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově tak, aby nedocházelo k jejich vyčleňování z hlavního vzdělávacího proudu, a obstáli v konkurenci na trhu práce. Obsah projektu je zaměřen zejména na vytváření podmínek pro integraci osob se speciálně vzdělávacími potřebami do běžného vzdělávacího proudu se zabezpečením potřebných speciálně pedagogických a psychologických podpůrných služeb. Speciální pozornost je věnována prevenci rasismu a xenofobie, podpoře multikulturní výchovy a vzdělávání s důrazem na problematiku romského etnika. Po úspěšném ukončení vzdělávání a při splnění podmínek výběrového řízení se dále předpokládá přijetí absolventů z řad národnostních menšin do služebního poměru příslušníka Policie České republiky, popřípadě jejich uplatnění v dalších bezpečnostních sborech a ve veřejné správě.

V páté kapitole jsem se zabývala a charakterizovala systém policejního školství. Odpovědnými vlastníky procesů jsou Ministerstvo vnitra, Policejní prezidium, jednotlivé policejní školy a školská zařízení, kterým byly v této oblasti jasně stanoveny požadované kompetence. Ministerstvo vnitra zřizuje a zrušuje střední policejní školy, vyšší odborné policejní školy a školská zařízení, stanovuje obsah a rozsah činnosti policejních škol, které upravuje vyhláškami a interními akty řízení, vydává koncepci vzdělávání policistů a zaměstnanců, ale také pedagogických pracovníků v rezortních školách, aktualizuje a vydává rámcově vzdělávací programy pro studijní obor „Bezpečnostně právní činnost“, který je závazný nejen pro rezortní, ale také i nerezortní vzdělávací zařízení, udává souhlas

k akreditacím studijních programů všech vyšších odborných škol v oborech bezpečnostní služby. V této souvislosti také vykonává funkce Ministerstva školství mládeže a tělovýchovy, krajského úřadu a České školní inspekce vůči školám spadajícím do systému rezortu vnitra.

Policejní prezidium v systému řízení a koordinace systému policejního vzdělávání stanovuje vzdělávací potřeby a formou profilu absolventa formuluje zakázku rezortnímu školskému zařízení, zpracovává vládní usnesení v oblastech odborného vzdělávání policistů do profilů absolventa, stanovuje počet míst pro vzdělávací programy schváleny pro studium k získání dalšího odborného požadavku a pro studium ve specializační přípravě a reguluje jejich obsazování, analyticky porovnává výsledky vzdělávání se závaznými postupy služebních činností, které jsou realizovány na výkonných útvarech policie a současně školám a školským zařízením poskytuje zpětnou vazbu o účinnosti jejich vzdělávacích programů.

Dále jsem rozebrala strukturu a poslání jednotlivých vzdělávacích subjektů Ministerstva vnitra a forem vzdělávání, které tvoří systém policejního vzdělávání, do kterého patří mimo jiné i čtyřleté střední vzdělávání v oboru 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost, které jako jediná z policejních škol poskytuje Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově.

Na závěr své diplomové práce bych ráda zdůraznila, že dosavadní výsledky vzdělávání v naší škole plně potvrzují, že výchovně vzdělávací proces probíhá velmi úspěšně. Také jak vyplývá z empirické části diplomové práce, u žáků převládá vnitřní motivace k učení, a i přesto, že studium na škole je náročné, většina žáků by již neměnila za jinou školu. Žáci mají pozitivní vztah ke škole a přípravě na vyučování věnují hodně času. Integrace minority do majority probíhá velmi úspěšně. Žáci z menšin jsou přijímáni ostatními studenty kladně, vzájemně spolupracují a podporují se. Vztahy mezi žáky z minority a majority jsou přátelské, založené na vzájemné pomoci a nedochází k diskriminaci mezi všemi zúčastněnými. Přispívají k tomu i preventivní programy pořádané školou, které pomáhají většině žáků formovat jejich postoje k sobě samým a ostatním spolužákům. Propagace projektů týkajících se národnostních menšin probíhá formou prezentací na internetu, v médiích a formou osobního setkání v rámci návštěv pracovníků policejní školy na základních školách.

Jsem si jista, že cesta prostřednictvím vzdělávání je tou správnou cestou. Naše škola pracuje se šikovnými a nadanými žáky nejen z národnostních menšin, což je dané velkým zájmem žáků o studium na policejní škole a tedy možností vybrat ke studiu ty nejlepší uchazeče. Je to jistě krok správným směrem, a pokud se podaří motivovat právě tyto žáky k výběru vhodného povolání – třeba v řadách policie – máme v rukou velmi důležitý nástroj k porozumění a integraci jednotlivých národnostních menšin do majoritní společnosti.

Pokud se budeme snažit pochopit kulturu a odlišnosti národnostních menšin, pokud vztahy budou založeny na vzájemném respektu, ať již mezi studenty a učiteli, či studenty vzájemně, přispěje to k lepší komunikaci mezi všemi zúčastněnými, k pochopení psychiky studentů a k respektování jejich kulturních a osobnostních zvláštností. Samozřejmě pochopení kultur a způsobu života musí být oboustranné.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A PRAMENŮ

BALVÍN, Jaroslav. *Výchova a vzdělávání romských žáků jako pedagogický systém*. Praha: Radix, 2004, 206 s. ISBN 80-86798-01-1.

BROUČEK, Stanislav. *Aktuální problémy adaptace vietnamského etnika v ČR*. Praha: Etnologický ústav AV ČR, 2003. 119 s. Dostupné z WWW: <http://www.cizinci.cz/files/clanky/107/vietnamska_etnika.pdf>.

BROUČEK, Stanislav. Historie imigrace z Vietnamu do českých zemí. *Vietnamci v ČR* [online]. 2005, neuvedeno, [cit. 2011-12-16]. Dostupný z WWW: <<http://www.klubhanoi.cz/view.php?cisloclanku=2005040901>>.

BUDILOVÁ, Lenka; HIRT, Tomáš. *Policista v multikulturním prostředí: Informační manuál pro Policii ČR*. Neuvedeno: Člověk v tísni ve spolupráci MVČR, neuvedeno. 85 s.

BARTOŇKOVÁ, H., ŠIMEK, D. *Andragogika*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého, 2002. 65 s. ISBN 80-24403-94-3.

ČERVINKA, Ondřej. *Ukrajinská pracovní migrace v české republice: případová studie*. s.117- 39.

DANIEL, Bartoloměj. *Dějiny Romů: Vybrané kapitoly z dějin Romů v západní Evropě, v Českých zemích a na Slovensku*. 1. v. Olomouc: Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, 1994. 199 s. ISBN 80-7046-533-8.

DANIELOVÁ, Eva. *Romové v multikulturní společnosti z pohledu sociální pedagogiky*. Zlín, 2008. 102 s. Diplomová práce. Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně.

GAVORA, Petr. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000. 207 s. ISBN 80-85931-79-6.

GJURIČOVÁ, Jitka. *Na okraji: Romové jako objekt státní politiky*. Praha: THEMIS, nakladatelství Tiskárny MV, p. o., 1999. 63 s. ISBN 80-85821-70-2.

HÁJKOVÁ, Vanda; STRNADOVÁ, Iva. *Inkluzivní vzdělávání: Teorie a praxe*. Vydání 1. Praha 7 : Grada Publishing, a.s., 2010. 224 s. ISBN 978-80-247-3070-7.

HAUERLAND, Radim. *Systém vzdělávání příslušníků Policie České republiky*. Brno, 2011. 100 s. Diplomová práce. Masarykova univerzita Brno.

CHRÁSKA, Miroslav. *Úvod do výzkumu v pedagogice*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, Pedagogická fakulta, 2006. 200 s.

Interkulturní vzdělávání, příručka nejen pro středoškolské pedagogy: *Materiál vznikl v rámci projektu Varianty, financované programem PHARE Evropské unie*. Praha: Společnost Člověk v tísni, společnost při ČT, o.p.s. v nakladatelství Lidové noviny, 2002. 518 s.

ISBN 80-7106-614-1.

JANEBOVÁ - KUČEROVÁ, Eva, et al. *Otevírání školy všem dětem: Možnosti a příklady práce se sociálně a kulturně znevýhodněnými dětmi*. Praha: O. S. AISIS za podpory nadace Open Society Fund, Zář 2008. 60 s.

MARTÍNKOVÁ, Šárka, et al. *Vietnamci, Mongolové a Ukrajinci v ČR: pracovní migrace, životní podmínky, kulturní specifika*. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 80 s. ISBN 978-80-7312-063-4.

MAŘÍKOVÁ, Hana, Miloslav PETRUSEK a Alena VODÁKOVÁ. *Velký sociologický slovník*. Praha: Karolinum, 1996, 1459 s. ISBN 80-7184-311-3. 276

NAVRÁTIL A KOLEKTIV, Pavel. *Romové v České společnosti*. 1. vydání. Praha: Portál, 2003, 224 s. ISBN 80-7178-741-8. 25-26

NEČAS, Ctibor. *Romové v České republice včera a dnes*. 5. dopl. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2002. 129 s. ISBN 80-244-0497-4 (brož.).

PETRÁŠ, René; PETRŮV, Helena; SCHEU, Herold. *Menšiny a právo v České republice*. Praha: Auditorium, 2009. 189 s.

PRŮCHA, Jan. *Interkulturní psychologie: Sociopsychologické zkoumání kultur, etnik, ras a národů*. Praha: Portál, s.r.o., 2004. 200 s. ISBN 80-7178-885-6.

PRŮCHA, Jan. *Multikulturní výchova: Příručka (nejen) pro učitele*. 2. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Triton, 2011. 167 s. ISBN 978-80-7387-502-2.

PRŮCHA, Jan, Eliška WALTEROVÁ a Jiří MAREŠ. *Pedagogický slovník*. 4. vydání. Praha: Portál, 2003, 324 s. ISBN 80-7178-772-8.

RADOSTNÝ, Lukáš, et al. *Žáci s odlišným mateřským jazykem v českých školách*. 1. vydání. Praha : META o.s. - Sdružení pro příležitosti mladých migrantů, 2011. 76 s.

ISBN 978-80-254-9175-1.

ROHÁL, Andrej. *Informace pro 1. Náměstka Ministra vnitra k plnění Strategie pro práci Policie České republiky ve vztahu k menšinám v podmínkách školy*. Holešov, 8. srpna 2011.

ŘÍČAN, Pavel. *S Romy žít budeme - jde o to jak: Cesty Romů: Příběh "děti větru"*. 391 publikace. Praha: Portál, s.r.o., 1998. 144 s. ISBN 80-7178-250-5.

ŠATAVA, Leoš. *Jazyk a identita etnických menšin: Možnosti zachování a revitalizace*. Praha: Sociologické nakladatelství (SLON), 2009. 215 s. ISBN 978-80-86429-83-0.

WOLF, Josef. *Lidské rasy a rasismus v dějinách a v současnosti: Člověk a jeho svět II*. 1. vydání. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Karolinum, 2000, 224 s. ISBN 80-246-0099-4.

Zilynskyj, B. 2002. *Ukrajinci v českých zemích po roce 1989. Náčrt hlavních vývojových aspektů*. Praha: Ústav pro soudobé dějiny AV ČR.

Internetové zdroje:

After Ego - Máš zelenou : Mezikulturní vzdělávání Metodická příručka pro učitele [online]. sociace pro mezinárodní otázky ve spolupráci s programem Varianty Člověka v Tísni s Českými centry., 2008 [cit. 2011-10-28]. Dostupné z WWW: <http://www.varianty.cz/download/pdf/texts_153.pdf>.

Archiv 2008 [online]. 2008 [cit. 2011-10-31]. MVČR. Dostupné z WWW: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/rs_atlantic/policie/prezidium/nabor/39426.html>.

Český statistický úřad: Vzdělávání [online]. 2011 [cit. 2011-10-01]. Cizinci v ČR. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/kapitola/ciz_vzdelavani>.

Evropský sociální fond v České republice [online]. nevedeno [cit. 2011-12-15]. Esfcr.cz. Dostupné z WWW: <<http://www.esfcr.cz/evropsky-socialni-fond-v-cr>>.

Evropský sociální fond v ČR [online]. nevedeno [cit. 2011-12-15]. Mpsv. Dostupné z WWW: <<http://portal.mpsv.cz/sz/politikazamest/esf>>.

EZZEDINE-LUKŠÍKOVÁ, Petra. *Socioweb* [online]. 23.12.2005 [cit. 2011-10-01]. Slováci v ČR Dostupné z WWW: <<http://www.socioweb.cz/index.php?disp=temata&shw=197&lst=106>>.

Fondy Evropské unie. *Strukturální fondy EU: Informace o fondech EU* [online]. nevedno [cit. 2012-02-16]. Dostupné z: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU>

HORÁKOVÁ, Milada . *Zaměstnávání cizinců v České republice : Integrace cizinců na trhu práce v České republice* [online]. [s.l.] : VÚPSV, prosinec 2001 [cit. 2011-10-01]. Dostupné z WWW: <<http://praha.vupsv.cz/Fulltext/int1.pdf>>.

Inkluzivní vzdělávání [online]., 8. 5. 2011 [cit. 2011-10-28]. Wikipedia. Dostupné z WWW: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Inkluzivní_vzdělávání>.

KUČEROVÁ, Ludmila. *Místní kultura.cz* [online]. 3. ledna 2008 [cit. 2011-10-01]. Slovenská komunita žije v Čechách tradičně. Dostupné z WWW: <<http://www.mistnikultura.cz/?q=slovenska-komunita-zije-v-cechach-tradicne>>.

LEONTIYEVA, Yana . *Komunikativní život a reprezentace kolektivních zájmů (Slováci, Ukrajinci, Vietnamci a Romové) : Sociologická studie/Sociological Studies* [online]. Praha : *Migrace* [online]. 06. 04. 2010 [cit. 2011-12-11]. Inkluzivní škola. Dostupné z WWW: <www.inkluzivniskola.cz/kdo-jsou-nove-prichozi/o-migraci>.

Národnostní menšiny [online]. 2011, 4. 10. 2011 [cit. 2011-10-28]. *Multikulturazlin*. Dostupné z WWW: <<http://www.multikulturazlin.cz/l.php?id=2>>.

Počet cizinců v ČR. *Český statistický úřad: T03 Cizinci podle typu pobytu a pohlaví top 25 st. občanství* [online]. 2012 [cit. 2012-02-12]. Dostupné z: http://www.czso.cz/csu/cizinci.nsf/tabulky/ciz_pocet_cizincu-001

OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost období 2007-2013 [online]. nevedeno [cit. 2011-12-15]. Msmt. Dostupné z WWW: <<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/op-vpk-obdobi-2007-2013>>.

Operační program Praha-Adaptabilita [online]. nevedeno [cit. 2011-12-15]. Praha-fondy. Dostupné z WWW: <<http://www.prahafondy.eu/cz/oppa.html>>.

Operační program vzdělávání pro konkurenceschopnost [online]. nevedeno [cit. 2011-12-15]. Strukturální-fondy. Dostupné z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/opvvpk>>.

Policie.cz [online]. 2010 [cit. 2011-10-31]. Policie ČR. Dostupné z WWW: <<http://www.policie.cz/clanek/policejni-skoly-285327.aspx>>.

Prevence-praha.cz : rasismus-a-xenofobie [online]. [cit. 2011-10-01]. Rasismus a xenofobie. Dostupné z WWW: <<http://www.prevence-praha.cz/rasismus-a-xenofobie>>.

Projekty [online]. nevedeno [cit. 2011-12-15]. sps.km.jm. Dostupné z WWW: <http://www.sps.km.jm/joomla/images/stories/informace_o_skole/narodnostni_mensiny>.

Sociologický ústav AV ČR, 2006 [cit. 2011-12-10]. Menšinová problematika v ČR. Dostupné z WWW: <<http://studie.soc.cas.cz/index.php3?lang=cze&shw=271>>.

Vláda ČR [online]. 2. 4. 2006 16:17 [cit. 2011-10-01]. Slovenská národnostní menšina. Dostupné z WWW: <<http://www.vlada.cz/scripts/detail.php?id=16157>>.

UN Doc. E/CN.4/Sub. 2/1985/31 of 14/5/85 at para. 181.

Policejní akademie České republiky. *Polac.cz* [online]. [cit. 2012-03-07]. Dostupné z: <http://www.polac.cz/>

Předpisy:

Česká republika. Zákon č. 273/2001 sb., o právech příslušníků národnostních menšin a o změně některých zákonů. In *Sbírka zákonů*. 2. srpna 2001.

MV ČR. Koncepce celoživotního vzdělávání příslušníků policie České republiky. Praha: OVSPŠ, 2008. Č.j. MV-16511-1/VO-2008

MV ČR. Rámcový vzdělávací program - ZOP. Praha: OVSPŠ, 2008. 34 s. Č.j. MV-25639-9/VO-2008.

Nařízení vlády č. 506/2004 Sb., kterým se stanoví způsob přípravy na služební zkoušku, obsah služební zkoušky, její průběh, hodnocení a ukončení.

Zákon o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon). In: *Sbírka zákonů*. 2009, Předpis č. 198/2009, částka 058/2009.

Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově. Miroslava Kopicová, ministryně školní mládeže a tělovýchovy – určení prostředků na realizaci individuálního projektu. Praha 26. února 2010, pod č.j. 28225/2009-46, s.39.

Rozkaz policejního prezidenta č. 154/2011, o profesní etice Policie České republiky

Rámcový vzdělávací program pro obor vzdělávání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost. Vydalo Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy dne 29. 5. 2008 č.j. 6 907/2008-23.

Školní vzdělávací program obor vzdělání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost. Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově č.j. VPŠH-412/SP-2009 ze dne 22. 6. 2009

Školní vzdělávací program: Základní odborná příprava pro policisty služby pořádkové a služby dopravní policie zařazené ve 3. a 4. tarifní třídě. Holešov: Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, 1. září 2009. 108 s. Č.j. VPŠH-542/SP-2009.

USNESENÍ předsednictva Česká národní rady ze dne 16. prosince 1992 o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součásti ústavního pořádku České republiky. Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.

Věstník Ministerstva vnitra, ročník 2011, Nařízení Ministerstva vnitra č. 40/2010, o vzdělávání v policejních školách a školských zařízeních Ministerstva vnitra a v dalších vzdělávacích zařízeních.

Věstník Ministerstva vnitra, ročník 2011, čl. 23 Nařízení Ministerstva vnitra č. 5/2011, kterým se vydává organizační řád Ministerstva vnitra.

Výroční zpráva 2008-2009. Holešov: Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, 19. října 2009. 32 s.

Výroční zpráva 2009-2010. Holešov: Vyšší policejní škola a Střední policejní škola Ministerstva vnitra v Holešově, 18. října 2010. 36 s.

Vyhláška Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č. 117/2009 Sb., o bližších podmínkách ukončování vzdělávání ve středních školách maturitní zkouškou, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška č. 2/2006 Sb., kterou se pro školy a školská zařízení zřizované Ministerstvem vnitra provádějí některá ustanovení školského zákona, v platném znění.

Vzdělávání žáků národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole MV v Holešově. Miroslava Kopicová, ministryně školní, mládeže a tělovýchovy – určení prostředků na realizaci individuálního projektu. Praha 26. února 2010, pod č.j. 28355/2009-46.

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostním sborů, v platném znění.

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), v platném znění

Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, v platném znění.

Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání), ve znění pozdějších předpisů.

Sdělení MZV č. 96/1998 Sb., Sdělení MZV o rámcové úmluvě o ochraně národnostních menšin. Sbírka Sdělení MZV.

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů.

SEZNAM GRAFŮ, TABULEK A OBRÁZKŮ

Grafy:

- Graf č. 1 Vývoj počtu cizinců s pobyty trvalými a dlouhodobými nad 90 dní v České republice v letech 1998-2011. (8)
- Graf č. 2 Cizinci na vysokých školách v České republice podle státního občanství 2009/2010. (24)
- Graf č. 3 Počet národnostních menšin žáků studujících v prvním, druhém, třetím a čtvrtém ročníku na policejní škole v Holešově. (57)
- Graf č. 4 Výsledky maturitních zkoušek v roce 2010 a 2011 (66)
- Graf č. 5 Délka pobytu studentů v České republice. (86)
- Graf č. 6 Počet dívek a chlapců v jednotlivých ročnících. (86)
- Graf č. 7 Kdy Vás napadla myšlenka, že chcete studovat na policejní škole?(87)
- Graf č. 8 Na prvním místě při výběru střední školy bylo pro Vás? (88)
- Graf č. 9 Proč jste si vybrali studium právě na policejní škole? (89)
- Graf č. 10 Jaké vzdělání má Vaše matka? Jaké vzdělání má Váš otec? (89)
- Graf č. 11 Pracuje někdo ve Vaší rodině v řadách policie? (90)
- Graf č. 12 Jakou cestou jste se dověděli o možnosti vzdělávání na policejní škole? (90)
- Graf č. 13 Věděli jste o projektu vzdělávání národnostních menšin? (91)
- Graf č. 14 Konal se u Vás na základní škole nábor na policejní školu? (91)
- Graf č. 15 Pokud ano, jak se Vám prezentace líbila? (92)
- Graf č. 16 Myslíte si, že Vám vzdělávání, které získáte na policejní škole, bude v životě prospěšné i v jiných oblastech? (92)
- Graf č. 17 Věnovali jste hodně času na přípravu k přijímacímu řízení na policejní školu? (93)
- Graf č. 18 Jak dlouho před přijímacím řízením jste se začali učit? (94)
- Graf č. 19 Pomáhal Vám někdo s přípravou k přijímacímu řízení? (95)

- Graf č. 20 Která část přijímacího řízení Vám činila větší problémy? (95)
- Graf č. 21 Byli jste spokojeni s tím, jak jste uspěli u přijímacího řízení (s ohledem na čas věnovaný přípravě)? (96)
- Graf č. 22 Co jste věděli o práci policisty? (96)
- Graf č. 23 Znali jste možnosti uplatnění po dokončení studia na škole? (97)
- Graf č. 24 Pokud úspěšně ukončíte studium v policejní škole, budete se i nadále zajímat o službu u policie? (98)
- Graf č. 25 Myslíte si, že studium v policejní škole ovlivní Vaše budoucí povolání? (98)
- Graf č. 26 Líbí se Vám vzdělávání na policejní škole? (99)
- Graf č. 27 Na co se nejvíce těšíte, když jdete do školy na vyučování? (99)
- Graf č. 28 Který z předmětů máte nejraději? (100)
- Graf č. 29 Připadá Vám studium na policejní škole náročné? (100)
- Graf č. 30 Domníváte se, že je třeba k úspěšnému zvládnutí studia na policejní škole pilně studovat? (101)
- Graf č. 31 Jak často doma (na domově mládeže) studujete? (102)
- Graf č. 32 Jak moc záleží rodičům na tom, abyste se vzdělávali právě na policejní škole? (102)
- Graf č. 33 Pokud by záleželo pouze na Vás, zda dál chodit do policejní školy vybrali byste? (103)
- Graf č. 34 Chodíte na doučování z předmětu, ve kterém potřebujete pomoci? (103)
- Graf č. 35 Na policejní škole se Vám líbí nejvíce? (104)
- Graf č. 36 Setkali jste se s projevem netolerance, skryté či otevřené diskriminace z důvodu své rasy a etnického původu ve škole ze strany spolužáků? (105)
- Graf č. 37 Pokud ano, tak s jakou formou této diskriminace jste se setkali? (105)
- Graf č. 38 Pocítili jste někdy diskriminaci ve škole ze strany učitelů? (106)
- Graf č. 39 Pokud ano, tak s jakou formou této diskriminace jste se setkali? (106)
- Graf č. 40 Proč si myslíte, že dochází ke konfliktům mezi žáky z majority a minority? (107)

- Graf č. 41 Je pro Vás důležité, abyste si zachovali svou kulturu? (108)
- Graf č. 42 Jak Vás přijímají spolužáci ve škole? (109)
- Graf č. 43 Rozumíte si se svými spolužáky? (109)
- Graf č. 44 Pokud své spolužáky požádáte o pomoc, jsou Vám ochotni pomoci? (110)
- Graf č. 45 Jak hodnotíte preventivní programy k prevenci rizikového chování pořádané školou? (110)

Tabulky:

- Tabulka č. 1 Přehled skladby a počtu vrácených dotazníků. (85)
- Tabulka č. 2 Výpočet chí-kvadrátu – odpovědi na otázku č. 2. (87)
- Tabulka č. 3 Výpočet chí-kvadrátu – odpovědi na otázku č. 3. (88)
- Tabulka č. 4 Výpočet chí-kvadrátu – odpovědi na otázku č. 12. (93)
- Tabulka č. 5 Výpočet chí-kvadrátu – odpovědi na otázku č. 13. (94)
- Tabulka č. 6 Výpočet chí-kvadrátu – odpovědi na otázku č. 18. (97)
- Tabulka č. 7 Výpočet chí-kvadrátu – odpovědi na otázku č. 25. (101)
- Tabulka č. 8 Výpočet chí-kvadrátu – odpovědi na otázku č. 30. (104)
- Tabulka č. 9 Výpočet chí-kvadrátu – odpovědi na otázku č. 35. (107)
- Tabulka č. 10 Výpočet chí-kvadrátu – odpovědi na otázku č. 37. (108)

Obrázky:

- Obrázek č. 1 Systém policejního vzdělávání (59)

SEZNAM ZKRATEK

Sb.	Sbírka
č.	číslo
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
cit.	citováno
tzv.	tak zvaně
ČT	Člověk v tísni
ČR	Česká republika
VPŠ a SPŠ	Vyšší policejní škola a Střední policejní škola
MV	Ministerstvo vnitra
apod.	a podobně
č. j.	číslo jednací
TYMY	Středisko volného času Holešov
atd.	a tak dále
ZOP	Základní odborná příprava
OVSPŠ	Odbor vzdělávání a správy policejního školství
CEPOL	European Police College)
MEPA	Mitteuropäische Polizeiakademie
NHS	Nadace Hanse Seidla
VPŠH	zkratka pro číslo jednací Vyšší policejní školy a Střední policejní školy Ministerstva vnitra v Holešově
Dis	Diplomový specialista
Bc.	Bakalář
Ph.D.	Doktor

SEZNAM PŘÍLOH

1. Dotazník pro studenty z národnostních menšin.
2. Leták – Vzdělávání národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově.
3. Leták – Informace o čtyřletém maturitním vzdělávání pro školní rok 2011/2012.

A. Jaká byla Vaše motivace, co Vás vedlo k zájmu o studium v policejní škole.

1. Kdy Vás napadla myšlenka, že chcete studovat policejní školu?

- už když jsem byl/a malý/á
- v průběhu základní školy
- na myšlenku mě přivedli rodiče
- při náboru a prezentaci školy v rámci projektu
- ani nevím

2. Na prvním místě při výběru střední školy bylo pro Vás:

- volba zaměstnání, zájem pracovat u policie
- dobré doporučení školy
- nabídka cizích jazyků a volnočasových aktivit
- styl výuky a zaměření školy
- pověst školy
- jiné:.....

3. Proč jste si vybrali studium právě na policejní škole?

- vybrali mi ho rodiče
- doporučil mi ho učitel na základní škole
- doporučil mi jej náborový pracovník policejní školy
- vybral jsem si ho sám
- z jiného důvodu (popiš z jakého) :

4. Jaké vzdělávání má Vaše matka?

- je vyučena
- základní
- střední
- vyšší odborné
- vysokoškolské

5. Jaké vzdělání má Váš otec?

- je vyučen
- základní
- střední
- vyšší odborné
- vysokoškolské

6. Pracuje ve Vaší rodině někdo v řadách policie?

- matka
- otec
- bratr nebo sestra
- někdo z příbuzných
- nikdo

7. Jakou cestou jste se dověděli o možnosti vzdělávání na policejní škole?

- od spolužáků na základní škole
- od rodičů a známých
- na burze škol
- z propagačních letáků či internetu
- od výchovných poradců

8. Věděli jste o projektu vzdělávání národnostních menšin na škole?

- ano věděl/a
- ne nevěděl/a

9. Konal se u Vás na základní škole nábor na policejní školu?

- ano konal
- ne nekonal

10. Pokud ano, jak se Vám líbila prezentace školy?

- prezentace se mi líbila
- prezentace byla zajímavá a oslovila mne
- prezentace se mi nelíbila
- nemám názor

11. Myslíte si, že Vám vzdělání, které získáte na policejní škole, bude v životě prospěšné i v jiných oblastech?

- Ano, věci, které se zde naučím, uplatním určitě i v jiných oblastech
- Ne, věci, které se zde naučím, uplatním pouze v oblasti policie
- Nedokážu odpovědět, nevím

B. Výsledky přípravy k přijímacímu řízení ke vzdělávání v policejní škole.

12. Věnovali jste hodně času na přípravu k přijímacímu řízení na policejní školu?

- ano
- ne

13. Jak dlouho před přijímacím řízením jste se začali učit?

- tři měsíce
- dva měsíce
- měsíc
- méně než měsíc

14. Pomáhal Vám někdo s přípravou k přijímacímu řízení?

- ano, rodiče
- ano, sourozenci
- ano, učitelé ze základní školy
- ne, učil jsem se sám/a

- 15. Která část přijímacího řízení Vám činila větší problémy?**
- vědomostní test
 - test obecných studijních předpokladů
 - test fyzické zdatnosti
 - žádná část přijímacího řízení mi nečinila větší problém
- 16. Byli jste spokojeni s tím, jak jste uspěli u přijímacího řízení /s ohledem na čas, který jste přípravě věnovali?**
- ano, byl/a jsem spokojen/a
 - byl/a jsem spokojen/a jen částečně
 - ne, nebyl/a jsem se sebou spokojen/a
 - nevím, nepřemýšlel/a jsem nad tím
- 17. Co jste věděli o práci policisty?**
- hodně málo
 - myslím, že hodně
 - skoro všechno
- 18. Znali jste možnosti uplatnění po dokončení studia na škole?**
- ano
 - ne
 - částečně
 - nevím
- 19. Pokud úspěšně ukončíte studium v policejní škole, budete se i nadále zajímat o službu u policie?**
- určitě ano
 - spíš ano
 - spíš ne
 - určitě ne, mám jiný zájem
- 20. Myslíte, že studium v policejní škole ovlivní Vaše budoucí povolání?**
- ano s některými věcmi (odborné předměty) bych se jinak nesetkal/a
 - ano chci být v budoucnu policista – policistka
 - ne maturitní vzdělání jsem mohl/a získat i na jiné škole
 - ne nezajímá mě služba u policie

C. Jaký je Váš vztah ke škole a vzdělávání.

- 21. Líbí se Vám vzdělávání na policejní škole?**
- líbí, už bych neměnil/a za jinou školu
 - líbí, ale mám výhrady (popiš jaké):
.....
 - nelíbí, chci přestoupit na jinou školu
 - nelíbí, nechci už studovat na žádné škole

- 22. Na co se nejvíce těšíte, když jdete do školy na vyučování?**
- na učitele
 - na kamarády
 - netěším se na nic
 - těším se na něco jiného (napíš, na co):
- 23. Co Vás v policejní škole nejvíc baví?**
- všeobecně vzdělávací předměty
 - tělesná příprava
 - odborné předměty (právo, bezpečnostní činnost, kontrola kriminality....)
 - informační a komunikační technologie
 - mimovýuková činnost
- 24. Připadá Vám studium na policejní škole náročné?**
- ano, studium na škole je velmi náročné
 - ano, studium na škole je náročné, ale zvládám to
 - ne, studium na škole je jednoduché
- 25. Domníváte se, že je třeba k úspěšnému zvládnutí studia na policejní škole pilně studovat?**
- ano, studiu je potřeba věnovat hodně času
 - stačí si jen občas něco přečíst
 - jde to i bez studia
- 26. Jak často doma (na domově mládeže) studujete?**
- každý den
 - každý den mimo soboty a neděle
 - asi třikrát až čtyřikrát týdně
 - asi jednou nebo dvakrát v týdnu
 - vůbec se nepřipravuji
- 27. Jak moc podle Vás záleží rodičům na tom, abyste se vzdělávali na policejní škole?**
- velmi jim na tom záleží
 - normálně, berou to jako jakoukoliv jinou školu
 - nijak zvlášť jim na tom nezáleží
 - nevím, nedokážu to posoudit
- 28. Pokud by záleželo pouze na Vás, zda dál chodit do policejní školy, vybrali by jste:**
- ano, určitě bych chtěl/a chodit dál
 - spíše ano
 - spíše ne
 - ne, určitě bych nechtěl chodit dál
- 29. Chodíte na doučování z předmětu, ve kterém potřebujete pomoci?**
- ne nechodím
 - ano chodím

30. Na policejní škole se Vám nejvíce líbí:

- styl výuky
- postavení učitele vůči žákům
- velký výběr mimoškolních aktivit
- vybavenost školy
- jiné:

D. Jak vnímáte vztah mezi majoritou a minoritou ve škole

31. Setkali jste se s projevem netolerance, skryté či otevřené diskriminace z důvodu své rasy a etnického původu ve škole ze strany spolužáků?

- ano
- ne

32. Pokud jste odpověděli ano, tak s jakou formou této diskriminace jste se setkali?

- netolerance
- skrytá diskriminace
- otevřená diskriminace

33. Pocítili jste někdy diskriminaci ve škole ze strany učitelů?

- ano
- ne

34. Pokud jste odpověděli ano, tak s jakou formou této diskriminace jste se setkali?

- netolerance
- skrytá diskriminace
- otevřená diskriminace

35. Proč si myslíte, že dochází ke konfliktům mezi žáky z majority a minority?

- z důvodu netolerance zvyků a kultury
- nepřizpůsobení se majoritní společnosti
- z důvodu předsudků vůči minoritám
- nemám poznatky

36. Je pro Vás důležité, abyste si zachovali svou kulturu?

- ano je to pro mě důležité
- ano, je to součástí mého života
- ne, není to pro mě důležité

37. Jak Vás přijímají spolužáci ve škole?

- všichni mě přijímají velmi dobře
- mám jen málo kamarádů
- ne, nepřijímají mě
- nevím

38. Rozumíte si se svými spolužáky?

- ano, rozumím
- nerozumím
- nepřemýšlel/a jsem nad tím

39. Pokud své spolužáky požádáte o pomoc, jsou ochotni Vám pomoci?

- ano
- ne
- pouze někteří

40. Jak hodnotíte preventivní programy k prevenci rizikového chování, pořádané školou.

- pomáhají mi formovat mé postoje
- považuji je za zbytečné
- nemám názor

Příloha č. 2

Vzdělávání národnostních menšin

ve Vyšší policejní škole
a Střední policejní škole
Ministerstva vnitra
v Holešově

Projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem
prostřednictvím Operačního programu
Vzdělávání pro konkurenceschopnost
a státním rozpočtem České republiky

Příprava na přijímací řízení a vzdělávání žáků národnostních menšin v oboru vzdělání 68-42-M/01 Bezpečnostně právní činnost ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole MV v Holešově je realizována na základě schváleného projektu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy .

Cíle projektu:

- v rámci přípravy vyhledat a motivovat příslušníky národnostních menšin ke vzdělávání ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole MV v Holešově
- zapojit rodiny žáků do projektu
- zajistit individuální péči o žáky
- průběžně vytvářet pozitivní vztah k práci u Policie ČR
- popularizovat práci Policie ČR a navodit pozitivní motivaci pro výběr povolání

Hlavní cíl: připravit příslušníky národnostních menšin pro práci u Policie ČR, dalších bezpečnostních sborů a orgánů veřejné správy.

V rámci realizace projektu škola spolupracuje s Radou vlády ČR pro národnostní menšiny a s dalšími subjekty.

Prezentace projektu a příprava uchazečů na vzdělávání byly zahájeny již v roce 2007. V současné době se ve škole vzdělává 54 žáků z 12 národnostních menšin.

Projekt je určen pro žáky národnostních menšin s velmi dobrým prospěchem. Jsou to žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, u kterých se v maximální míře uplatňuje individuální přístup ke vzdělávání, zejména v oblasti výuky českého jazyka a cizích jazyků. Žáci z národnostních menšin nevytváří samostatnou třídu, ale v rámci školního kolektivu jsou plně integrováni.

Pedagogičtí pracovníci školy jsou plně vyškoleni pro práci s žáky z národnostních a vedle výuky zajišťují i celodenní dohled nad žáky. V době mimo vyučování je žákům poskytována pestrá nabídka volnočasových aktivit. Dosavadní zkušenosti potvrzují, že děti zařazené do projektu nemají v kolektivu ostatních žáků problémy se začleněním.

Žákům poskytuje škola ubytování a celodenní stravování.

Ceny stravenek v současnosti jsou:

Snídaně 23,- Kč, oběd 35,- Kč, večeře 32,- Kč.

Poplatek za ubytování činí 900,- Kč měsíčně.

Zdravotní péči zabezpečuje zdravotní středisko se služebním praktickým lékařem a stomatologem.

Ohlasy žáků z národnostních menšin

„Jsem ráda, že jsem se dostala na policejní školu. Hlavní význam mého působení zde vidím v tom, že pokud školu zvládnu, tak budu mít šanci získat dobré a zajímavé zaměstnání.“

Karina Prokhorenková

„Ve škole jsem spokojený, s učením prozatím nemám žádné větší potíže a nejvíce mě baví matematika. Ve svém volnu chodím každý den do posilovny, která je u nás ve škole velmi dobře vybavená.“

Phí Viet Duc

„Ve škole i na internátě mám mnoho kamarádek. Z předmětů, které se ve škole učíme, mne nejvíce baví hodiny práva. Po maturitě bych chtěla pokračovat ve studiu na vysoké škole.“

Nguyenová Linh Phuong

„Tuto školu jsem si vybral mimo jiné i proto, že je zde více hodin tělesné výchovy. Jsem mistr ČR v kick boxu a pro trénink mám zde skvělé podmínky.“

Tigran Movsisyan

„Na internátě jsou hodní vychovatelé, kteří se o nás neustále starají, učitelé ve škole se nám zase snaží pomáhat s doučováním.“

Veronika Heráková

Internát

Kontakty:

Koordinátor projektu: Bc. Stanislav Daniel
573 324 204, 602 189 347

Kontaktní osoby: plk. PaedDr. Antonín Strachota
573 324 439

Mgr. Lumír Františák
573 324 466

Adresa školy:

Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV v Holešově
Zlínská 991

76901 Holešov

e-mail: sekret@spshol.cz

webové stránky školy: www.spshol.cz

Příloha č. 3

INFORMACE O ČTYŘLETÉM
MATURITNÍM VZDĚLÁVÁNÍ
PRO ŠKOLNÍ ROK
2011/2012

VYŠŠÍ POLICEJNÍ ŠKOLA A STŘEDNÍ POLICEJNÍ ŠKOLA
MINISTERSTVA VNITRA V HOLEŠOVĚ

Zlínková 991, 769 01 Holešov, tel: 974 685 111, e-mail: sekret@spshol.cz, www.spshol.cz

Přijímací řízení pro školní rok 2012/2013

probíhá podle vyhlášky MŠMT č. 671/2004 Sb., v platném znění

Přijímací zkoušky

se v 1. kole přijímacího řízení uskuteční

23. 4. 2012 a 24. 4. 2012

Řádně vyplněnou přihlášku ke vzdělávání včetně potvrzení přihlášky od lékaře, u kterého je uchazeč veden v evidenci

zašlele nejpozději do 15. 3. 2012

na adresu školy:

Vyšší policejní škola a Střední policejní škola MV
Žitná 991, 769 01 HOLEŠOV

Ředitel školy zašle pozvánku k přijímací zkoušce pro konkrétní termín řádně přihlášeným uchazečům a vzdělávání 14 dní před termínem přijímací zkoušky poštou.

Testové úlohy budou zaměřeny na obecné studijní předpoklady uchazeče a vědomosti v rozsahu učiva základní školy z předmětů matematika, český jazyk a literatura, cizí jazyk, fyzika, chemie, zeměpis, dějepis, přírodopis a všeobecný přehled. Testové úlohy budou uchazeči zpracovávat elektronicky na počítačích. Část přijímací zkoušky bude tvořit test fyzické zdatnosti uchazečů.

V přijímacím řízení hodnotí ředitel školy uchazeče podle:

- hodnocení na vysvědčeních z předchozího vzdělávání,
- výsledků hodnocení dosažených při přijímací zkoušce,
- dalších skutečností, které osvědčují vhodné schopnosti, vědomosti a zájmy uchazečů

Podrobné informace o přijímacím řízení naleznete na webových stránkách školy

www.spschol.cz

Ke vzdělávání do 1. ročníku ve školním roce 2012/2013 se předpokládá přijetí 90 uchazečů.

Informace o maturitním vzdělávání

obor vzdělání: Bezpečnostně právní činnost (kód 68-42-M/01)

délka vzdělávání: 4 roky

Vzdělávání je určeno pro chlapce a dívky vycházející z 9. tříd ZŠ.

Obsah vzdělávání:

- všeobecně vzdělávací předměty
- dva světové jazyky
- odborné předměty (právo, bezpečnostní činnost, kontrola kriminality, střelecká příprava ...)
- informační a komunikační technologie
- intenzivní tělesná příprava a další

Vzdělávání je ukončeno maturitní zkouškou (podle zákona č. 561/2004 Sb., v platném znění) a po jejím úspěšném absolvování získává žák střední stupeň vzdělání s maturitní zkouškou.

Priorita vzdělávacího programu

Prioritou vzdělávacího programu je připravit absolventy s předpoklady pro přijetí do služebního poměru příslušníka Policie ČR.

Další možné uplatnění absolventů:

- Vojenská policie
- Vězeňská služba
- Justiční stráž
- obecní policie
- bezpečnostní agentury
- právnícké agentury
- instituce státní správy
- možnost dalšího studia na vyšších odborných a vysokých školách

Odborné vzdělávání v uvedeném směru připravuje žáky všestranně zdatné, zodpovědné, s vědomostmi, dovednostmi, vhodnými postoji, fyzickými a psychickými předpoklady k výkonu policejních činností, odolné vůči fyzické a psychické zátěži v náročných situacích a vybavené komunikativními dovednostmi.

Absolvování maturitního vzdělávání ve VPŠ a SPŠ MV v Holešově nezakládá žádný právní nárok na přijetí k Policii ČR.

Ubytování, stravování a zdravotní péče

Žákům poskytuje škola ubytování a celodenní stravování.
Ve školním roce 2011/2012 činí poplatek za ubytování za měsíc
900,- Kč na žáka.

Ceny stravenek jsou: snídaně 23,- Kč, oběd 35,- Kč, večeře 32,- Kč.

Možnosti využití volného času

- ◆ realizace preventivních programů v rámci projektu prevence rizikového chování (drogy, šikana, rasismus, xenofobie...)
- ◆ zapojení do Programu pro mládež „Cena věvody z Edinburgu“
- ◆ široká nabídka zájmových kroužků, besed atd.
- ◆ knihovna, internet
- ◆ rozsáhlý sportovní areál školy (tělocvičny, posilovna, tenisové kurty)

Město Holešov nabízí

- ◆ sportovní centrum s bazénem, fitnesscentrem
- ◆ středisko volného času
- ◆ programy městského kulturního střediska

Učební plán

Přehled vyučovacích předmětů

Kategorie a názvy vyučovacích předmětů	Zkratka	Počet týdenních vyučovacích hodin v ročníku				
		I.	II.	III.	IV.	Celkem
Povinné vyučovací předměty						
Český jazyk a literatura *)	CJL	3	3	3	4	13
První cizí jazyk *)	PCJ	3	3	5	5	16
Druhý cizí jazyk	DCJ	2	2	2	2	8
Občanská nauka *)	OBN	2	2	2	-	6
Dějepis	DĚJ	2	2	-	-	4
Matematika *)	MAI	3	3	2	2	10
Fyzika	FYZ	-	2	-	-	2
Chemie	CHE	2	-	-	-	2
Biologie	BIO	2	-	-	-	2
Souborý svět	SSV	2	2	-	-	4
Psychologie	PSY	-	2	2	-	4
Tělesná příprava	TEP	4	4	4	2	14
Informační a komunikační technologie *)	ICT	2	2	2	-	6
Ekonomika	EKN	-	-	-	3	3
Právo **)	PRA	2	4	4	4	14
Bezpečnostní činnost **)	BEČ	-	-	-	3	3
Dopravní činnost **)	DOČ	-	-	-	2	2
Střelecká příprava	STP	-	-	2	-	2
Kontrola kriminality **)	KKR	-	-	3	4	7
Technika administrativy	TEA	2	2	-	-	4
Celkem hodin týdně		31	33	31	31	126
Volitelné vyučovací předměty					2	2
Seminář z matematiky	SMA	-	-	-		
Seminář z informatiky	SIN	-	-	-		
Společenskovědní seminář	SVS	-	-	-		
Celkem hodin týdně		31	33	31	33	128

Poznámky k učebnímu plánu:

- maturitní předměty jsou označeny *)
- blok odborných maturitních předmětů je označen **)
- žák si zvolí první cizí jazyk anglický nebo německý
- žák si zvolí druhý cizí jazyk anglický nebo německý nebo ruský

Součástí vzdělávacího programu jsou kurzy:

- 1. ročník: kurz sportu a pobytu v přírodě
- 2. ročník: lyžařský výcvikový kurz
- 3. ročník: turistický kurz

Areál
Vyšší policejní školy
a Střední policejní školy
Ministerstva vnitra
v Holešově

Internát

Speciální učebny jazyků, informatiky a výpočetní techniky

Sportovní areál, tělocvična, posilovna

Jidelna

ANOTACE

Jméno a příjmení:	Pavčina Gachová
Katedra:	Ústav pedagogiky a sociálních studií
Vedoucí práce:	PhDr. Linda Švrčinová
Rok obhajoby:	2012

Název práce:	Vzdělávání národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově
Název v angličtině:	Gender aspects of the old
Anotace práce:	Diplomová práce se zabývá vzděláváním národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově. Je zaměřena na obecnou problematiku menšin, význam vzdělávání pro jejich integraci. Vymezuje základní problémy ve vztahu ke vzdělávání národnostních menšin. Důraz je kladen na projekty Příprava a výběr žáků z národnostních menšin ke vzdělávání a Vzdělávání národnostních menšin ve Vyšší policejní škole a Střední policejní škole Ministerstva vnitra v Holešově. V neposlední řadě se diplomová práce věnuje systému policejního školství.
Klíčová slova:	Menšiny, vzdělávání národnostních menšin, evropské sociální fondy, projekty, policejní vzdělávání, vzdělávací subjekty
Anotace v angličtině:	This thesis deals with the education of ethnic minorities in the Vocational Police School and Secondary Police School of Ministry of Interior in Holešov. It focuses on general issues of minorities and on the importance of education for their integration. It defines the basic problems in relation to the education of national minorities. The emphasis is placed on the projects - Preparation and selection of pupils from ethnic minorities for education and the second project - Education of ethnic minorities in the Vocational Police School and Secondary Police School of Ministry of Interior in Holešov. Finally, the thesis deals with the system of police education.
Klíčová slova v angličtině:	Minorities, the education of national minorities, the European social funds, projects, police education, educational bodies
Přílohy vázané v práci:	Příloha č. 1 – dotazník pro studenty Příloha č. 2 – leták – národnostní menšiny Příloha č. 3 – leták – maturitní studium
Rozsah práce:	130
Jazyk práce:	Český jazyk